

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Odbor ekonomických analýz
říjen 2019

Analýza vývoje ekonomiky ČR

říjen 2019

Obsah

Shrnutí.....	4
1 Výkonnost ekonomiky.....	6
1.1 Domácí vývoj.....	6
1.2 Vývoj v zahraničí.....	8
1.3 Výhled	9
BOX I: Dopad moderních technologií na produktivitu tuzemských firem	10
2 Trh práce.....	12
2.1 Domácí vývoj.....	12
2.2 Nezaměstnanost v EU	14
3 Cenový vývoj	15
4 Vývoj na finančním trhu a měnové podmínky	17
4.1 Domácí úvěrové podmínky	17
4.2 Směnné kurzy.....	18
4.3 Vnější rovnováha.....	19
5 Kapitálové trhy.....	21
6 Fiskální vývoj	23
6.1 Domácí rozpočty	23
6.2 Veřejné rozpočty ve světě.....	24
7 Průmysl.....	25
7.1 Domácí vývoj.....	25
7.2 Výhled průmyslu	26
7.3 Průmysl v EU	27
8 Stavebnictví.....	28
8.1 Vývoj stavební produkce	28
8.2 Stavební povolení a stavební zakázky	28
8.3 Bytová výstavba.....	29
8.4 Výhled stavební produkce	30
8.5 Stavebnictví v EU	30
9 Zahraniční obchod se zbožím.....	31
9.1 Souhrnné výsledky	31

9.2	Teritoriální struktura	32
9.3	Komoditní struktura	33
9.4	Výhled zahraničního obchodu.....	33
9.5	Zahraniční obchod EU	34
10	Maloobchod	35
10.1	Tuzemský maloobchod	35
10.2	Maloobchod EU.....	36

Shrnutí

Česká ekonomika pokračuje v solidním růstu. **Hrubý domácí produkt vzrostl ve 2. čtvrtletí 2019 meziročně o 2,8 %** a udržel si tak tempo předchozího čtvrtletí. Příznivého vývoje bylo dosaženo přes oslabení zahraničních trhů a rostoucí nejistoty vnějšího prostředí. **Na výdajové straně ekonomiky byla hlavním prorůstovým faktorem konečná spotřeba**, což svědčí o stále pozitivní náladě spotřebitelů, podporované rychlým růstem příjmů a rekordní mírou ekonomické aktivity. **Nově k růstu HDP přispěl i čistý vývoz, zatímco neutrální vliv tvorby hrubého kapitálu byl poznamenán slabší investiční aktivitou.**

Z hlediska věcné struktury se **méně investovalo do dopravních prostředků a rovněž do ICT a ostatních strojů a zařízení**, tedy do aktiv, kterými se firmy zpravidla snaží řešit napjatost v pracovních kapacitách. Růst těchto investičních výdajů kulminoval v 1. čtvrtletí minulého roku, kdy dosáhl dvouciferné hodnoty, od té doby zpomaloval, a v letošním 2. čtvrtletí přešel dokonce do meziročního poklesu. Tento vývoj může být odrazem jisté nasycenosti následující po investičním boomu, nabízí se však i méně příznivé vysvětlení, že firmy odkládají investice kvůli očekávanému utlumení výroby vlivem ochlazení globálního růstu. Do jaké míry byla investiční aktivita poznamenána vývojem ziskovosti podnikatelské sféry, bude možno posoudit až po publikování sektorových účtů.

Na straně zdrojů plní od počátku roku 2018 roli hlavního tahouna služby. K růstu hrubé přidané hodnoty již tradičně nejvíce přispívá skupina odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství, dále pak odvětví informačních činností. Služby v pozici lídra ekonomiky vystřídaly průmysl, který v trendu pomalejších růstových temp pokračoval i v letošním 2. čtvrtletí, kdy posílil pouze o 1,2 %. Nic přitom nenaznačuje, že by se situace měla v nejbližším období změnit. Eskalující obchodní napětí ve světě a hrozba divokého brexitu těžce dopadají především na německý průmysl, který je citlivý na změny v globálním obchodu. **A je pravděpodobné, že slabá čísla německého průmyslu se začnou více projevovat i na výsledcích tuzemských firem**, které často fungují v pozici subdodavatele. Další odvětví, stavebnictví, po oživení v minulém roce, dosahuje i letos slušné dynamiky.

Hospodářský růst byl ve 2. čtvrtletí doprovázen zrychleným vývojem produktivity práce. Souhrnná produktivita práce, vyjádřená hrubou přidanou hodnotou na pracovníka, vzrostla o 2 %, a přerušila tak období pěti kvartálů pomalého tempa jejího růstu. Totéž platí o produktivitě práce na odpracovanou hodinu, jejíž dynamika ve sledovaném kvartálu zrychlila dokonce na 2,6 %. Tento výsledek současně znamená, že **růst souhrnné produktivity práce již nebyl zajištěn větším počtem odpracovaných hodin, jako tomu bylo po dobu celého roku, ale vyšší efektivitou vynaložené práce.** Nicméně pro zlepšení pozice domácí ekonomiky v úrovni produktivity vůči vyspělé Evropě existuje ještě značný prostor. V roce 2018 dosáhla souhrnná produktivita práce v České republice 83 % průměru Evropské unie, a produktivita přepočtená na odpracované hodiny pouze 76 % průměru EU28.

Významným prvkem růstu produktivity práce jsou rostoucí inovace v oblasti moderních technologií (blíže viz **BOX I: Dopad moderních technologií na produktivitu tuzemských firem**). Z analýzy vyplývá, že tuzemské podniky, které využívají roboty, dosáhly v roce 2017 téměř dvojnásobně vyšší produktivity práce oproti firmám, které roboty nevyužívají.

Bariérou rychlejší expanze ekonomiky zůstává napjatá situace na trhu práce. Celková zaměstnanost ve 2. čtvrtletí mírně vzrostla, nicméně vysoká nabídka volných pracovních míst překonává již po více než rok počet nezaměstnaných. **Meziroční růst zaměstnanosti se projevil zejména v terciálním sektoru služeb, nejvíce v sekci zdravotní a sociální péče.** Počet pracujících se zvyšoval i v dopravě a skladování a v sekci ubytování, stravování a pohostinství. Obecná míra nezaměstnanosti klesla na 1,9 % a je nadále v rámci zemí EU nejnižší.

Růst mezd pokračoval rychlým trendem, průměrná hrubá měsíční mzda stoupla meziročně o 7,2 %, na rekordních 34 105 Kč. Na tuto úroveň však dosáhne pouze zhruba 1/3 zaměstnanců. Nejvyšší mzdový nárůst proběhl v sektorech, kde stát zvyšoval mzdové tarify, zejména ve vzdělání, a dále ve zdravotní a sociální péči. V dominantním zpracovatelském průmyslu rostly mzdy pomaleji než v průměru za celou ekonomiku, protože firmy jsou opatrnější v situaci narůstajících nejistot.

Vlivem rychlé mzdové dynamiky přetrvávaly v ekonomice silné domácí cenové tlaky. Zásadní vliv na růst spotřebitelské inflace o 2,8 % ve 2. čtvrtletí měly ceny v sektoru bydlení, a to jak ceny bytů, tak i nájmy; přidaly rovněž ceny elektřiny, zemního plynu, vodného a stočného, tepla a teplé vody. Inflaci významně podpořily také potraviny, které podražily vlivem výrazně vyšších cen zemědělských výrobců. Špatná loňská úroda pramenící z nepříznivého počasí snižuje nabídku zemědělských producentů a lze předpokládat, že ovlivní ceny i v dalších měsících. Proto očekáváme, že inflace se bude pohybovat nad dvěma procenty i ve zbytku letošního roku, což vytváří prostor pro zvýšení úrokových sazeb.

Rostoucí mzdy a ceny dalších vstupů patří spolu se slábnoucí zahraniční poptávkou k hlavním bariérám dalšího růstu průmyslu. Růst průmyslové produkce se v polovině roku 2019 téměř zastavil, stejně tak jako růst nových zahraničních zakázek. Ačkoli index nákupních manažerů (PMI) v průmyslu v srpnu zastavil svůj dlouhodobý pokles, stále se nachází blízko své nejnižší hodnoty za posledních 10 let a signalizuje pokles průmyslové aktivity v dalších měsících. Hlavním rizikem je přicházející recese v německém zpracujícím průmyslu především vlivem obav z „tvrdého“ brexitu a klesající poptávky z Číny.

Vývoj zahraničního obchodu celkově korespondoval s příznivým vývojem tuzemské ekonomiky, navzdory horším podmínkám v evropském zpracovatelském průmyslu a mezinárodním obchodě. Vývoz zboží rostl meziročně rychleji než jeho dovoz a přebytek obchodní bilance se zvýšil. **Diverzifikace vývozu a komoditní struktura zahraničního obchodu zůstaly nadále bez velkých změn.** Největší objem českého vývozu a dovozu je tradičně realizován v rámci zemí Evropské unie, kam směřovalo 84 % celkového domácího vývozu a ze kterých přiteklo 64 % dovozu. Z hlediska komodit jsou tradičně hlavní položkou stroje a dopravní prostředky, v níž předstih růstu vývozu nad dovozem dominoval, takže obchod této skupiny vytvořil nejvyšší přebytek obchodní bilance s největším meziročním růstem.

Za 1. pololetí vzrostla česká ekonomika meziročně o 2,7 %, což v zásadě koresponduje s odhadem celoročního tempa zhruba o 2,5 %. Hospodářský růst bude pravděpodobně nadále stát na službách, poháněných zejména rostoucí kupní silou obyvatel. Mírné zvolnění ve zbytku roku pak vychází z předpokladu, že domácí ekonomika nezůstane vůči útlumu globálního obchodu, potažmo hrozící německé recesi, zcela imunní. Nejistoty vnějšího prostředí tak představují hlavní riziko dalšího vývoje, což je patrné také ze zhoršeného sentimentu, jak domácích, tak i zahraničních ekonomických subjektů.

Uzávěrka údajů: 1. září 2019 (není-li uvedeno jinak).

1 Výkonnost ekonomiky

Domácí ekonomika pokračovala ve 2. čtvrtletí v solidním růstu, který už po jeden rok neklesl pod 2,5 %. Hnací silou byla nadále domácí poptávka, zejména spotřeba domácností, podporovaná příznivou příjmovou situací domácností a rekordní zaměstnaností. Nově k růstu HDP přispěl i čistý vývoz. Oproti tomu pokračovalo postupné snižování tempa růstu investiční aktivity. Příznivého vývoje bylo dosaženo ve většině odvětví tuzemské ekonomiky, více se čekalo od průmyslu, jehož kladný vliv na hospodářský růst zůstal nevýrazný. Roli hlavního tahouna růstu tak plnily, stejně jako v 1. čtvrtletí, služby.

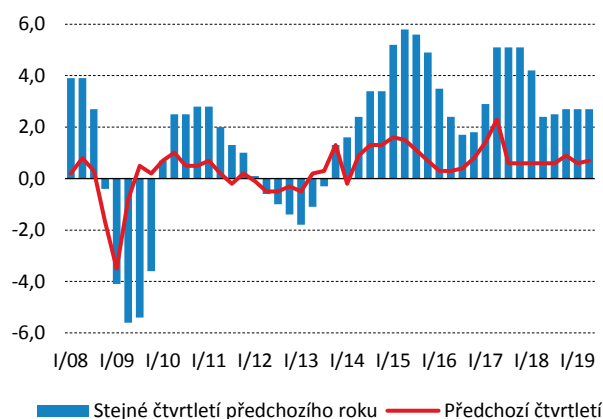
1.1 Domácí vývoj

Vývoj české ekonomiky v letošním roce potvrdil, že její růstové tempo se stabilizovalo nad 2,5 %, což zhruba odpovídá jejím současným možnostem. Ty jsou limitovány zejména nedostatkem pracovníků, ve kterém podle konjunkturálních průzkumů významná část firem vidí hlavní bariéru pro růst své produkce. Ve 2. čtvrtletí 2019 vzrostl hrubý domácí produkt meziročně o 2,8 %¹ oproti růstu o 2,7 % v 1. čtvrtletí. Ve srovnání s předchozím kvartálem vzrostl výkon ekonomiky ve 2. čtvrtletí o 0,7 %, o desetinu procenta více než v 1. čtvrtletí. Příznivého vývoje bylo dosaženo navzdory slabnoucí zahraniční poptávce a kumulujícím se rizikům vnějšího prostředí.

Z pohledu nedávného vývoje je patrné, že tuzemská ekonomika dosáhla posledního vrcholu v roce 2017, kdy se její výkon zvyšoval po tři čtvrtletí o 5,1 %, za rozhodujícího přičinění domácí poptávky. V 1. čtvrtletí minulého roku však dynamika zpomalila na 4,2 %, protože prorůstový vliv nadále silné domácí poptávky byl oslaben negativním příspěvkem zahraničního obchodu. Následovalo další zvolnění růstu ke 2,5 %, tj. zhruba na úroveň, kterou si česká ekonomika v zásadě udržuje dosud. V roce 2018 a v 1. čtvrtletí 2019 byla nositelem růstu výhradně domácí poptávka.

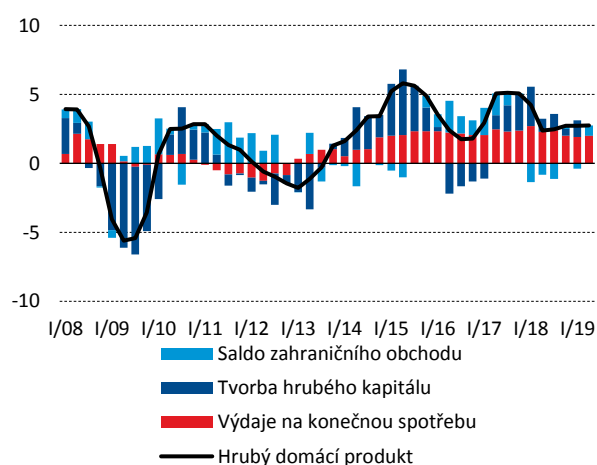
Ve 2. čtvrtletí 2019 byl na výdajové straně ekonomiky meziroční růst tažen konečnou spotřebou a čistým vývozem, zatímco neutrální vliv tvorby hrubého kapitálu byl poznamenán slabší investiční aktivitou. Celková konečná spotřeba se podílela na růstu 2 p. b., z toho váhově významnější spotřeba domácností 1,3 p. b. Při růstu celkových spotřebních výdajů o 3,0 %, vzrostly výdaje domácností o 2,7 %, což svědčí o stále pozitivní náladě spotřebitelů, podporované rychlým růstem příjmů a rekordní mírou ekonomické aktivity. Stejně jako v předchozím čtvrtletí rostly výdaje ve všech kategoriích spotřeby, nejrychleji u předmětů střednědobé

Vývoj hrubého domácího produktu
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Výdaje na hrubý domácí produkt
(příspěvky v p. b., meziroční reálný růst HDP v %, sezónně očištěné údaje)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou uváděna ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy. Jde o finální revizi z 1. 10. 2019.

spotřeby. Výdaje vládních institucí zrychlily tempo růst na 3,4 %.

Tvorba hrubého kapitálu v zásadě meziročně stagnovala, což se promítlo do jejího neutrálního vlivu na hospodářský růst. Příspěvek fixního kapitálu se snížil na 0,2 p. b. a byl ve stejném rozsahu kompenzován negativní dopadem poklesu zásob. Kapitálové investice, po rychlém růstu v roce 2018 a jeho zvolnění v letošním 1. čtvrtletí na 3,3 %, dále zpomalily tempo na 0,9 %. Podle sektorů byl tento růst podpořen zejména investiční aktivitou vládních institucí. Z hlediska typu aktiv vzrostly investice do obydlí, ostatních budov a staveb, a také produktů duševního vlastnictví. Méně se investovalo do dopravních prostředků a rovněž do ICT a ostatních strojů a zařízení, tedy do aktiv, kterými se firmy zpravidla snaží řešit napjatost v pracovních kapacitách. Růst těchto investičních výdajů kulminoval v 1. čtvrtletí minulého roku, kdy dosáhl dvouciferné hodnoty, od té doby zpomaloval, a v letošním 2. čtvrtletí přešel dokonce do meziročního poklesu.

V zahraničním obchodě rostl vývoz zboží a služeb rychleji než jejich dovoz a čistý vývoz přispěl k tempu růstu ekonomiky 0,7 p. b. Přes zvolnění světové obchodní výměny vlivem rostoucích nejistot z obchodní války mezi USA a Čínou a slabších výsledků eurozóny, především Německa, vývoz (ve s. c.) zrychlil na 2,2 %, zatímco dovoz zpomalil na 1,4 %. O kladné saldo celkové bilance se postaral obchod se zbožím, služby naopak jeho objem snížily, a tím zbrzdily celkový růst ekonomiky. U zboží byl vývoz tažen hlavně elektronickými a optickými přístroji a také dopravními prostředky, u dovozu se na růstu významně podílel obchod se základními kovy a subdodávkami pro automobilový průmysl.

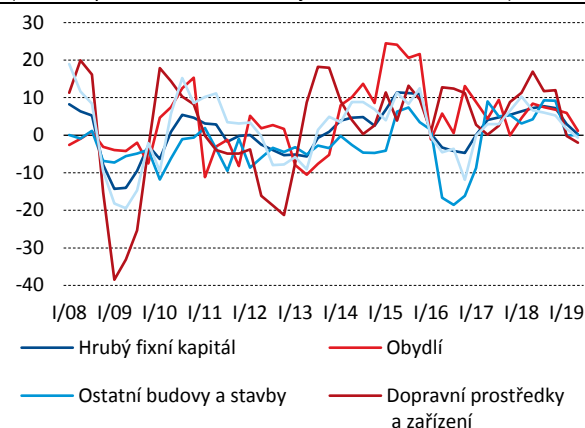
Na straně zdrojů vzrostla hrubá přidaná hodnota (HPH) meziročně o 2,8 %, když k růstu nejvíce přispěla skupina odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství, která posílila o 3,8 %. Dařilo se i dalším odvětvím služeb, nejvíce, o 8,9 %, se HPH zvýšila v informačních činnostech. Pomalejší tempo ekonomiky, které se datuje od 2. čtvrtletí 2018, je důsledkem hlavně slabších výsledků zpracovatelského průmyslu. V tomto trendu průmysl pokračoval také v letošním 2. čtvrtletí, kdy si připsal pouze 1,2 %. Na meziročním zvýšení se podílela hlavně výroba dopravních prostředků a elektrických zařízení, útlum naopak nastal ve výrobě strojů a výrobě kovů a konstrukcí. Stavebnictví, po obnově růstu v minulém roce, dosahuje i letos slušné dynamiky.

Ve struktuře HPH posílilo především stavebnictví a některá odvětví služeb na úkor průmyslu, což bylo vedle růstu jejich výkonnosti ovlivněno také vývojem implicitních deflátorů. Při průměrném růstu cenové hladiny na nabídkové straně ekonomiky ve 2. čtvrtletí 2019 o 3,8 %, tak pomalejší cenový růst v průmyslu, obchodu a dopravě, a také v peněžnictví a pojišťovnictví přispěl ke snížení jejich podílu na celkové HPH. Naopak odvětví stavebnictví a činností v nemovitostech a informacích těžila z rychlého cenového vývoje a své postavení ve struktuře HPH si vylepšila.

Produktivita práce rostla nejrychleji od 1. čtvrtletí 2018. Souhrnná produktivita práce (HPH na pracovníka) vzrostla

Vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu

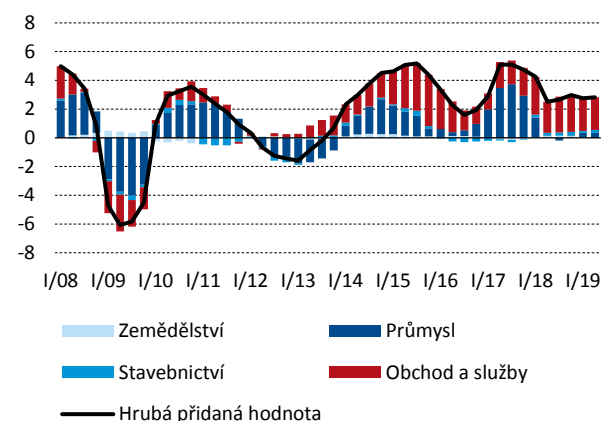
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj hrubé přidané hodnoty

(příspěvky v p. b., meziroční reálný růst HPH v %, sezónně očištěné údaje)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Hrubá přidaná hodnota podle odvětví

(sezónně očištěné údaje, meziroční změna a příspěvek ke změně ze stálých cen, podíl odvětví v běžných cenách)

	Meziroční změna (%)	Příspěvek ke změně (p. b.)	Podíl odvětví (%)	
			2.Q 2018	2.Q 2019
NH celkem	2,8	2,8	100,0	100,0
Průmysl	1,1	0,3	30,1	29,6
- zpracovatelský	1,2	0,3	25,6	24,9
Stavebnictví	3,6	0,2	5,6	5,9
Obchod a doprava	3,8	0,7	19,2	19,0
Peněžnictví a pojišťovnictví	3,2	0,1	4,0	3,9
Informační činnosti	8,9	0,5	5,5	5,8
Činnosti v nemovitostech	2,7	0,2	8,7	8,8

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

ve 2. čtvrtletí 2019 o 2 %, a přerušila tak období pěti kvartálů pomalého tempa jejího růstu. Totéž platí o produktivitě práce na odpracovanou hodinu, jejíž dynamika ve sledovaném kvartálu zrychlila dokonce na 2,6 %. Tento výsledek současně znamená, že růst souhrnné produktivity práce již nebyl zajištěn větším počtem odpracovaných hodin, jako tomu bylo po dobu celého roku, ale vyšší efektivitou vynaložené práce. Nicméně pro zlepšení pozice domácí ekonomiky v úrovni produktivity vůči vyspělé Evropě existuje ještě značný prostor. V roce 2018 dosáhla souhrnná produktivita práce v České republice 83 % průměru Evropské unie, a produktivita přepočtená na odpracované hodiny pouze 76 % průměru EU28.

1.2 Vývoj v zahraničí

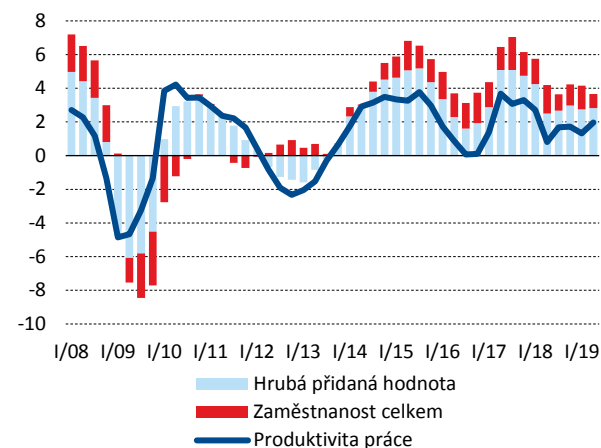
Globální růst zůstává utlumený. Doposud zveřejněné údaje o růstu hrubého domácího produktu spolu s všeobecně nižší inflací naznačují slabší aktivitu světové ekonomiky, než se očekávalo. Nepříznivý dopad mělo pokračující napětí v mezinárodním obchodě a v technologickém sektoru, které zhoršuje celkovou náladu a zpomaluje investice. Americká ekonomika po překvapivě dobrém vstupu do letošního roku zpomalila na 2,3 %, nicméně neklamala. Relativně dobrý výsledek nebyl důvodem, aby Fed ustoupil od snížení úrokových sazeb. V souladu s očekáváním tak v závěru července snížil základní úrokovou sazbu o čtvrt procentního bodu do rozpětí 2,00 až 2,25 %, což bylo první snížení úroků od prosince 2008. Ve svém prohlášení Fed uvedl, že k rozhodnutí ho přiměly obavy o vývoj globální ekonomiky a mírná inflace ve Spojených státech. Čínská ekonomika zvolnila pod tíhou obchodní války na 6,2 %, když ještě v 1. čtvrtletí rostla o 6,4 %. Na nižším tempu se projevují důsledky řady opatření, kterými se vláda snaží omezit rostoucí ceny bydlení, rizikové úvěry, popř. snížit nadměrnou kapacitu v některých průmyslových odvětvích.

V Evropské unii a eurozóně hospodářská expanze ve 2. čtvrtletí zpomalila na 1,4 %, resp. 1,2 %. K růstu těchto seskupení přispěla domácí poptávka, která odráží především příznivý vývoj na trhu práce. Naproti tomu nejistoty spojené s nárůstem protekcionismu a brexitem nepříznivě dopadají především na výkonnost eurozóny. Dalšími překážkami výraznějšího oživení jsou nízký růst produktivity práce, či vysoká zadluženost vládního a soukromého sektoru. Tempo hospodářského růstu bylo v jednotlivých zemích značně diferencované, když v meziročním srovnání dominovaly postkomunistické země, zejména Maďarsko a Rumunsko, následované Polskem. Na druhém pólu stojí Itálie a Německo, které nejvíce odnáší propad světového obchodu. Německá ekonomika zpomalila meziroční růst na 0,4 % a mezičtvrtletně dokonce klesla o 0,1 p. b. Ekonomiku podkopává slabost německého průmyslu, především vlivem nižších domácích zakázek a poklesem vývozu do Spojeného království. Reálně hrozí, že se německá ekonomika ve 3. kvartále propadne do recese.

ČR dále postoupila v konvergenci k vyspělé Evropě. Výkonnost domácí ekonomiky, měřená hrubým domácím produktem na obyvatele (ve standardu parity kupní síly), dosáhla v roce 2018 cca 90 % průměru Evropské unie,

Vývoj souhrnné produktivity práce

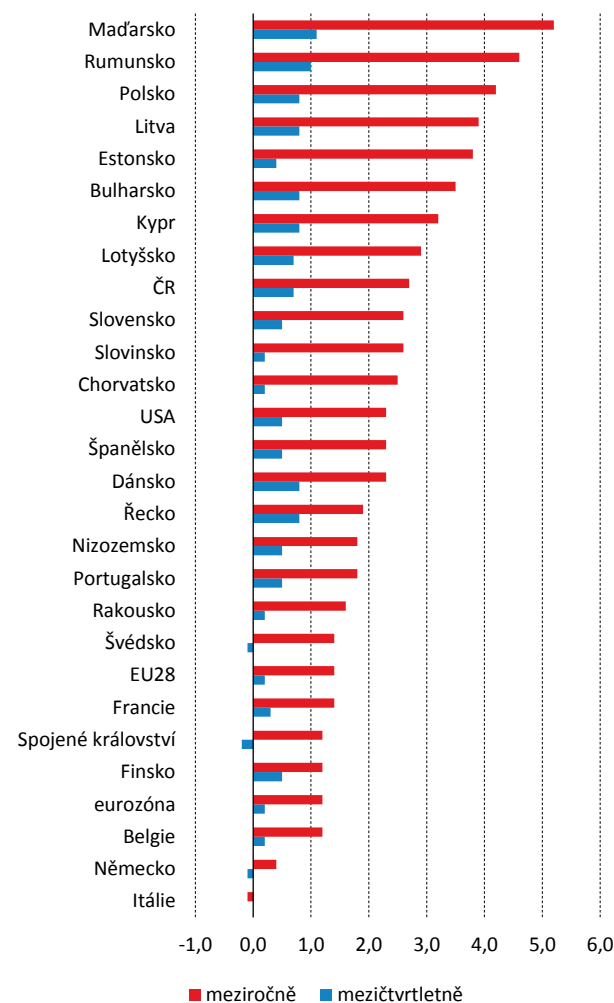
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Hrubý domácí produkt v zemích EU a USA ve 2. Q 2019

(stálé ceny, čtvrtletní údaje sezónně očištěny, meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Pozn.: Data za Irsko a Lucembursko a Maltu nejsou zatím dostupná.

což bylo o 1 p. b. více než v roce 2017. Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU, si tak polepšila o 12 p. b. Zároveň postoupila na patnácté místo evropské osmadvacítky, když přeskočila čtyři země, nejprve Portugalsko, a dále pak postupně Řecko, Slovinsko a Kypr.

1.3 Výhled

Rostoucí napětí v obchodních vztazích si vybírá svou daň ve zpomaleném tempu globálního růstu. Podle OECD vzroste letos světová ekonomika o pouhé 3,2 %, v roce 2020 pak zrychlí na 3,4 %. Zatímco během nedávné expanze byl růst v zásadě souměrný, následkem obchodní války, fiskálních reakcí a politických nejistot se objevily rozdíly jak mezi odvětvími, tak i zeměmi. Sektor výroby, ve kterém převládají globální hodnotové řetězce, byl tvrdě zasažen celními tarify, a vlivem obchodních nejistot nadále patrně oslabí. Zpomalí se také růst podnikových investic, které jsou rovněž úzce spjaty s obchodem. Nadějí do budoucna je tak sektor služeb, který je méně vystaven obchodním vibracím, a ve kterém dochází k tvorbě většiny nových pracovních míst.

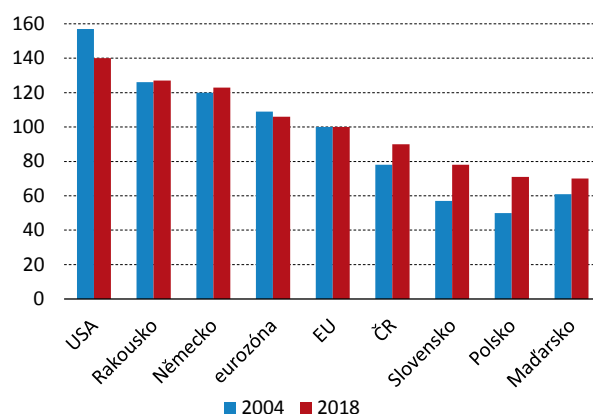
Souběžně se změnami ve výkonnosti sektorů, růst zpomalil ve většině vyspělých ekonomik, zejména v těch, kde hraje důležitou roli obchod a výroba. Platí to především o Japonsku a Německu, kde se očekává celoroční růst necelé 1 %. Slabý výkon německé ekonomiky dopadne i na nižší výsledek celé EU. Naproti tomu, Spojené státy by si měly udržet svou dynamiku díky značné, i když ubývajcí fiskální podpoře.

Česká ekonomika by měla v nejbližším období pokračovat v růstu kolem 2,5 %. Rozhodujícím zdrojem bude pravděpodobně i nadále konečná spotřeba, příspěvek zahraničního obchodu bude slabší, vzhledem k nejistým podmínkám globálního obchodu.

Indikátory konjunkturálních průzkumů jsou v meziročním srovnání na nižších hodnotách. Nicméně podle aktuálních údajů ČSÚ se celková důvěra v tuzemskou ekonomiku v srpnu meziměsíčně mírně zvýšila na hodnotu 95,6, což bylo ovlivněno vyšší důvěrou podnikatelů, naopak mezi spotřebiteli se sentiment zhoršil. Také hodnota Indexu nákupních manažerů v průmyslu (PMI) podle průzkumu společnosti IHS Markit vzrostla z červencového minima 43,1 bodu na 44,9, nicméně výsledek pod 50 bodů znamená pokles meziměsíční aktivity. Ten souvisel zejména s propadem nových zakázek, především vlivem nižší zahraniční poptávky.

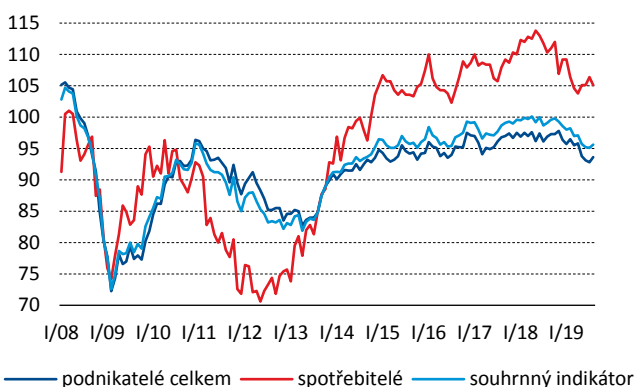
Největší aktuální riziko představuje pro tuzemskou ekonomiku vývoj v zahraničí. Hlavní hrozbou zůstává ochlazení ekonomické aktivity v eurozóně vlivem další eskalace ochrannářských opatření v mezinárodním obchodě a dosud nevyjasněná otázka brexitu. V domácích podmínkách přetrvává riziko přehřívání v některých oblastech ekonomiky, především na trhu práce.

Hrubý domácí produkt na obyvatele
(v %, EU=100, PPS)

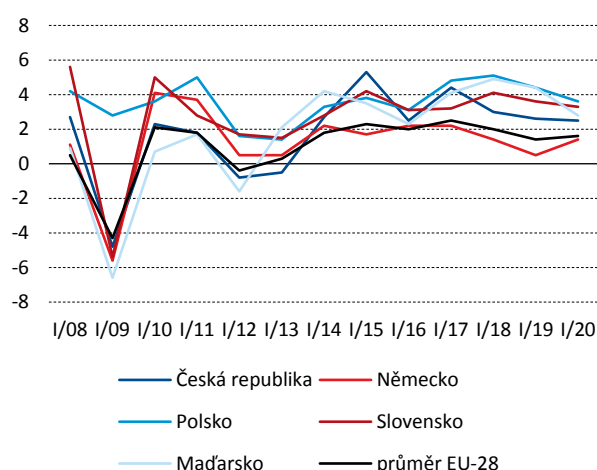
Pramen: data Eurostat, graf MPO

Bazické indikátory důvěry
(v %, průměr roku 2005=100)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj HDP podle zemí (meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Poznámka: údaje za roky 2019 - 2020 z jarní predikce EK

BOX I: Dopad moderních technologií na produktivitu tuzemských firem

Rozhodujícím zdrojem ekonomického růstu je vedle práce a kapitálu souhrnná produktivita těchto faktorů. Jedním z možných způsobů jejího zvýšení jsou rostoucí inovace v oblasti moderních technologií, resp. robotizace a digitalizace výrobních procesů. Výsledky analýzy přitom ukazují, že tuzemské podniky², které ve svých firemních procesech využívají robotiku a analýzu velkých dat, měly v roce 2017 výrazně vyšší produktivitu práce než podniky, které tyto technologie nepoužívají. V případě použití cloud computingu není rozdíl v produktivitě tak výrazný a u 3D tisku ve firmách je dopad na produktivitu nejednoznačný.

Robotika

Přítomnost robotů (zvláště adaptivních robotů³) značně zvyšuje produktivitu práce. Tuzemské podniky (všechny obory bez zemědělství, těžby a dobývání, peněžnictví a pojištnictví a domácností), které využívají roboty, dosáhly v roce 2017 téměř dvojnásobně vyšší produktivity práce oproti firmám, které roboty nevyužívají. Velké podniky se zahraničními vlastníky, které používají rutinní i adaptivní roboty, mají produktivitu práce o více než 144 % vyšší oproti firmám bez robotů; u MSP pod zahraniční kontrolou to je však o 13 % méně. U domácích podniků je nasazení robotů výrazně méně odměněno vyšší produktivitou než v případě zahraničních podniků. Největší propast je mezi velkými a MSP pod zahraniční kontrolou. **Firmy používající roboty napříč všemi kategoriemi dosáhly o 60 % vyšší produktivitu práce, než je průměr u podniků v celé ekonomice.** Silně nadprůměrná produktivita je patrná opět u velkých firem pod zahraniční kontrolou. U domácích firem profitují z nasazení robotů především malé a střední firmy.

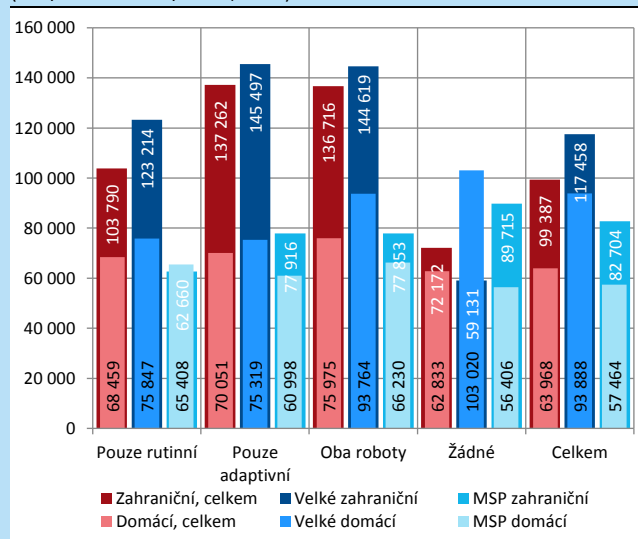
Většina podniků využívá stále jen rutinní roboty, ale postupně dochází k jejich doplňování o moderní adaptivní roboty. Je jen velmi málo podniků, které využívají pouze nejmodernější adaptivní roboty. V celé řadě podniků vedle sebe pracují průmyslové roboty různých generací. Největší produktivity je dosahováno v podnicích, které používají adaptivní roboty při přepravě, ve skladech a na stavbách.

Big data

Vyšší produktivitu zaznamenaly i firmy, které používají analýzu velkých dat. Podniky, které využívají tuto technologii, dosáhly v roce 2017 o 44 % vyšší produktivity práce oproti firmám, které ji nevyužívají. MSP se zahraničními vlastníky mají produktivitu práce o téměř 14 % vyšší oproti firmám bez této technologie; u velkých firem pod zahraniční kontrolou je to o necelých 30 %. O téměř 30 % vyšší produktivita byla v roce 2017 pozorována rovněž u domácích firem, které používají analýzu velkých dat.

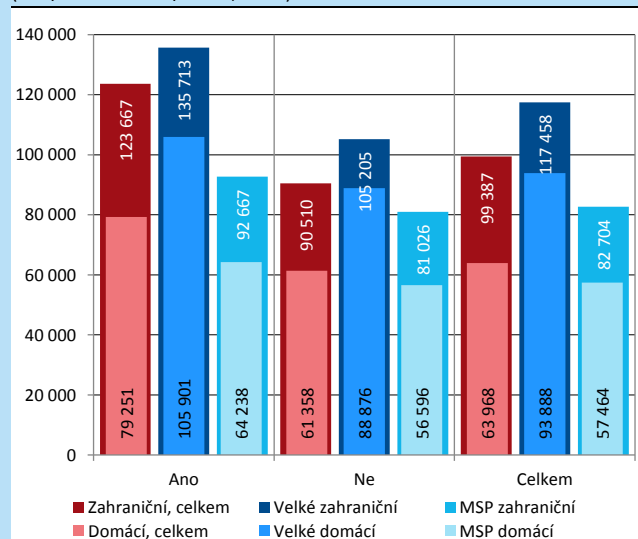
Podniky, které využívají analýzu velkých dat, dosahují o třetinu vyšší produktivity práce než je celkový průměr v ekonomice. Zdá se tedy, že využitím analýzy velkých dat a

Produktivita práce podle užití robotů
(v Kč/zaměstnance/měsíc, 2017)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Produktivita práce podle analýzy velkých dat
(v Kč/zaměstnance/měsíc, 2017)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

² Zahrnuty jsou vybrané podniky s 10 a více zaměstnanci ve všech oborech ekonomiky (CZ-NACE) bez kategorie A: Zemědělství, B: Těžba a dobývání, K: Peněžnictví a pojištnictví, T: Domácnosti a U: Exteritoriální činnosti.

³ Adaptivní roboti jsou servisní roboti, které vykonávají své úkony částečně nebo plně automaticky, a roboti schopné přizpůsobit se či učit se ze zkušeností. Naproti tomu, rutinní roboti jsou průmysloví roboti, které jsou naprogramováni na jednu danou činnost.

robotizací mohou firmy dosáhnout vyšší produktivity práce než je průměrná hodnota pro celou ekonomiku. Oproti robotům, které jsou využitelné pouze ve vybraných odvětvích, analýza velkých dat může být použita napříč obory. Nejvyšší produktivitu vykazují podniky, které získávají data ze sociálních sítí. Vyšší produktivity práce opět dosahují podniky se zahraničními vlastníky.

Cloud Computing

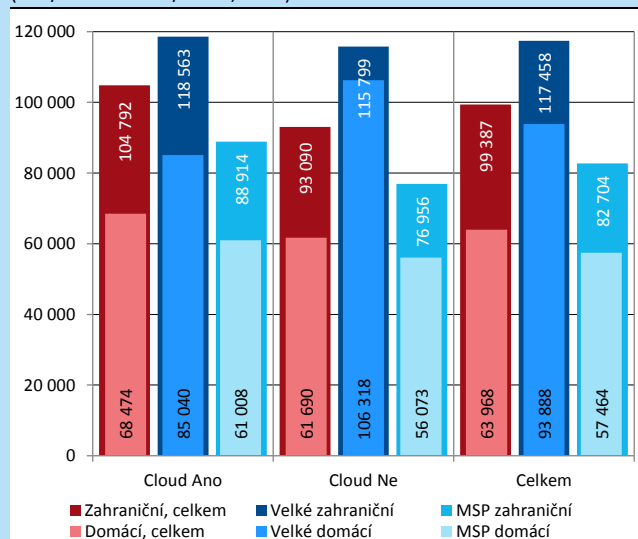
Podniky, které používají cloud computing, dosáhly v roce 2017 v průměru o pětinu vyšší produktivity práce než podniky, které tuto technologii nevyužívají. V členění podle velikosti, dosahují lepší výsledky MSP, které uvedenou technologii využívají, nežli podniky velké. Důvodem je vyšší produktivita u velkých domácích podniků, které cloud nevyužívají. Všechny dotazované MSP pracující s cloudem mají produktivitu o 20 % vyšší než MSP bez této technologie. Podle vlastnictví dominují podniky se zahraničními vlastníky oproti domácím podnikům. Je však nutno konstatovat, že rozdíl v produktivitě u podniků pod zahraniční kontrolou je zanedbatelný. **Podniky používající cloud computing napříč všemi kategoriemi rovněž dosahují vyšší produktivity práce než je celkový průměr u všech podniků v ekonomice.** Relativně vyšší produktivita v případě použití cloudu může být způsobena faktem, že tento nástroj, oproti 3D tiskárnám, používají firmy jak z oblasti průmyslu, tak i služeb.

3D tisk

Obecně vyšší produktivitu zaznamenávají ty podniky, které 3D tisk mají vlastní nebo pronajatý od podniků, které si služby kolem 3D tisku kupují. Právě tyto podniky dosahují o čtvrtinu vyšší produktivity práce než firmy, které 3D tisk vůbec nepoužívají. Při detailním pohledu na jednotlivé skupiny podniků však již pozitivní vztah není tak průkazný. Při členění podniků podle velikosti z 3D tisku profitují nepatrně velké firmy pod zahraniční kontrolou, naopak podniky pod domácí kontrolou vykazují o čtvrtinu vyšší produktivitu pakliže 3D tisk nepoužívají. Rovněž vyšší produktivitu práce vykazují MSP pod zahraniční kontrolou, které danou technologii vůbec nepoužívají. U ostatních kategorií podniků jsou rozdíly v produktivitě zanedbatelné, bez ohledu na to, zda technologii používají či nikoli. U podniků, které 3D tisk nakupují jako službu od třetích stran je produktivita ve většině kategorií dokonce nižší než u firem nepoužívajících 3D tisk.

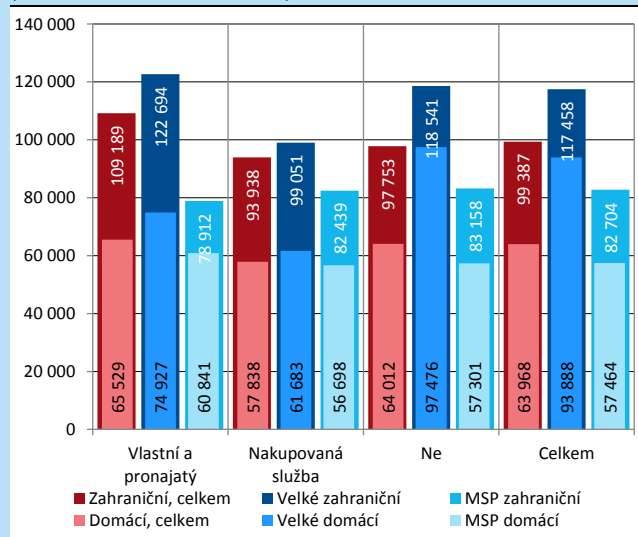
Obdobné výsledky přináší i srovnání jednotlivých skupin podniků (domácí vs. zahraniční, MSP vs. velké) s průměrnou produktivitou práce v celé ekonomice. Obecně lze pozorovat vyšší produktivitu u firem, zvláště pak pod zahraniční kontrolou, které 3D tisk používají. Najdou se však výjimky a těmi jsou velké podniky pod domácí kontrolou a MSP pod zahraniční kontrolou, u nichž použití 3D tisku naopak snižuje produktivitu pod průměr celé ekonomiky.

Produktivita práce podle užití 3D cloudu
(v Kč/zaměstnanec/měsíc, 2017)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Produktivita práce podle užití 3D tisku
(v Kč/zaměstnanec/měsíc, 2017)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

2 Trh práce

Trh práce zůstal i ve 2. čtvrtletí 2019 napjatý. V prostředí stabilně rostoucí ekonomiky celková zaměstnanost stále stoupala, i když nižším tempem a snižovala míru nezaměstnanosti pod její přirozenou úroveň. Nadále vysoká nabídka volných pracovních míst, která překonává již více než rok počet nezaměstnaných, vytvářela tlaky nejen na růst mezd, ale také na výraznější zapojení zahraničních pracovníků. V rámci zemí EU si Česká republika udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti.

2.1 Domácí vývoj

Ve 2. čtvrtletí 2019 vzrostla celková zaměstnanost podle výsledků VŠPS meziročně o 0,1 %, tj. o 6,7 tis. osob na 5 295,9 tis. osob, tempo jejího růstu však zpomalilo. Průměrný počet zaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, se ve druhém čtvrtletí snížil oproti prvnímu o 21,3 tis. osob.

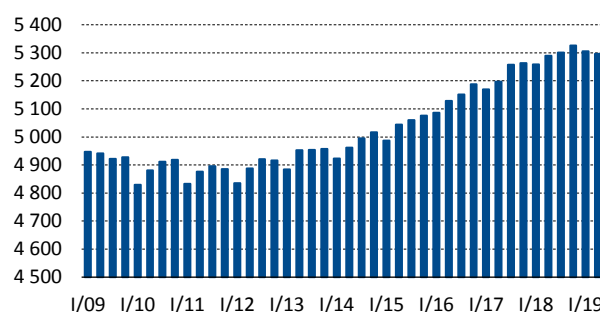
Snížení přírůstku zaměstnanosti bylo provázáno změnou ve struktuře pracujících podle jejich postavení v zaměstnání. Vzrostl počet zaměstnanců, jejichž podíl na celkové zaměstnanosti činil 83 %. Naopak klesl počet podnikatelů se zaměstnanci i bez zaměstnanců. Výrazným trendem byly změny ve věkové struktuře pracujících, které byly ovlivněny demografickými faktory, prodlužující se dobou přípravy na budoucí povolání i zvyšováním věkové hranice pro odchod do starobního důchodu. Při poklesu počtu pracujících ve věku do 40 let (o 56,3 tis.) se na růstu zaměstnanosti podílela především skupina zaměstnanců ve věku 45-49 let (růst o 45,7 tis.). Výrazně stoupl i počet pracujících ve věku 55-59 let (o 24 tis.) i počet pracujících ve věku 65 a více let (o 6,3 tis.).

Meziroční růst zaměstnanosti se projevil zejména v terciálním sektoru služeb, a to o 27,9 tis. osob, nejvíce v sekci zdravotní a sociální péče. Počet pracujících se zvyšoval i v dopravě a skladování a v sekci ubytování, stravování a pohostinství. Zaměstnanost v sekundárním sektoru průmyslu a stavebnictví naopak meziročně klesla o 7,4 tis. osob. Zatímco ve zpracovatelském průmyslu se počet pracujících zvýšil, ve stavebnictví došlo k poklesu zaměstnanosti. Rovněž tak v rámci primárního sektoru byl počet pracujících nižší o 13,4 tis.

Výše uvedené skutečnosti se promítly do rostoucí míry zaměstnanosti (podíl počtu zaměstnaných osob ve skupině 15-64 letých), která dosáhla 75 % a meziročně tak vzrostla o 0,3 p. b.

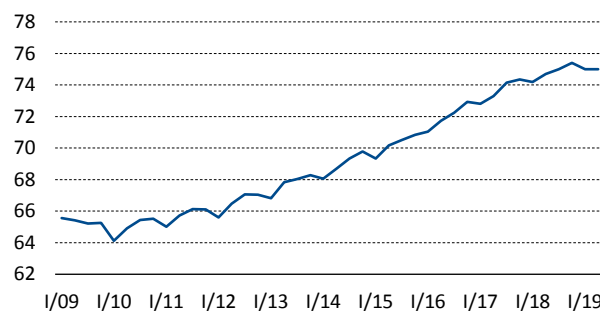
Obecná míra nezaměstnanosti (podle definice ILO) populace ve věku 15-64 let (podíl nezaměstnaných k pracovní síle, tj. součtu zaměstnaných a nezaměstnaných) klesla ve 2. čtvrtletí 2019 na 1,9 % a meziročně se tak snížila o 0,3 p. b.

Počet zaměstnaných ve věku 15 a více (v tis.)

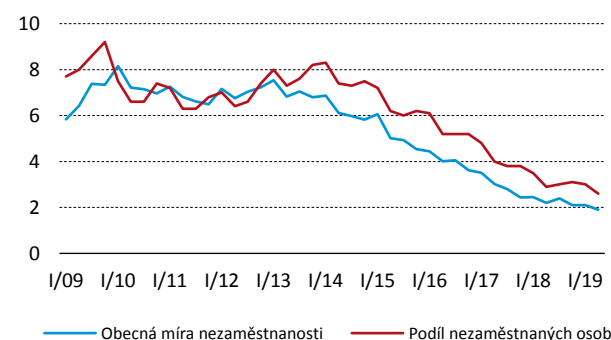
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Míra zaměstnanosti 15-64letých (v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Míra nezaměstnanosti 15-64letých (v %)

Pramen: data ČSÚ, MPSV, graf MPO

Celkový počet nezaměstnaných se meziročně snížil o 15,8 tis. a dosáhl 102,4 tis. osob, z toho počet žen o 10,7 tis. na 55,1 tis. Zároveň klesl počet nezaměstnaných jeden rok a déle (o 2,7 tis. na 33 tis. osob). Průměrný počet nezaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, se ve 2. čtvrtletí 2019 proti 1. čtvrtletí 2019 snížil o 1,5 tis.

Podíl nezaměstnaných osob, tj. počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku (dle statistiky Ministerstva práce a sociálních věcí), **k 30. 6. 2019 poklesl na 2,6 %**, což je o 0,3 p. b. méně než ve stejném období roku 2018. Podíl nezaměstnaných stejný nebo vyšší než republikový průměr vykázalo 26 okresů – nejvyšší byl v okresech Karviná (6,7 %), Ostrava-město (5 %), Most (4,8 %) a Chomutov (4,7 %). Stále přetrvává značný počet osob, kteří nepracují, aktivně práci nehledají, ale podle Úřadu práce uvádějí, že pracovat chtějí. Tato nevyužitá pracovní rezerva v počtu 104,6 tis. osob se ve 2. čtvrtletí snížila meziročně o 3,7 tis. osob.

Nárůst poptávky podniků po pracovní síle zůstal stále velmi silný. Ke konci června bylo evidováno 342,5 tis. volných pracovních míst, tj. meziročně více o 41 tis. Na jedno volné místo připadlo v průměru 0,6 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Karviná (5,2), Sokolov (2,8), Jeseník (2,6), Ústí nad Labem (2,2), Most, Hodonín a Bruntál (shodně 2,1).

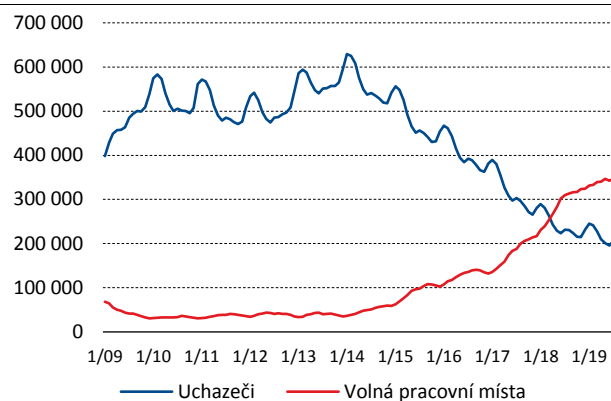
Pokračující napětí na trhu práce vytvářelo další tlaky na růst mezd, jejichž dynamika však mírně zvolnila. Průměrná hrubá měsíční mzda stoupla ve 2. čtvrtletí 2019 meziročně o 7,2 % na rekordních 34 105 Kč, což je o 0,3 p. b. nižší růst než v 1. čtvrtletí. Na tuto průměrnou mzdu však nedosáhla přibližně 2/3 zaměstnanců. Růst reálné mzdy byl slabší (o 4,3 %) kvůli vyšší inflaci. Mediánová mzda na úrovni 29 127 Kč (+6,9 %) rostla tentokrát pomaleji než ta průměrná, z čehož plyne, že ve 2. čtvrtletí rostly mzdy rychleji lidem s vyššími příjmy, v minulém roce to bylo naopak. Muži měli značně vyšší mzdovou úroveň. Jejich mediánová mzda ve výši 31 764 Kč byla takřka o 20 % vyšší než u žen.

Z hlediska odvětvové struktury se meziroční nárůst nominálních mezd pohyboval, s jedinou výjimkou, nad 5,5 % (v odvětví těžba a dobývání stoupla průměrná mzda o 4,2 % na 38 149 Kč). Nejvyšší mzdový nárůst proběhl v sektorech, kde stát zvyšoval mzdové tarify. To platilo zejména ve vzdělání, kde se průměrná mzda zvýšila o 11,4 % na 33 639 Kč, ve zdravotní a sociální péči o 8,7 % na 36 076 Kč, dále v odvětví kulturní, zábavní a rekreační činnosti a ve veřejné správě.

V průmyslu byl mzdový nárůst slabší (o 6,4 % na 34 632 Kč), přičemž nejlépe si vedlo odvětví zásobování vodou a činnosti související s odpadními vodami (o 7,4 % na 30 664 Kč). V dominantním zpracovatelském průmyslu rostly mzdy podprůměrně (o 6,5 % na 34 364 Kč). Firmy jsou opatrnější v situaci, kdy narůstají nejistoty a ani přetrvávající nedostatek zaměstnanců nevedl k jejich prudkému navýšení.

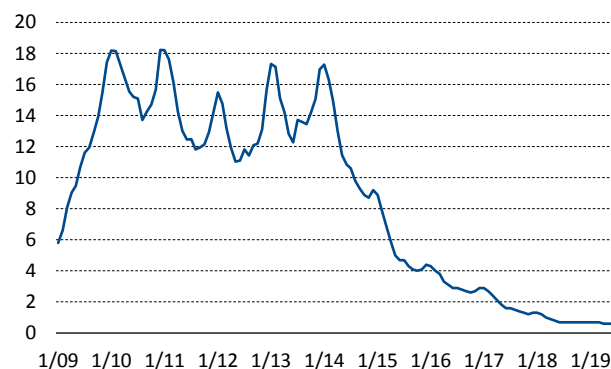
Z ostatních odvětví rostly mzdy nejrychleji u administrativních a podpůrných činností (o 8,8 %), jejich průměrná mzda na úrovni 22 654 Kč však zůstává na druhé nejnížší absolutní úrovni; dále rostly mzdy i v činnosti v oblasti nemovitostí o

Počet uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst

Pramen: data MPSV, graf MPO

Počet uchazečů o zaměstnání připadající na jedno volné pracovní místo

Pramen: data MPSV, graf MPO

Nezaměstnanost a mzdy podle krajů k 30. 6. 2019

Kraj	počet uchazečů o zaměstnání	meziroční změna	nově hlášení uchazečů	uchazeči vyřazení z evidence	počet volných pracovních míst	podíl nezaměstnaných osob v %	průměrná hrubá měsíční mzda v Kč	meziroční růst mezd v %
Praha	17 771	-1 484	2 988	3 038	72 705	1,9	42 297	6,3
Středočeský	21 929	-2 526	3 772	3 915	56 112	2,2	36 153	7,4
Jihočeský	8 234	-929	1 721	1 992	19 352	1,7	30 740	7,5
Plzeňský	8 247	237	1 663	1 553	37 409	1,9	32 986	6,7
Karlovarský	5 531	-358	1 006	1 225	8 144	2,6	29 691	7,1
Ústecký	22 398	-4 926	3 293	4 571	16 554	3,8	31 220	7,3
Liberecký	8 647	-1 122	1 484	1 777	11 759	2,7	31 709	7,0
Královéhradecký	7 518	-649	1 410	1 628	14 109	1,9	32 587	7,6
Pardubický	6 192	-551	1 402	1 501	26 130	1,7	30 271	7,0
Vysočina	8 078	-1 261	1 386	1 407	11 287	2,2	31 048	6,5
Jihomoravský	26 232	-4 174	3 483	4 324	26 816	3,1	32 582	7,4
Olomoucký	11 043	-3 016	1 957	2 515	10 874	2,5	30 442	7,2
Zlínský	8 540	-1 880	1 623	1 785	13 435	2	30 288	7,4
Moravskoslezský	35 363	-5 424	4 498	5 407	17 824	4,2	30 818	7,8
Celkem ČR	195 723	-28 063	31 686	36 638	342 510	2,6	34 105	7,2

Pramen: data MPSV, ČSÚ mzdy

8,6 %, v dopravě a skladování o 7,9 %. V ubytování, stravování a pohostinství se mzdová úroveň zvýšila o 7,1 %, přesto zůstává nejnižší ze všech odvětví s 19 947 Kč. Meziroční nárůst byl vysoký v odvětví peněžnictví a pojišťovnictví (o 8,5 %), kde mzdy dosáhly nejvyšší úrovně ze všech odvětví, a to 63 852 Kč a svou výši tak překonaly odvětví informační a komunikační činnosti, kde mzdy stouply o 6,1 % a byly zhruba o 6 000 Kč nižší.

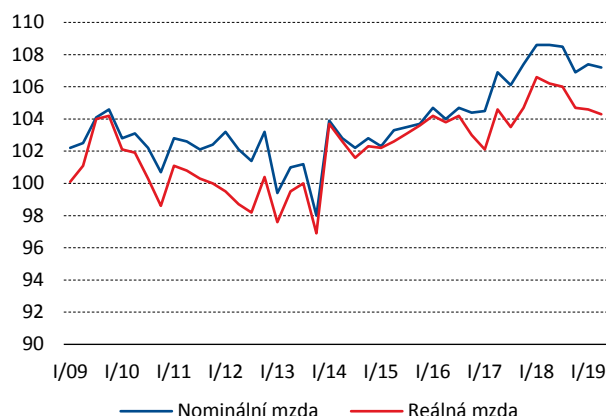
Růst celkové zaměstnanosti i nízká míra nezaměstnanosti jsou na svých hraničních hodnotách. Velký počet volných pracovních míst bude i v dalším období vyvíjet tlak na výraznější zapojení zahraničních pracovníků a na růst mezd v tržních i netržních odvětvích. Růst mezd však začne mírně zpomalovat již letos, výrazněji pravděpodobně až v příštím roce v souvislosti se snižováním výkonu ekonomiky, i vlivem vyšší srovnávací základny a snahy firem udržet si cenovou konkurenceschopnost.

2.2 Nezaměstnanost v EU

Česká republika si v rámci EU udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti, která k 30. 6. 2019 dosáhla 1,9 %, což je meziročně lepší výsledek o 0,4 p. b. V EU jako celku činila míra nezaměstnanosti 6,3 % (v eurozóně 7,5 %), přes 60 % zemí se však nacházelo pod tímto průměrem. S mimořádně vysokou mírou nezaměstnanosti se potýkají i nadále v Řecku, ve Španělsku a Itálii.

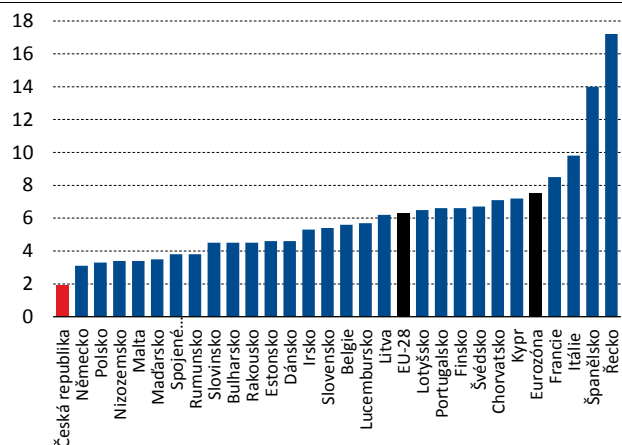
Trvalým problémem v Unii je míra nezaměstnanosti mladých (do 25 let), která je ve srovnání s nezaměstnaností v produktivním věku stále více než dvojnásobně vyšší (14,2 %). U této věkové skupiny je však třeba brát v úvahu, že podstatná část mladé generace studuje a nejsou tedy ekonomicky aktivní. Nejnižší nezaměstnanost mladých si udržuje Německo (5,6 %), následuje Nizozemsko (6,5 %) a Česká republika (6,7 %). Naopak tradičně vysoká zůstává v Řecku (39,6 % poslední údaj za březen), dále ve Španělsku (32,4 %) a v Itálii (28,1 %).

Nominální a reálná mzda přepočtena na počty pracovníků (meziroční index v %)

Pramen: data ČSU, graf MPO

Harmonizovaná míra nezaměstnanosti v zemích EU k 30. 6. 2019 (v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

3 Cenový vývoj

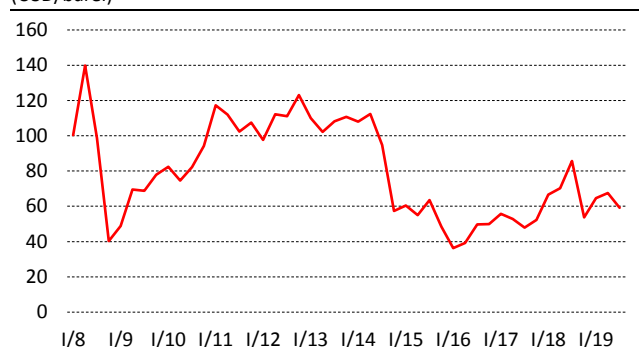
Přestože ceny domácích výrobců pokračovaly v růstu i ve 2. čtvrtletí, jejich dynamika v posledních měsících zvolnila. Pomalejší růst cen průmyslových výrobců byl dán hlavně poklesem cen ropy na světových trzích. Ceny stavebních prací rostly v souvislosti s realitním boomem a omezenými kapacitami stavebního sektoru. Výrazně vyšší ceny zemědělských výrobců zdrazily potraviny, které spolu s rostoucími náklady na bydlení a vysokou spotřebou domácností stimulovaly spotřebitelskou inflaci.

Ceny komodit, reprezentované indexem DJ Commodity, od začátku letošního roku zpevnily o cca čtyři procenta. Cena ropy, jakožto hlavní složka indexu, stoupla o 21 %. Ve druhém čtvrtletí kolísala, ještě v dubnu se udržovala nad hranicí 70 dolarů za barel z důvodu omezení těžby ze strany kartelu OPEC a Ruska a rovněž i lepšího výhledu v čínském zpracovatelském průmyslu. Následné vyostřování sporů mezi USA a jejich obchodními partnery, spolu se špatnými zprávami z čínského průmyslu, poslalo cenu ropy dolů. Naopak nahoru šly ceny průmyslových kovů i potravinářských komodit.

Zpomalení růstu cen průmyslových výrobců ve 2. čtvrtletí 2019 v EU na 1,9 % (z 3 % v předchozím čtvrtletí) a eurozóně na 1,6 % (z 2,9 %) zejména kvůli oslabení růstu cen minerálních paliv zlevnilo dovoz do ČR a s určitým zpožděním, ale v menší míře, prosakovalo i do domácích cen.

Tuzemské ceny průmyslových výrobců stouply v průměru meziročně o 3,5 % (z 3,4 % v předchozím čtvrtletí), vrcholného tempa růstu dosáhly v dubnu (4,3 %), poté nastal obrát a ceny citelně zpomalily (v červnu na 2,5 %, v červenci na 2,1 %). Profil jejich dynamiky byl dán zejména vývojem příspěvku cen surovin a energií. Ten nejprve stoupl v důsledku zrychlování růstu cen výrobců elektřiny, plynu a páry, poté se v červnu výrazně snížil z důvodu poklesu příspěvku cen koksů a rafinovaných ropných produktů v návaznosti na pokles cen ropy. V těžbě a dobývání zůstala inflace ve 2. čtvrtletí na 7,7 %. Rovněž ceny ve zpracovatelském průmyslu, které mají nejvyšší váhu v indexu, setrvaly na stejné úrovni jako v předchozím kvartálu, tj. meziročně na 2,6 %. Z nich pak růst zaznamenaly ceny koksů a rafinovaných ropných produktů, dražší byly i ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku meziročně na 3,9 % (z 2,6 % v předchozím čtvrtletí) a textilních oděvů na 4,2 % (z 3,1 %). Růstem reagovaly i ceny chemických látek a výrobků na 2,5 % (z 0,1 % v předchozím) a nábytku a ostatních výrobků na 4,3 % (z 3,9 %). Svůj růst naopak zpomalily ceny dřeva, papíru a tisku na 1,9 % (z 3 %), obecných kovů a kovodělných výrobků na 1,5 % (z 2,9 %) a počítačů, elektronických a optických přístrojů na 2 % (z 3,4 %). Vyšší ceny silové elektřiny na světových trzích zvedly domácí ceny v sektoru elektřiny, plynu a páry, a to v průměru meziročně na 8,3 % (ze 7,7 % v předchozím čtvrtletí). V sektoru zásobování vodou se ceny nezměnily a zůstaly na 2,9 %.

Vývoj cen ropy Brent
(USD/barel)

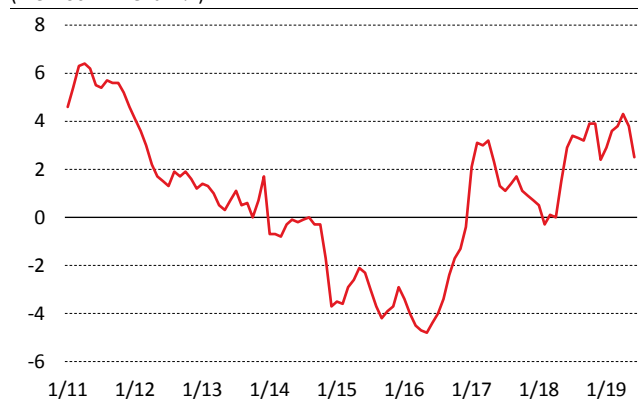
Pramen: www.kurzy.cz, graf MPO

Vývoj cen v hlavních cenových okruzích
(meziroční změna v %)

Cena	1. Q.	2. Q.	3. Q.	4. Q.	průměr	1. Q.	2. Q.
spotřebitelské	1,9	2,2	2,4	2,1	2,1	2,7	2,8
průmyslových výrobců	0,1	1,5	3,3	3,4	2,0	3,4	3,5
stavebních prací	2,3	2,8	3,7	4,0	3,2	4,6	4,7
zemědělských výrobců	4,0	-3,4	-2,3	1,7	0,1	6,9	11
tržních služeb	1,7	1,8	1,6	2,1	1,8	2,6	2,6
dovozní	-6,1	-2,3	2,6	3,5	-0,6	2,8	1,5

Pramen: ČSÚ

Ceny průmyslových výrobců
(meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

V prostředí silné poptávky i vyšších mezd rostly ceny stavebních prací, které ve 2. čtvrtletí 2019 stouply v průměru meziročně o 4,7 % (ze 4,6 % v 1. čtvrtletí 2019); jejich dynamický růst, který akceleroval v březnu na 5,1 %, obrátil trend a zmírnil meziroční růst na 4,2 % v červnu a 3,9 % v červenci. Jejich vývoj se sice odvíjel od výkonu stavebního sektoru jako celku, ale byl podporován zejména výraznou poptávkou domácností po bydlení. Růst cen stavebních prací stimuloval i vyšší dynamiku růstu cen materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví, které meziročně přidaly 4,4 %.

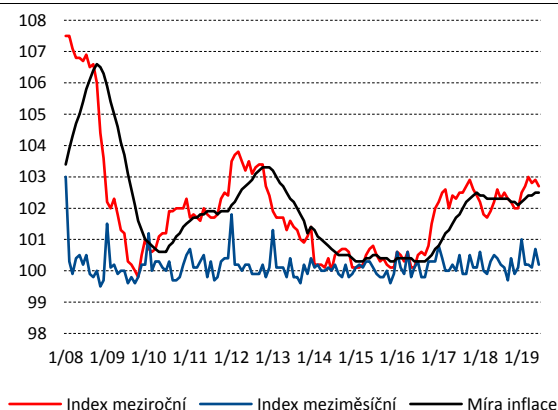
Růst cen zemědělských producentů navázal ve 2. čtvrtletí na zrychlující trend z předešlých kvartálů a ceny přidaly meziročně 11 % (z 6,9 % v předchozím čtvrtletí), v samotném červnu dosáhly téměř 13 %. Zatímco se ceny v živočišné výrobě zvýšily meziročně o 5,4 %, v rostlinné výrobě stouply až o 16,6 %. Důvodem byly zejména vyšší ceny brambor (+74,7 %), obilovin (+16,4 %) a olejnin (+15,6 %) v důsledku špatné úrody z loňského roku a poklesu produkce významných producentů z Austrálie a Ruska, což vedlo ke snížení světových zásob.

Vyšší ceny průmyslových a zemědělských komodit posunuly nahoru i spotřebitelkou inflaci, která ve 2. čtvrtletí zrychlila meziroční růst v průměru na 2,8 % (z 2,7 % v předchozím čtvrtletí), v červenci na 2,9 % a přiblížila se tak horní hranici tolerančního pásma ČNB. Zásadní vliv na růst cenové hladiny, i vlivem váhy ve spotřebitelském koši, měly ceny v sektoru bydlení. V rámci bydlení, kde se ceny zvýšily meziročně o 5,7 % (z 5,4 % v předchozím kvartálu), rostly jak ceny bytů, tak i nájmy (o 3,5 %); přidaly i ceny elektřiny o 11,6 % (z 9,7 %) a zemního plynu o 3,6 % (z 2,4 %); vodné a stočné bylo dražší shodně o 2,6 % a teplo a teplá voda o 5 %. Inflaci významně podpořily i potraviny, které byly meziročně dražší o 2,5 %, zatímco v předchozím čtvrtletí stouply meziročně o 1 %.

Tuzemské spotřebitelské ceny podle HICP (harmonizovaný index spotřebitelských cen) ve 2. čtvrtletí zrychlily meziroční tempo růstu na průměrných 2,5 % (z 2,3 % v předchozím kvartálu), v Evropské unii na průměrných 1,7 % (z 1,6 %). Zdrojem inflace se staly hlavně rostoucí ceny energií.

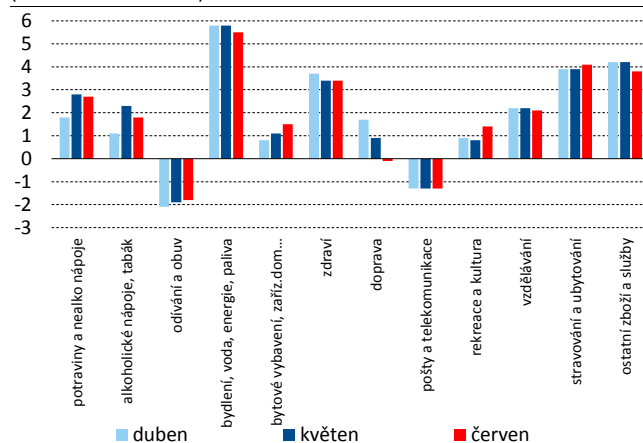
Lze očekávat, že ceny průmyslových výrobců červencové tempo růstu udrží i v následujících měsících. Na své rostoucí trajektorii, i když nižší, zůstanou ceny ve stavebnictví, které bude i nadále trpět nedostatkem kapacity. Špatná úroda zejména v loňském roce pramenící z nepříznivého počasí snižuje nabídku zemědělských producentů a vytvoří tlak na jejich ceny i v dalších měsících. Spotřebitelská inflace se bude pohybovat nad dvěma procenty pravděpodobně po celý letošní rok. Inflační tlaky v ekonomice tak zůstávají a vytvářejí prostor pro zvýšení úrokových sazeb.

Vývoj spotřebitelských cen
(index v %)

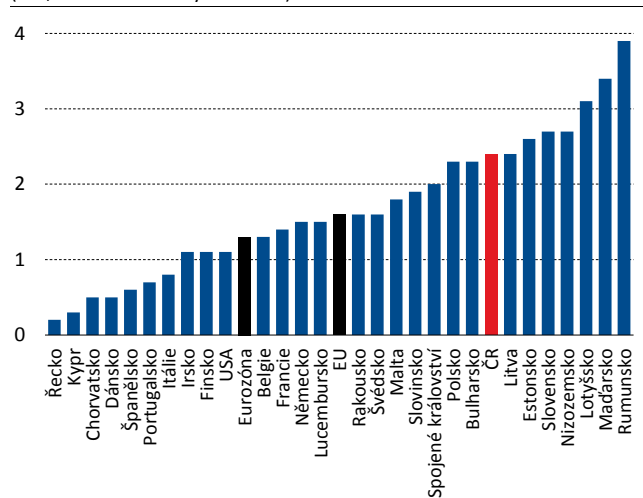
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj spotřebitelských cen dle odvětví
(meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj spotřebitelských cen v zemích EU a USA k 30. 6. 2019
(v %, z harmonizovaných indexů)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

4 Vývoj na finančním trhu a měnové podmínky

ČNB pro nadcházející měsíce předpokládá stabilitu měnově-politických sazeb. Objem nevýkonných úvěrů se při současném růstu úvěrové emise zřetelně zlepšil. Pouze část bankovního sektoru uvolnila úvěrové standardy, poptávka po hypotečních úvěrech se částečně zvýšila a u nefinančních podniků v souhrnu poklesla. Koruna nebyla schopná pod vlivem zahraničních nejistot posílit. Český export zaznamenal opět zhoršení cenové konkurenceschopnosti. Běžný účet platební bilance ČR vykázal meziroční zlepšení.

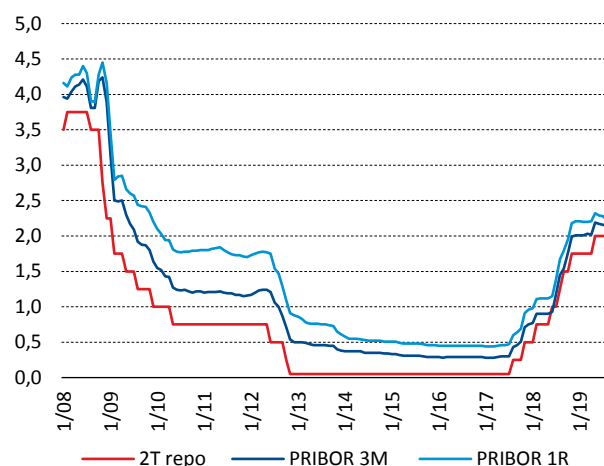
4.1 Domácí úvěrové podmínky

Česká národní banka ponechala měnově-politické sazby beze změny. Výsledky červencového šetření úvěrových podmínek bank provedené centrální bankou naznačují, že po neměnnosti úvěrových standardů v prvním čtvrtletí následovalo jejich částečné uvolnění ve druhém kvartálu. Podíl nevýkonných úvěrů všech subjektů se výrazně zlepšil v důsledku příznivějšího vývoje v sektoru nefinančních podniků.

Bankovní rada ČNB na letních zasedáních ponechala úrokové sazby beze změny. Dvoutýdenní repo sazba zůstala na 2 %, lombardní sazba na 3 % a diskontní sazba na 1 %. Za neměnnosti sazeb stála zejména příznivá domácí ekonomická situace doprovázená značnými riziky ze zahraničí. Dle vyjádření centrálních bankéřů je pro nadcházející období nejpravděpodobnější pokračující stabilita sazeb. Nejistota budoucího směru pohybu je dána domácími i zahraničními faktory. Zatímco přetrvávající vyšší inflace podpořená trvajícím růstem mezd a případné slabší zhodnocování nebo dokonce znehodnocení koruny bude působit ve směru růstu sazeb, externí prostředí bude tlačit na jejich pokles. Impulsem pro snížení sazeb může být zpomalení celosvětového ekonomického růstu ve stínu protekcionistických opatření a následná reakce klíčových centrálních bank, z nichž některé již v průběhu léta přistoupily k uvolnění svých měnových politik. Důležitá bude rovněž konečná podoba nadcházejícího brexitu a jeho dopady na hospodářství EU a zejména Německa, největšího obchodního partnera ČR. Tyto protichůdné síly se nicméně prozatím neutralizují, a proto se v nejbližší době očekává neměnná měnová politika.

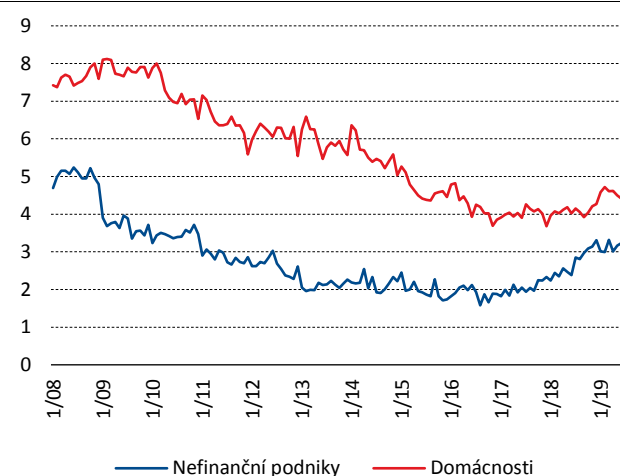
Úvěrová situace nefinančních podniků byla obdobná jako v předešlém čtvrtletí. Průměrná úroková sazba se u nových úvěrů držela nad hranicí 3 %. Úvěrové podmínky se dle šetření ČNB ve druhém čtvrtletí v souhrnu nezměnily, když na ně nadále působily dva protichůdné efekty. Na zprůšnění standardů tlačila rizika spojená se zpomalováním v některých odvětvích. Ve směru uvolnění působila přetrvávající konkurence mezi bankami a také možnost tržního financování. Poptávka podniků po půjčkách v souhrnu dále klesla. Celkový objem podnikových úvěrů a pohledávek vzrostl a struktura časového členění půjček zůstala beze změny. Pro

Měnově-politická sazba a sazby na finančním trhu (v %)

Pramen: data ČNB, graf MPO

Klientské úrokové sazby korunových úvěrů (v %)

Pramen: data ČNB, graf MPO

3. čtvrtletí 2019 bankovní trh neočekává změnu úvěrových standardů ani poptávky po úvěrech.

U úvěrů domácnostem nastalo ve 2. čtvrtletí částečné uvolnění úvěrových standardů u úvěrů na bydlení i na spotřebu. Klíčovou veličinou ve směru uvolnění byl konkurenční tlak, jenž působil na pokles průměrné úrokové marže. Poptávka domácností po úvěrech na spotřebu zůstala zhruba nezměněna, nicméně po úvěrech na bydlení byl zájem větší. K mírnému zotavení poptávky navzdory vysokým cenám nemovitostí přispělo i snížení klientských úrokových sazeb. Hodnota celkových půjček domácnostem pokračovala v růstu a nadále tvoří téměř polovinu úvěrové emise. Ve 3. čtvrtletí 2019 banky očekávají změnu u úvěrů domácnostem pouze v podobě částečného růstu poptávky po úvěrech na bydlení, zejména kvůli přetrvávajícím nízkým úrokovým sazbám hypotečních úvěrů.

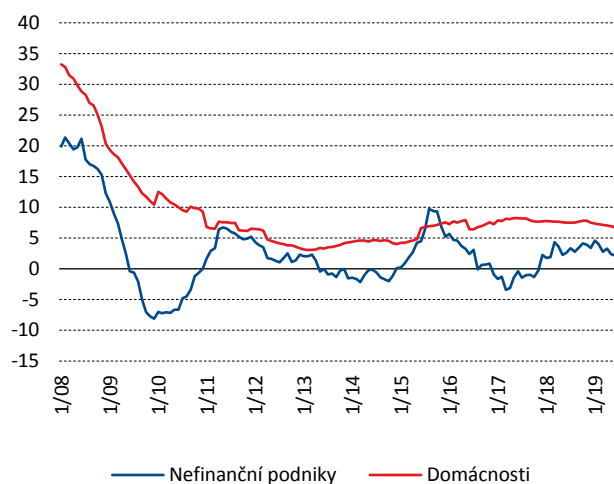
Nevýkonné úvěry pokračovaly v poklesu. Současně došlo k dalšímu nárůstu celkové emise úvěrů, jenž trvá od počátku roku. K poklesu objemu i podílu nevýkonných klientských úvěrů přispěl kromě dalšího zlepšení situace u domácností také příznivý vývoj v sektoru nefinančních podniků. Podíl nevýkonných úvěrů všech klientů zůstal pod hranicí 3 %, když v červenci klesl na nejnižší hodnotu od června 2008. V případě nevýkonných úvěrů pro nefinanční podniky se pokles obnovil v dubnu 2019 a podíl dosáhl v letních měsících na 11leté minimum. Pro nadcházející měsíce se neočekává výrazné vychýlení z dosavadních trendů.

4.2 Směnné kurzy

Koruně se navzdory příznivé ekonomické situaci v ČR nedařilo posílit vůči euru ani dolaru. Jednou z klíčových příčin stagnující či mírně oslabující koruny jsou přetrvávající externí rizika, která zvyšují pravděpodobnost globálního hospodářského ochlazení, omezují investiční iniciativu a snižují atraktivitu rizikovějších měn. Částečnou brzdou v posílení koruny je také přítomnost pozůstatků spekulativních investic z období devizových intervencí.

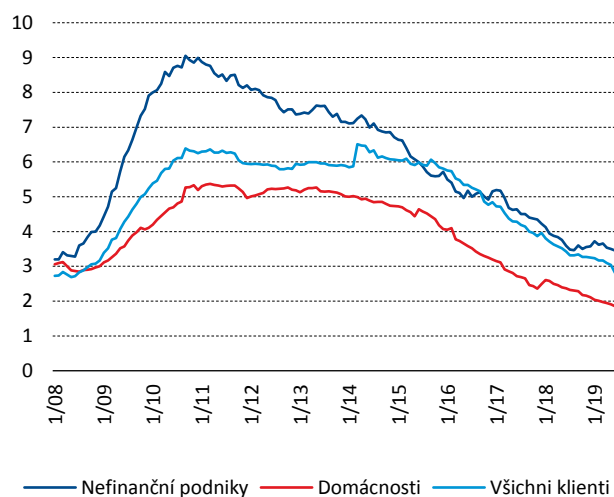
Kurz koruny k euru pokračoval v kolísání pod hranici 26 CZK/EUR. Veškeré úsilí o posílení koruny bylo ihned eliminováno. Koruna těžila ze stabilního a solidního růstu české ekonomiky, nicméně zahraniční hrozby ji podkopávaly. Ve prospěch mírného posílení koruny, jakož i dalších středoevropských měn, v průběhu několika následujících čtvrtletí hovoří rozdílná měnová politika centrálních bank. Posílení koruny však bude podmíněno alespoň částečným uklidněním turbulencí na globálních trzích. Zatímco ČNB zvolila pro nejbližší měsíce vyčkávací taktiku a úrokové sazby neplánuje měnit, ECB na svém zářijovém zasedání oznámila masivní měnovou expanzi. Vedle snížení depozitní sazby do většího záporu na -0,5 % banka od listopadu obnoví nákupy aktiv v celkovém měsíčním objemu 20 mld. EUR, bude i nadále re-investovat splatné dluhopisy nakoupené v rámci předešlého kola kvantitativního uvolňování a zavede nové kolo operací na poskytování dlouhodobé likvidity bankám (TLTRO III) s platností od září 2019. Korporátní úvěry budou mít tříletou splatnost (namísto původně plánované dvouleté) a při splnění určitých podmínek ohledně objemu financování

Vývoj korunových úvěrů (meziročně v %)

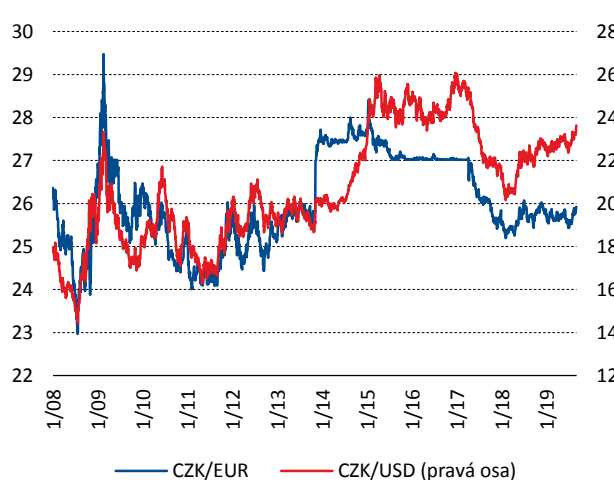
Pramen: data ČNB, graf MPO

Nevýkonné úvěry (podíl v %, Kč + cizí měna)

Pramen: data ČNB, graf MPO

Nominální kurz CZK/EUR a CZK/USD

Pramen: data ČNB, graf MPO

podniků bude ECB platit komerční banky (až do výše průměrné depozitní sazby). ECB přitom deklarovala, že měnově-politické sazby zůstanou na stávající nebo ještě nižší úrovni dostatečně dlouhou dobu, stejně tak i odkupy aktiv budou prováděny do okamžiku, než budou patrné silné inflační tlaky v ekonomice eurozóny. Tento mix MP opatření má za cíl zabránit výraznému ochlazení ekonomiky eurozóny, která je konfrontována se slabou inflací, obchodními spory s USA a stále nedokončenou dohodou ohledně brexitu.

Koruna vůči americkému dolaru pokračovala v oslabování, i když ještě v červnu koruna posílila v reakci na prohlášení Fedu o budoucím vývoji úrokových sazeb z hodnoty 23,2 CZK/USD o téměř 80 haléřů. Ovšem v průběhu srpna se projevilo oslabení koruny k euru a eura k dolaru a kurz se na začátku září dostal nad hranici 23,6 CZK/USD, kde byl naposledy v květnu 2017. Ve prospěch dolaru působila zřetelně lepší ekonomická situace v USA než v eurozóně. Silící dolar neoslabilo ani červencové rozhodnutí americké centrální banky, která snížila úrokové sazby o 25 procentních bodů do pásma 2,00 až 2,25 %. Fed naposledy snižoval sazby v prosinci 2008. Pokles sazeb byl v souladu se všeobecným tržním očekáváním a následně banka uvedla, že se nejedná o počátek cyklu snižování, nýbrž o reakci na současnou ekonomickou situaci. Fed zároveň k 1. srpnu, tedy o dva měsíce před plánovaným termínem, pozastavil prodej cenných papírů ze své bilance, které prováděl v rámci kvantitativního utahování. Načasování další změny sazeb, pravděpodobně směrem dolů, bude záviset na vývoji inflace, růstu americké ekonomiky a také na výsledku jednání o clech s Čínou a EU.

Českým exportům dál klesla cenová konkurenceschopnost. Hlavní příčinou posílení reálného efektivního kurzu deflovacího jednotkovými náklady práce ve druhém čtvrtletí byl přetrvávající růst mezd kvůli napjatosti na českém trhu práce. Dalším důvodem bylo také mírné zhodnocení nominálního efektivního kurzu, zejména v důsledku posílení koruny vůči britské a čínské měně. Vztaheno k roku 2010 tak došlo k poklesu cenové konkurenceschopnosti českých vývozů oproti vývozům z Polska a Maďarska; vůči Německu zůstala nezměněná. Ve snaze podpořit export a vylepšit si postavení v globálních hodnotových řetězcích se budou muset české podniky soustředit na moderní technologie přinášející vysokou přidanou hodnotu.

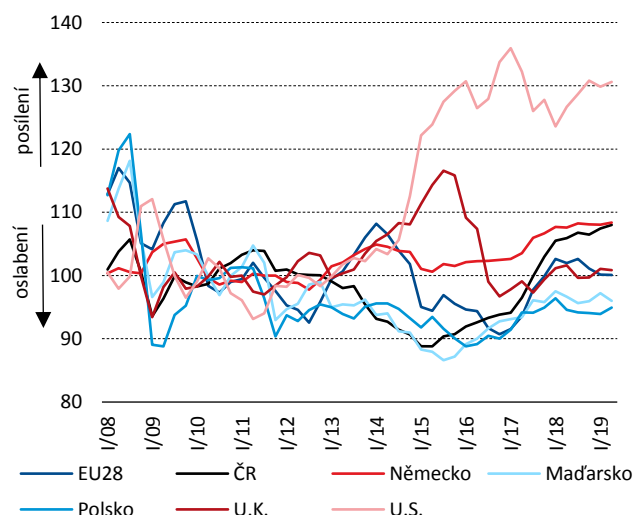
4.3 Vnější rovnováha

Vnější vztahy České republiky se za první pololetí meziročně zčásti zlepšily, když ze tří hlavních účtů platební bilance vykázal dle předběžných měsíčních hodnot znatelný nárůst pouze běžný účet. Naopak finanční a kapitálový účet zaznamenal mírné zhoršení. Kapitálový účet byl přitom za první pololetí v důsledku vyšších výdajů do rozpočtu EU poprvé v historii v záporných číslech. Účet rezervních aktiv centrální banky dosáhl meziročně dvojnásobného přebytku. Celkový zahraniční dluh českých subjektů pokračoval v růstu i v průběhu prvního čtvrtletí 2019. Investiční pozice české ekonomiky vůči zahraničí se zlepšila.

Běžný účet platební bilance zaznamenal za první pololetí roku 2019 meziročně vyšší přebytek. Jeho podíl na HDP již

Reálný efektivní kurz vybraných zemí

(deflováno jednotkovými náklady práce, 2010 = 100)

Pramen: Eurostat - 37 obchodních partnerů (průmyslové země), graf MPO

Platební bilance

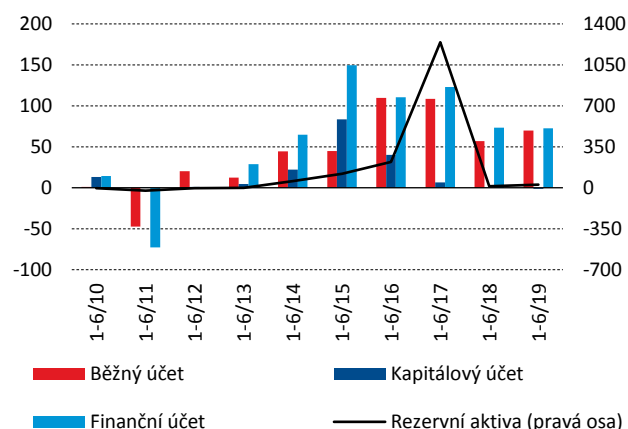
(kumulace měsíčních dat za leden – červen, předběžné údaje, v mld. Kč)

	1-6/16	1-6/17	1-6/18	1-6/19
Běžný účet	109,5	108,4	56,8	69,7
Obchodní bilance	215,3	236,5	218,0	223,7
Zboží	163,6	172,3	150,1	157,7
Služby	51,7	64,2	67,8	65,9
Prvotní důchody	-101,1	-97,7	-127,8	-124,2
Druhotné důchody	-4,7	-30,4	-33,3	-29,8
Kapitálový účet	40,2	6,4	0,0	-1,2
Finanční účet	110,3	123,0	73,4	72,6
Přímé investice	-97,3	-44,2	-18,7	-30,1
Zahraniční v ČR	112,6	142,4	59,8	122,2
Portfoliové investice	-104,7	-399,7	46,8	-175,9
Finanční deriváty	2,0	-3,2	-5,0	1,0
Ostatní investice	89,5	-673,0	36,7	249,7
Rezervní aktiva	220,9	1243,1	13,6	27,8

Pramen: data ČNB, tabulka MPO

Hlavní účty platební bilance

(kumulace měsíčních dat za leden – červen, předběžné údaje, v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

tradičně setrval poblíž nulové, rovnovážné, hodnoty. K vyššímu přebytku přispěl v největší míře růst kladného salda obchodní bilance, kde nárůst čistého exportu zboží převážil pokles čistého vývozu služeb. Hodnoty vývozu a dovozů služeb i zboží dlouhodobě rostou a za první pololetí 2019 dosáhly nových rekordů. Na nárůstu přebytku běžného účtu se stejnou mírou podílely také prvotní a druhotné důchody. Za poklesem schodku prvotních důchodů stálo zlepšení na účtu důchodů z přímých investic a důchodů z rezervních aktiv. Naopak meziroční zhoršení zaznamenal účet náhrad zaměstnancům a účet důchodů z portfoliových investic. U druhotných důchodů nastal pokles deficitu z titulu výraznějšího nárůstu příjmů z evropského rozpočtu.

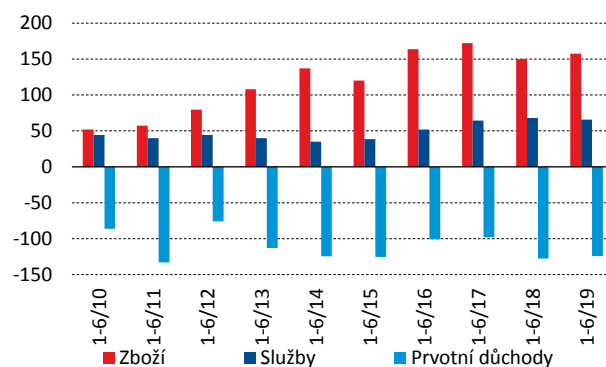
Přebýtek na finančním účtu za leden až červen se meziročně téměř nezměnil, i když jeho složení zaznamenalo výrazné proměny. Schodek na účtu přímých investic vykázal značné prohloubení zejména kvůli poklesu salda na účtu účastí jiných než reinvestice zisku, jenž byl pouze zčásti zmírňen růstem přebytku dluhových nástrojů. Ještě výraznější propad zaznamenaly portfoliové investice, a to hlavně v důsledku vysokých investic zahraničních subjektů do vládních dluhopisů a do dluhových nástrojů komerčních bank. Zhoršení na účtech přímých a portfoliových investic bylo téměř kompenzováno výrazným nárůstem přebytku na účtu ostatních investic, kde nastala dezinvestice zahraničních subjektů v podobě poklesu držby české koruny.

Zahraniční zadluženost ČR pokračovala v pozvolném růstu. Dluh Česka vůči cizině ke konci března 2019 odpovídal 80,6 % HDP. I když nastalo meziroční zlepšení o 3 p. b., vysoký dluh nadále představuje jisté riziko pro vnější stabilitu ČR. K růstu celkového dluhu přispělo zvýšení dlouhodobé složky, jejíž podíl vzrostl na téměř 42 %. Naopak krátkodobá zadluženost po nepřetržitém růstu v roce 2018 klesla. Z pohledu sektorů vzrostlo zejména dlouhodobé zadlužení vládních institucí a krátkodobý dluh komerčních bank, a to z titulu růstu objemu dluhových cenných papírů. Na druhou stranu u centrální banky nastal značný pokles stavu krátkodobých zahraničních vkladů.

Investiční pozice ČR vůči zahraničí vykázala značné zlepšení. Hlavní příčinou byl výrazný růst českých aktiv, když přímé, portfoliové a ostatní investice v zahraničí i rezervní aktiva zaznamenaly nárůst. Rezervní a ostatní aktiva ČNB tvoří až 47,9 % celkových aktiv. Nicméně na poklesu schodku se podílely pouze ostatní investice a rezervní aktiva, protože přímé a portfoliové zahraniční investice v ČR rostly mnohem výrazněji, což přispělo k dalšímu prohloubení již dlouhodobě záporného salda na těchto účtech. Stav závazků z přímých investic narostl kvůli navýšení základního kapitálu u tuzemských dceřiných společností. U portfoliových investic se v prvním čtvrtletí zvýšil nákup tuzemských vládních a bankovních dluhopisů zahraničními investory. Investiční aktivita bude ve druhém pololetí 2019 ovlivněna blížícím se brexitem i obchodními spory vedenými USA.

Hlavní položky běžného účtu platební bilance

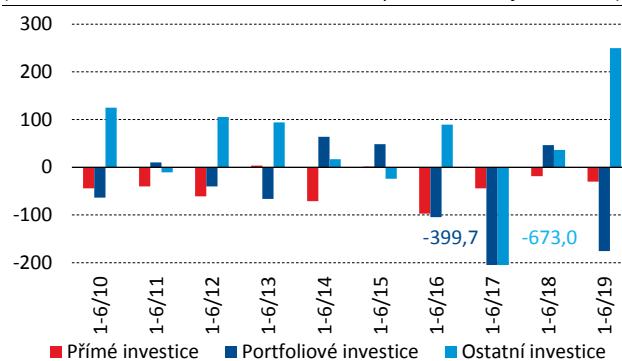
(kumulace měsíčních dat za leden – červen, předběžné údaje, v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

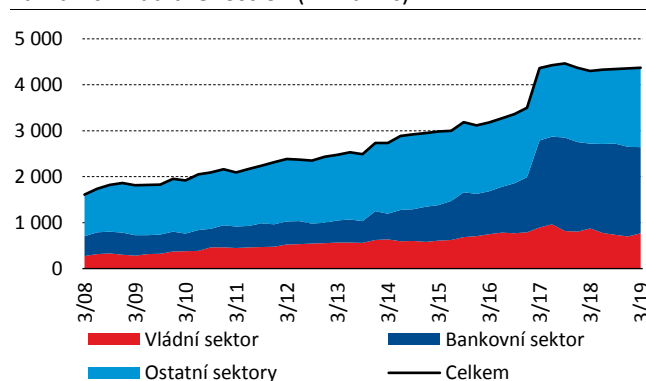
Hlavní položky finančního účtu platební bilance

(kumulace měsíčních dat za leden – červen, předběžné údaje, v mld. Kč)

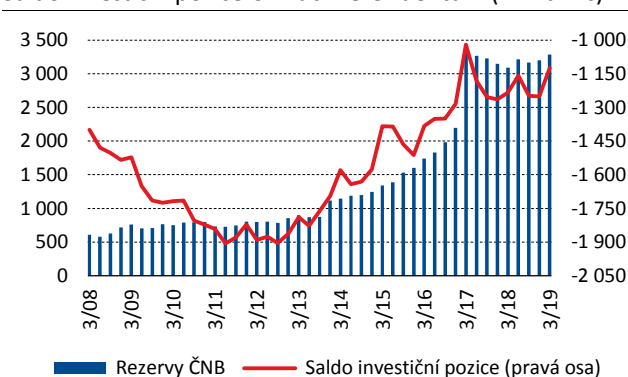
Pramen: ČNB, graf MPO

Zahraniční zadluženost ČR (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

Saldo investiční pozice ČR vůči nerezidentům (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

5 Kapitálové trhy

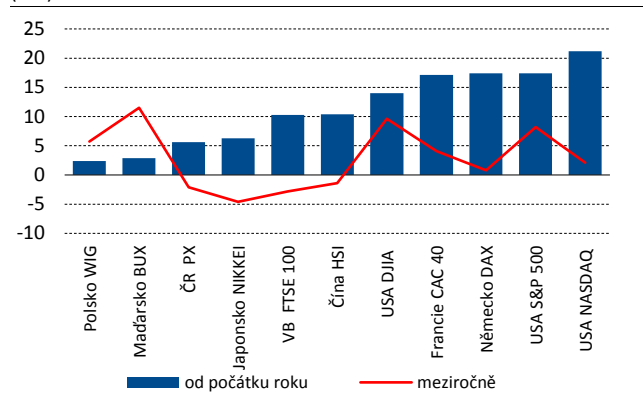
Růstový trend na světových akciových trzích pokračoval i ve druhém čtvrtletí 2019. Zatímco na počátku roku se situace na globálních trzích po dramatickém konci roku 2018 uklidnila a ceny akcií začaly prudce růst a umazávat část předchozího propadu, ve druhém čtvrtletí svůj růst zvolnily. Kromě příznivého makroekonomického prostředí a dobrých firemních výsledků se hlavním hybatelem trhu staly centrální banky, zejména Fed, který ustoupil od plánů na zpřísnění měnové politiky. Rizika spojená s obchodními válkami, brexitem, zpomalením ekonomik pak měly pro investory až druhořadou roli. I když je světová ekonomika za svým vrcholem a trhy jsou přehřáté, dlouhodobý růst cen akcií i přes občasné výkyvy stále přitahuje investory a posunuje akcie nahoru.

Na pozitivní vývoj globálních akciových trhů reagovaly jak celosvětový index MSCI, tak i evropský index Stoxx 50, které si připsaly 15 %, resp. 15,8 %. Příznivá výsledková sezóna amerických firem, podpora Fedu a stabilní spotřeba domácností se promítaly do stoupající výkonnosti tamních burz. Růstový potenciál hlavních amerických akciových indexů - technologického Nasdaq 100, širšího indexu S&P 500 i průmyslového DJIA přinesl až dvojciferné zisky. Ze sektorů nejvyšší růst kurzů vykazovaly telekomunikace, utility, zdravotní a spotřebitelské služby, dynamikou růstu však nejvíce překvapily technologie. Dobře si vedly i západoevropské akciové indexy, zejména německý DAX a pařížský CAC 40, které odolávaly hrozbě neřízeného brexitu a uvalení cel na evropské výrobky. Slušnou kondici potvrdily i asijské indexy.

Pozitivní zprávy přicházející ze zahraničí se nepromítly až tak do výsledků regionálních burz. Index pražské burzy PX si od počátku roku připsal 5,6 % (meziročně propadl o 2,1 %), ale svým výkonem předběhl regionální indexy BUX a WIG, které zůstaly na chvostu vybraných akciových trhů. Várovným signálem zůstává pokračující tristní obchodní aktivita pražské burzy (od roku 2010 klesly obchody o více než 60 %). Realizované objemy obchodů v 1. pololetí dosáhly 58,2 mld. Kč a proti předchozímu pololetí klesly o 13,6 %, meziročně dokonce o 22,6 %. Důvody jsou stále stejné - nízký počet kotovaných titulů obchodovaných ve větších objemech i nevhodná struktura tuzemského akciového trhu, který tvoří z více než 80 % pouze finanční společnosti a ČEZ.

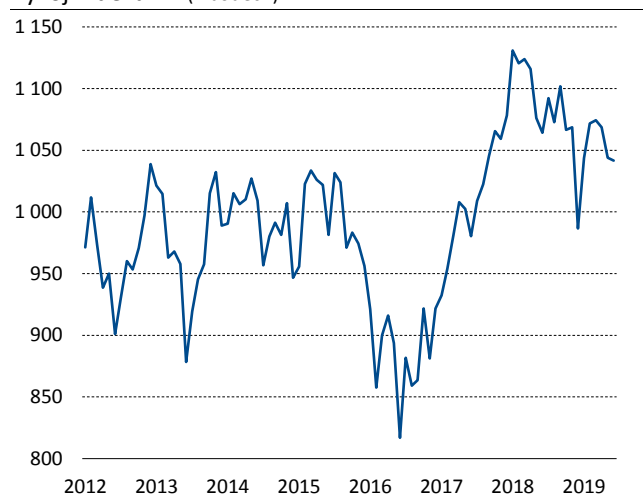
Z titulů pražské burzy se v 1. pololetí 2019 nejvíce dařilo akciím mediální společnosti CME, které zhodnotily o více než 70 %, i díky velmi nízké srovnávací základně cen akcií na konci roku 2018, kdy společnost silně utrpěla výprodejem na akciových trzích. Daleko za sebou nechala druhý nejúspěšnější titul AVAST s cca 16% růstem; naopak nejhůře dopadly akcie výrobce netkaných textilií Pegas Nonwovens s propadem okolo 11 %.

Výkonnost vybraných akciových trhů k 30. 6. 2019 (v %)

Pramen: data www.kurzy.cz, graf MPO

Vývoj indexu PX (v bodech)

Pramen: data BCPP, graf MPO

Objemy obchodů dluhových cenných papírů pražské burzy v 1. pololetí oproti předešlému pololetí klesly o 30 % na 4,8 mld. Kč.

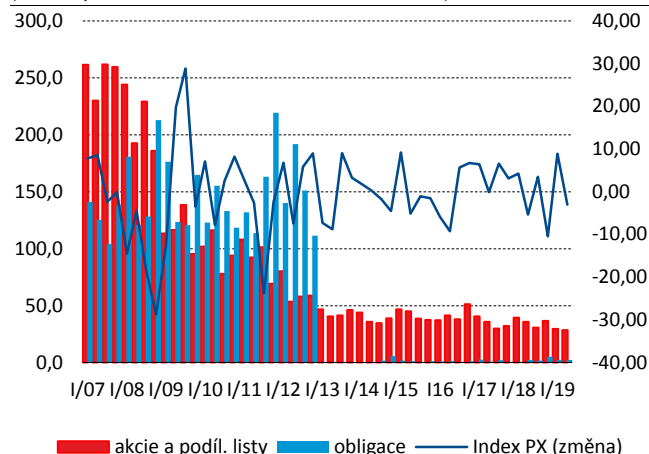
Obavy z přicházející recese světové ekonomiky, uvolněná měnová politika centrálních bank, i ostatní geopolitická rizika táhnou výnosové křivky státních dluhopisů dolů. Prvotní impulzy začal vysílat dluhopisový trh v USA, kde výnosová křivka tamních státních dluhopisů je stále více invertovaná, tzn., že krátkodobé dluhopisy nesou vyšší úroky než dlouhodobé, což zpravidla předznamenává možný příchod recese. Ta však většinou nastupuje po roce až dvou letech od inverzního sklonu křivky.

Výnosová křivka tuzemských státních dluhopisů zůstává plochá. Výnosy, podpořené loňským zvyšováním sazeb ČNB, stlačovala dolů nízká emisní aktivita MF z důvodu příznivého vývoje ekonomiky, pokles německých výnosů a významná poptávka po dluhopisech s delší dobou splatností. Pro zbytek letošního roku se očekává, že výnosová křivka státních dluhopisů bude mírně inverzní, neboť faktory ovlivňující její sklon se příliš nezmění.

Zatímco první polovina letošního roku přinesla akciovým trhům slušné zisky, druhou polovinu roku vnímáme opatrněji. **Hlavními zdroji rizika potenciální volatility akciových trhů zůstávají hrozící protekcionismus a brexit bez dohody,** svoji roli hraje i očekávané zpomalení světové ekonomiky. Optimistická očekávání ohledně řešení těchto dvou hlavních rizik zatím selhala. Situace se zhoršila i v souvislosti se skandály kolem firmy Huawei (bojkot jejich produktů v USA vzhledem k riziku možného zneužívání dat pro špiónážní účely). Eskalace obchodní války mezi USA a Čínou negativně ovlivňuje řadu evropských ekonomik. Přitom riziko uvalení amerických cel na evropské automobilky stále ještě existuje. V souvislosti s výše uvedenými faktory a s přihlédnutím k současné výkonnosti světových burz se domníváme, že akciové trhy téměř stoprocentně spoléhají na centrální banky, které by svojí uvolněnou měnovou politikou měly prodloužit růstový trend na akciových trzích.

Vývoj hlavních indikátorů BCPP

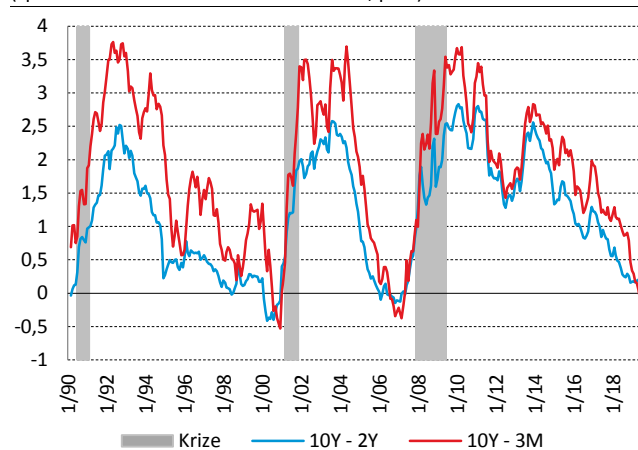
(obchody v mld. Kč, index PX meziroční změna v %)

Pramen: data BCPP, graf MPO

Sklon výnosové křivky amerických dluhopisů

(spread 10R-2R a 10R-3M u US Treasuries, p. b.)

Pramen: data FRED, Federal Reserve Economic Data, graf MPO

6 Fiskální vývoj

Státní rozpočet si v 1. pololetí 2019 nevedl tak dobře jako vloni. Celkové příjmy státního rozpočtu tažené růstem daňových příjmů i přílivem prostředků z EU fondů nestačily kompenzovat rostoucí výdaje. Příznivou zprávou je zrychlení dynamiky růstu investic. V rámci mezinárodního srovnání si stojí Česká republika dobře, neboť vykazuje jedno z nejnižších zadlužení v EU.

6.1 Domácí rozpočty

Hospodaření státního rozpočtu skončilo v 1. pololetí 2019 schodem ve výši 20,7 mld. Kč, což je o 14,8 mld. Kč horší výsledek než loni a druhé záporné saldo v řadě. Důvodem byla skutečnost, že v průběhu 1. pololetí 2018 získal státní rozpočet z EU o 20,4 mld. Kč více, a to v rámci závěrečných plateb vztahujících se k programovému období 2007-2013. Kromě tohoto vlivu došlo i k předfinancování řady výdajů plánovaných na celý rok 2019 již v 1. pololetí.

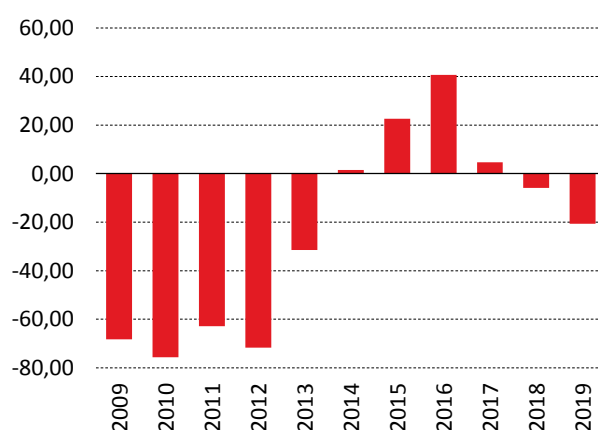
K celkovým příjmům státního rozpočtu přispěly zejména daňové příjmy včetně pojistného na sociální zabezpečení, které meziročně stouply o 41,8 mld. Kč, tj. o 7 %. Jejich tempa růstu souvisela s příznivým vývojem ekonomiky. Nejvyšší dynamiku růstu z hlavních daní vykázalo inkaso daně z příjmů fyzických osob (+14,4 %), které však nesplnilo alikvótu rozpočtu. Jeho výběr byl stimulován především rychlým růstem mezd ve veřejném i soukromém sektoru, což ovlivnilo příznivě i výběr pojistného na sociální zabezpečení. Inkaso DPH zatížené jednorázovými efekty z ledna a února (vrácení nadměrných odpočtů, nižší objem zadržovaných nadměrných odpočtů ve srovnání s minulým rokem) dohánělo výpadek z počátku roku; negativně se projevila i nižší sazba DPH na dopravu. Na meziročním růstu celkových příjmů **se výrazně podílely i nedaňové, kapitálové a ostatní příjmy.** Prostředky z EU fondů dosáhly výše 59,9 mld. Kč, byly však meziročně nižší o 6,6 mld. Kč, tj. o 9,9 %. Důvodem byl vývoj v 1. pololetí 2018, kdy státní rozpočet získal prostředky, které představovaly část závěrečných plateb vztahujících se ještě k předchozímu programovému období.

Čerpání celkových výdajů ovlivnily v rámci běžných výdajů především rostoucí sociální dávky, které stouply meziročně o 21,9 mld. Kč, z nich pak největší podíl připadl na **dávky důchodového pojištění** o 18,9 mld. Kč. Významně rostly i výdaje na neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (+18,5 %) i územní úrovně (+16,7 %).

Positivní zprávou je, že se zvyšovaly investice. Kapitálové výdaje meziročně stouply o 12,6 mld. Kč, tj. o 37,8 %. Plnění rozpočtu na 35,6 % odpovídalo tradičně nižším investicím státu v prvních měsících roku. Meziroční nárůst čerpání těchto výdajů byl výrazněji ovlivněn výdaji hrazenými ze zahraničních zdrojů (meziročně vyšších o 9,3 mld. Kč). Ze spolufinancovaných společných programů byly kapitálové

Vývoj hospodaření státního rozpočtu v 1. pololetí v letech 2009-2019

(v mld. Kč)

Pramen: data MF, graf MPO

Pokladní plnění státního rozpočtu v 1. pololetí 2019

(v mld. Kč)

	2018 Skutečnost leden- červen	2019 Rozpočet po změnách	Skutečnost leden- červen	% Plnění	Index 2019/2018
Příjmy celkem	688,13	1479,08	743,88	50,3	108,1
Daňové příjmy celkem	600,47	1325,36	642,24	48,5	107,0
z toho:					
Daň z příjmů fyzických osob	65,63	165,60	75,05	45,3	114,4
Daň z příjmů právnických osob	64,83	124,40	69,21	55,6	106,8
DPH	131,48	297,90	135,46	45,5	103,0
Spotřební daně, včetně energetických a odvodu z elektřiny ze slunečního záření	73,08	157,40	75,91	48,2	103,9
Pojistné na soc. zabezpečení, příspěvek na politiku zaměstnanosti	251,90	556,42	273,15	49,1	108,4
Ostatní	13,55	23,64	13,46	56,9	99,3
Nedaňové a ostatní příjmy	87,65	153,72	101,64	66,1	116,0
Výdaje celkem	694,01	1519,08	764,56	50,3	110,2
v tom:					
Běžné výdaje	660,76	1390,42	718,74	51,7	108,8
z toho : sociální dávky	277,66	600,60	299,51	49,9	107,9
z toho důchody	215,78	471,88	234,70	49,7	108,8
Kapitálové výdaje	33,25	128,66	45,82	35,6	137,8

Pramen: data MF, graf MPO

výdaje čerpány zejména v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (10,1 mld. Kč), OP Doprava 2014+ (8,1 mld. Kč), OP Životní prostředí 2014+ (3,6 mld. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (3,3 mld. Kč), OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (2,9 mld. Kč) a další. V absolutním vyjádření meziročně nejvíce vzrostly investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně–státní fondy (+12,3 mld. Kč) a územním rozpočtům (+11,5 mld. Kč). Následovaly investiční transfery příspěvkovým organizacím (+8,2 mld. Kč) a podnikatelským subjektům (+6,2 mld. Kč).

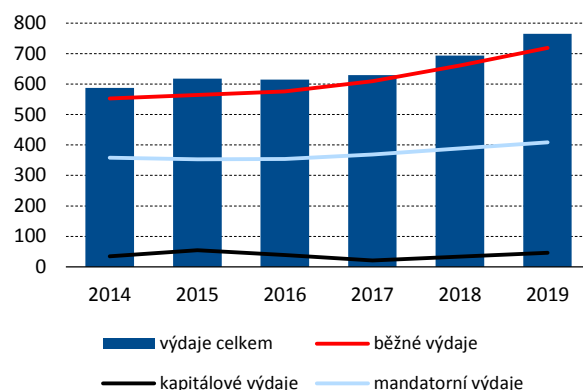
Územní rozpočty vykázaly kladný výsledek hospodaření. Jejich celkové příjmy vzrostly meziročně o 12,5 % na 313,2 mld. Kč, výdaje stouply o 13,7 % na 263,1 mld. Kč. Na druhém nejvyšším dosud vykázaném přebytku ve výši 50,1 mld. Kč se podílely kraje 23,4 mld. Kč, obce 26,1 mld. Kč a dobrovolné svazky obcí 0,3 mld. Kč.

Státní dluh se v 1. pololetí 2019 zvýšil o 90,6 mld. Kč (o 5,6 %) na 1 712,6 mld. Kč, z toho vnitřní dluh stoupl o 111,5 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího dluhu se snížila o 20,9 mld. Kč. Nárůst dluhu byl dán zvýšením stavu střednědobých a dlouhodobých dluhopisů vydaných na domácím trhu zejména z důvodu získávání peněžních prostředků na pokrytí červencové splátky Státního dluhopisu ČR 2016-2019. Výpůjční operace státu spočívaly převážně v emisích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím trhu (200,6 mld. Kč), spořicíh státních dluhopisů (3,9 mld. Kč) a státních pokladničních poukazek (2,3 mld. Kč) a krátkodobých zápůjček v zahraničí (25,6 mld. Kč).

6.2 Veřejné rozpočty ve světě

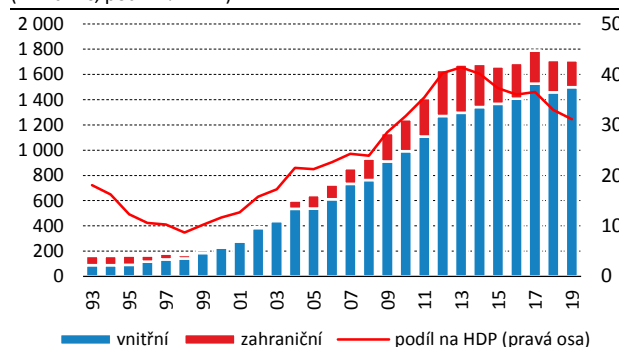
Podle posledních dostupných údajů, tj. za 1. čtvrtletí 2019, se dluh sektoru vládních institucí v Evropské unii v poměru k HDP zvýšil na 80,7 %, tj. proti předchozímu čtvrtletí o 0,7 p. b., v Eurozóně na 85,9 % (o 0,8 p. b.). Nejnižšího dluhu měřeno k HDP dosahuje dlouhodobě rozpočtově ukázněné Estonsko, Lucembursko a Bulharsko, které svoje závazky ještě postupně snižují. **Polovina zemí EU však nadále výrazně překračuje limit maastrichtského kritéria pro hrubý veřejný dluh, tj. 60 % HDP.** Pořadí nejvíce zadlužených států se nezměnilo. Nejslabším článkem zůstává i nadále Řecko, jehož závazky již překročily hranici 180 % HDP a zatím se dále zvyšují. V závěsu se drží tradičně Itálie, která svůj dluh, již pátým rokem vyšším než 130 % HDP, zatím řešila pouze prostřednictvím ECB. Enormními závazky disponují i další země jako Portugalsko, Belgie, Kypr, ale i Francie. Ze srovnání veřejných financí je patrné, že **Česká republika vykazuje páté nejnižší zadlužení v Unii a její dluh se od roku 2014 snižuje.**

Výdaje státního rozpočtu v 1. pololetí v letech 2014-2019 (v mld. Kč)

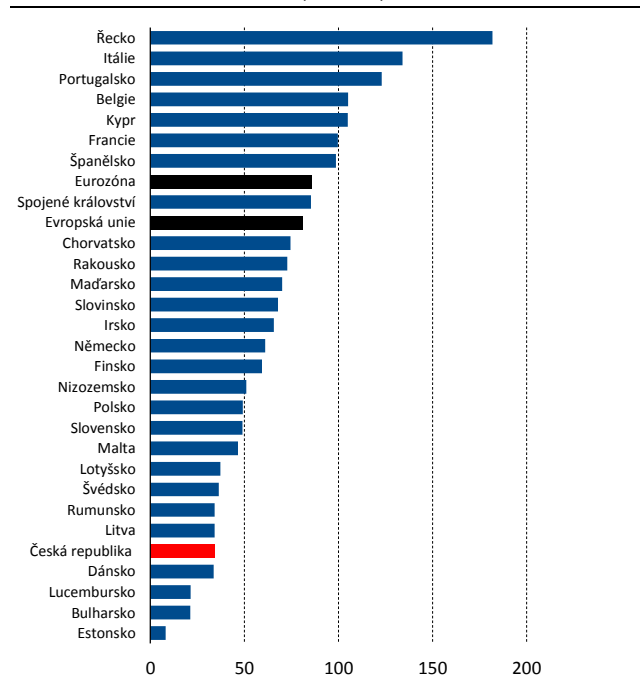
Pramen: data MF, graf MPO

Vývoj státního dluhu v 1. pololetí v letech 1993-2019 (v mld. Kč, podíl v % HDP)

Pramen: data MF, graf MPO

Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí v zemích EU v 1. čtvrtletí 2019 (v % HDP)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

7 Průmysl

Růst průmyslové produkce se v polovině roku 2019 téměř zastavil. Důvodem byla importovaná stagnace zpracovatelského průmyslu. Růst objemů nových zahraničních zakázek se také prakticky zastavil, tuzemské rostou pořád slušně. Výhledy mezi nákupními manažery zastavily dlouhodobý pokles, nicméně stále zůstávají negativní. Hlavním rizikem je zpomalování evropských ekonomik, především té německé, i kvůli nižší poptávce z Číny. Dále možné eskalace protekcionistických opatření i konečná podoba brexitu.

7.1 Domácí vývoj

Průmyslová produkce ve 2. čtvrtletí 2019 snížila tempo meziročního růstu na 0,1 % z 3,2 % v 2. Q 2018. Důvodem byla stagnace zpracovatelského průmyslu. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu rostla o 1,9 % a těžba a dobývání poklesla o 6,6 %. Průmysl jako celek se ve 2. čtvrtletí na tvorbě hrubé přidané hodnoty (v b. c.) podílel 29,7 % a zpracovatelský průmysl 25,2 %.

Ve 2. čtvrtletí 2019 rostla průmyslová produkce zpracovatelského průmyslu v deseti odvětvích⁴. Rozhodujícím odvětvím zpracovatelského průmyslu je výroba motorových vozidel, kde produkce byla meziročně vyšší v průměru o 1,1 %. Nejvíce se produkce meziročně zvýšila, stejně jako v minulém čtvrtletí, ve farmaceutickém průmyslu (o 19,2 %) a ve výrobě elektrických zařízení (+7,0 %). Naproti tomu výroba klesla nejvíce, již druhé čtvrtletí v řadě, v odvětví zpracování dřeva (o 9,1 %) a v chemickém průmyslu (o 4,9 %).

I přes téměř zastavené tempo růstu průmyslu ve 2. čtvrtletí **rostla čtyři z pěti seskupení podle užití**. Výroba pro dlouhodobou spotřebu o 4,7 % a výroba pro investice o 0,5 %. Zejména spotřeba pořád ještě reflektovala růst ekonomiky. Výše zamířila i výroba pro krátkodobou spotřebu (o 0,7 %) a výroba energií (o 0,8 %), naopak pokles vykazala výroba pro mezispotřebu (o 0,8 %).

Tržby v průmyslu jako celku se ve 2. čtvrtletí 2019 meziročně zvýšily o 3,3 a ve zpracovatelském průmyslu o 2,7 %. Automobilový průmysl rostl mírně podprůměrně (+2,9 %), a tak tahounem růstu byl farmaceutický průmysl, výroba usnů a souvisejících výrobků, a výroba ostatních dopravních prostředků. Naopak nejvyšší pokles tržeb si připsalo odvětví zpracování dřeva (-7,6 %).

Na trhu práce dochází ke změně trendu ve vývoji zaměstnanosti. Růst počtu zaměstnanců v průmyslu postupně zpomaloval, až se ve 4. čtvrtletí 2018 úplně

Vývoj průmyslové produkce a nových zakázek
(meziroční změna v %)

	2018			2019	
	1. Q	2. Q	celý rok	1. Q	2. Q
Index prům. produkce					
Průmysl (B+C+D)	2,3	3,2	3,0	0,2	0,1
B Těžba a dobývání	-7,2	5,1	-0,7	-2,7	-6,6
C Zpracov. průmysl	3,3	3,6	3,3	0,0	0,1
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	-3,1	-1,0	1,4	2,3	1,9
Nové prům. zakázky	1,6	4,6	3,5	3,3	1,7
z toho: zak. ze zahraničí	2,6	5,2	3,8	2,1	0,2
zak. z tuzemska	-0,5	3,4	3,0	6,3	5,0

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

Vývoj tržeb z průmyslové činnosti
(meziroční změna v %)

	2018			2019	
	1. Q	2. Q	celý rok	1. Q	2. Q
Průmysl (B+C+D)	0,2	2,2	3,5	2,9	3,3
B Těžba a dobývání	-2,7	3,2	3,7	0,2	-2,5
C Zpracov. průmysl	0,4	2,5	3,7	2,6	2,7
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	-1,0	-2,8	0,5	8,0	15,7

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

⁴ Zpracovatelský průmysl je strukturován celkem do 24 odvětví, data za 2 odvětví (výroba tabákových výrobků; výroba koksu a rafinovaných ropných produktů) jsou důvěrná.

zastavil. V 1. čtvrtletí 2019 zaměstnanost nepatrně vzrostla, avšak ve 2. Q poklesla o 0,7 %. Průměrná hrubá měsíční mzda pracovníků v průmyslu se meziročně zvýšila o 6,5 % na 34 498 Kč.

V průmyslových podnicích s 50 a více zaměstnanci⁵ tržby ve 2. čtvrtletí rostly o 3,6 %, ve zpracovatelském průmyslu pak o 3,5 %. Tržby rostly v 18 odvětvích a ve 4 klesly. Tržby z přímého vývozu se zvýšily o 2,0 % a na celkových tržbách průmyslu se podílely 60,4 %.

Tržby v odvětví výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (CZ-NACE 29) ve 2. čtvrtletí 2019 rostly o 2,9 %, s podílem na celkových tržbách průmyslu 30,7 % (meziroční oslabení o 0,2 p. b.). Celkové nové zakázky automobilového průmyslu meziročně vzrostly o 3,5 %, z nich domácí zakázky rostly o 1,2 % a zahraniční o 4,3 %.

Podle statistiky *Sdružení automobilového průmyslu* ve 2. čtvrtletí výroba **osobních a lehkých užitkových vozidel meziročně vzrostla o 0,7 %**. Bylo vyrobeno 383 955 osobních automobilů. Produkce TPCA stoupla o 7,2 % na 57 861 automobilů (podíl 15,1 %), u automobilky ŠKODA-AUTO nastal pokles o 0,1 % na 238 694 automobilů (podíl 62,2 %) a u automobilky HYUNDAI taktéž nastal pokles (o 1,1 %) na 87 400 automobilů (podíl 22,8 %). **Výroba autobusů** (zejména firmy *SOR* a *IVECO*) rostla o 6,2 % na 1 346 kusů.⁶

Tržby ve zpracovatelském průmyslu v členění podle technologické náročnosti výroby se zvýšily. V rozhodujícím sektoru **MEDIUM HIGH-TECH**, který zabezpečuje 52,7 % tržeb průmyslu, vzrostly ve 2. čtvrtletí o 2,8 %. V sektoru má výsadní postavení výroba motorových vozidel, kde ve 2. čtvrtletí tržby rostly o 2,9 %, dále pak strojírenství a elektrotechnický průmysl. V sektoru **HIGH-TECH** (s podílem 10,1 %) se tržby zvýšily o 8,8 %. Výsledky těchto dvou sektorů naznačují, že odvětví produkující výrobky s vyšší přidanou hodnotou zaujímají nejvýznamnější postavení v tuzemském průmyslu. Zvýšení tržeb zaznamenal i **LOW-TECH** (o 3,5 %) a **MEDIUM LOW-TECH** sektor (o 2,7 %).

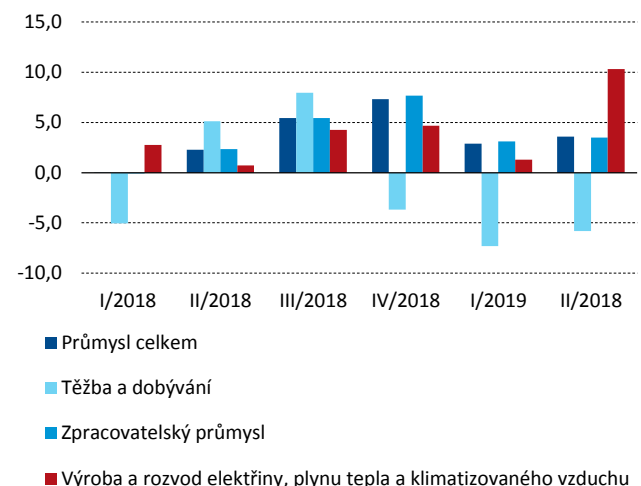
Ve 2. čtvrtletí 2019 objem nových objednávek ve zpracovatelském průmyslu **zpomalil meziroční růst na 2,2 %**. Zahraniční zakázky, které mají přibližně 70% podíl, vzrostly o 0,6 % (oproti 5,3 % ve 2. Q 2018) a domácí zakázky o 6,2 % (oproti 4,0 % ve 2. Q 2018). Rostly zejména celkové zakázky ve výrobě elektrických zařízení (+11,9 %) a ve výrobě oděvů (+11,0 %).

7.2 Výhled průmyslu

Pro zbytek roku 2019 očekáváme další zpomalování tempa růstu průmyslové výroby. Sentiment se mezi nákupními manažery dlouhodobě zhoršoval⁷. Indikátor PMI (vypovídající o aktivitě v tuzemském zpracovatelském průmyslu) pokračoval v poklesu až do července 2019 (minimum za posledních 10 let), avšak v srpnu vzrostl o necelé 2 p. b. I přesto stále

Vývoj tržeb z průmyslové činnosti ve 2. Q 2019

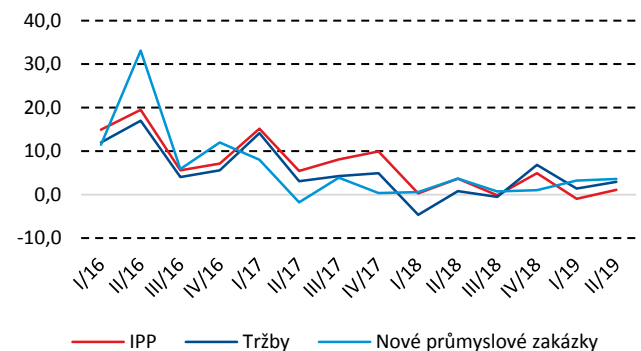
(organizace s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna v %, b. c.)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj automobilového průmyslu

(meziroční změna v %, b. c.)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Produkce zpracovatelského průmyslu podle technologické náročnosti výroby

(organizace s 50 a více zaměstnanci, mizr. změna a podíl v %, rozdíl v p. b.)

CZ-NACE	Tržby z průmyslové činnosti meziroční změna	Podíl na tržbách ve zpracovatelském prům. 2. Q 2018	Podíl na tržbách ve zpracovatelském prům. 2. Q 2019	Rozdíl 2. Q 2019 – 2. Q 2018
Zpracovatelský průmysl celkem	3,5	100,0	100,0	0,0
HIGH-TECH	8,8	9,6	10,1	0,5
MEDIUM HIGH-TECH	2,8	53,0	52,7	-0,3
MEDIUM LOW-TECH	2,7	24,4	24,2	-0,2
LOW-TECH	3,5	12,9	13,0	0,1

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

Poznámka: Tabulka je zpracována podle metodiky Eurostatu. Vlivem zaokrouhlování může docházet na desetinných místech k nepřesnostem.

⁵ V následujícím textu až do konce kapitoly jsou využity údaje za organizace s 50 a více zaměstnanci.

⁶ Dle údajů AUTOSAPu společnosti TATRA Trucks a.s. a AVIA Motors s.r.o. (výroba nákladních automobilů) výrobní data nezveřejňují.

⁷ To platilo jak pro indikátory reflektující o situaci v české ekonomice, tak i pro indikátory reflektující o náladě v zahraničí.

zůstává blízko desetiletých minim. Srpnová hodnota je 44,9, což signalizuje pokles aktivity v průmyslu.

Hlavními bariérami (vyššího) růstu v průmyslu jsou nedostatečná zahraniční poptávka a růst cen vstupů (na materiál, suroviny i energie). Ten se firmy částečně snaží kompenzovat zvýšením cen svých výstupů a snížením marží. **Očekávaný vývoj zakázek⁸ v následujících šesti měsících je meziročně horší.** Do kategorie „snížení“ spadá 18 % firem (tzn. 82 % očekává zlepšení či žádnou změnu), zatímco loni v tuto dobu do této kategorie spadalo jen 5 % firem. **K meziročnímu zhoršení došlo i v oblasti očekávaných investic.** Plných 31,9 % podniků v dalších 12 měsících očekává pokles investic, zatímco vloni to bylo pouze 17,5 %.

Dalšími limitujícími faktory pro pokračující růst firem jsou očekávaný nárůst mezd (pokud by byl nad úrovní růstu produktivity práce). Rizik pro vývoj průmyslu v roce 2019 je hned několik, kromě pokračování protekcionistických opatření a konečné podoby brexitu je také důležité, jak se bude vyvíjet čínský automobilový trh, jelikož ten více než rok klesá. To dopadá na německý automobilový průmysl, který klesá poslední 4 čtvrtletí v řadě a ve 2. Q 2019 vykázal meziroční pokles o 13,8 %. Jelikož jsou tuzemské firmy (vůči německému automobilovému trhu) v mnoha případech v roli subdodavatelů, dopadá čínský pokles zprostředkovaně i na nás.

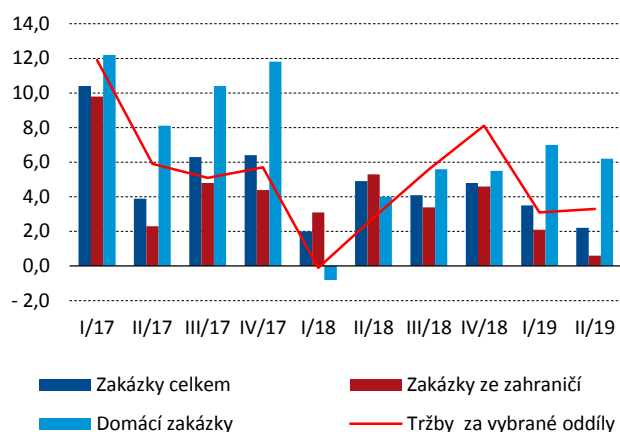
7.3 Průmysl v EU

Průmyslová produkce v Evropské unii ve 2. čtvrtletí 2019 vykázala mírný pokles,⁹ meziročně v průměru o 0,7 % a v eurozóně poklesla o 1,3 %. V Německu průmyslová produkce meziročně klesla o 5,1 %, ve Spojeném království o 1,4 % a v Itálii o 1,1 %, naopak ve Francii vzrostla o 1,4 %.

Obdobné výsledky dosáhl samotný zpracovatelský průmysl, jehož produkce byla meziročně v EU nižší v průměru o 0,9 %, v eurozóně pak o 1,5 %. Česká republika rostla jen mírně (o 1,1 %) a Německo vykázalo pokles o 4,8 %. **Průmysl (jako celek)** v ČR vykazuje od druhé poloviny roku 2013 výrazně lepší (s výjimkou 4. Q 2015) výsledky v porovnání se zeměmi eurozóny jako celku a v tomto trendu pokračoval i ve 2. čtvrtletí 2019. Dlouhodobě ČR vykazovala vyšší tempa růstu než Německo, což platilo po celý rok 2018 (vyjma 2. čtvrtletí) a platí to i v polovině roku 2019. Souhrnně lze říci, že pozorujeme zpomalení růstu/pokles průmyslové produkce u řady našich obchodních partnerů a jelikož jsme exportně založená ekonomika, tak to na nás má negativní dopad.

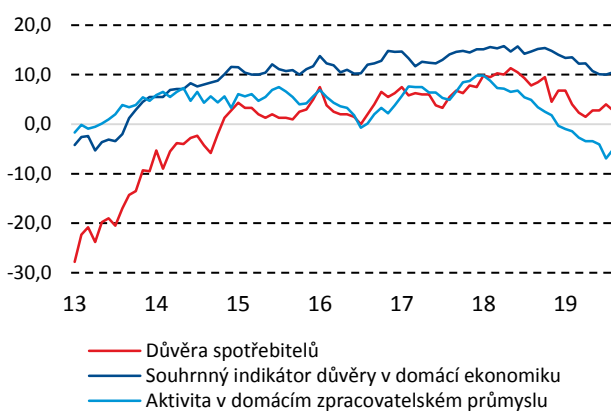
Vývoj zakázek a tržeb za vybrané oddíly CZ-NACE zpracovatelského průmyslu

(CZ-NACE 13, 14, 17, 20, 21, 24-30, meziroční změna v %)

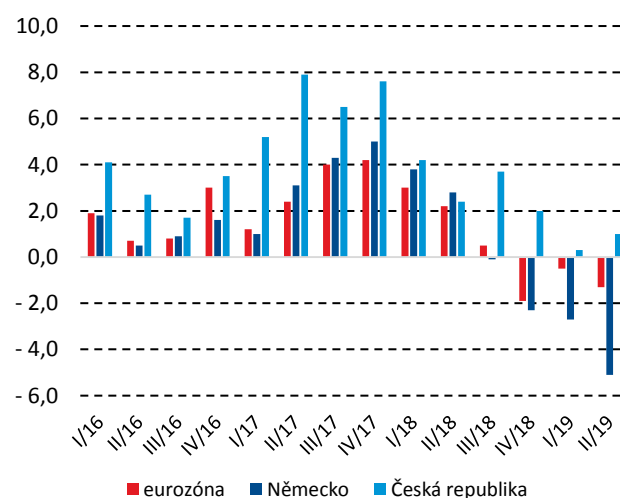
Pramen: data ČSÚ, propočty a graf MPO

Vývoj předstihových indikátorů

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj průmyslové produkce v eurozóně, v Německu a v ČR
(kalendářně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

⁸ Očekávaný vývoj zakázek a investic vychází z výsledků šetření Svazu průmyslu a dopravy ČR a ČNB za 2. čtvrtletí 2019 a 2018.

⁹ Kalendářně očištěná data Eurostatu.

8 Stavebnictví

Stavební produkce ve 2. čtvrtletí 2019 mírně zrychlila svůj růst. Růst vykázaly oba segmenty, znatelně rychleji rostlo inženýrské stavitelství. Nadále očekáváme pozitivní vývoj, ale s pomalejší růstovou dynamikou, která bude ovlivněna investicemi státu, dotacemi z EU a rychlostí udělování stavebních povolení. Zpomalení signalizují i indexy důvěry ve stavebnictví.

8.1 Vývoj stavební produkce

Stavební produkce ve 2. čtvrtletí 2019 vykázala meziroční (sezónně neočištěný) **růst 3,5 %**.¹⁰ Oproti předešlému čtvrtletí, bylo toto tempo vyšší, nicméně meziročně (oproti 2. Q 2018) je výše růstového tempa nižší. **Nové stavební zakázky se vyvíjely negativně**, hodnota i počet klesly téměř o 10,0 %.

Produkce pozemního stavitelství ve 2. čtvrtletí rostla v průměru meziročně o 2,4 %, důvodem mimo jiné byla vysoká srovnávací základna (růst v 2. Q 2018 byl 9,0 %). **Produkce inženýrského stavitelství**, která je převážně závislá na financování z veřejných zdrojů, **meziročně rostla o 6,4 % (růst v 2. Q 2018 byl 4,6 %)**.

Ve stavebních podnicích **rostl počet zaměstnanců nepatrně**. Zaměstnanost (průměrný evidenční počet zaměstnanců) v roce 2018 rostla o 0,6 % a ve 2. Q 2019 o dalších 0,1 % (posledních 8 čtvrtletí byl růst v intervalu 0 – 1 %). **Průměrná hrubá nominální mzda** zaměstnanců ve stavebnictví se ve 2. Q 2019 **meziročně zvýšila** o 6,3 % na 29 186 Kč.

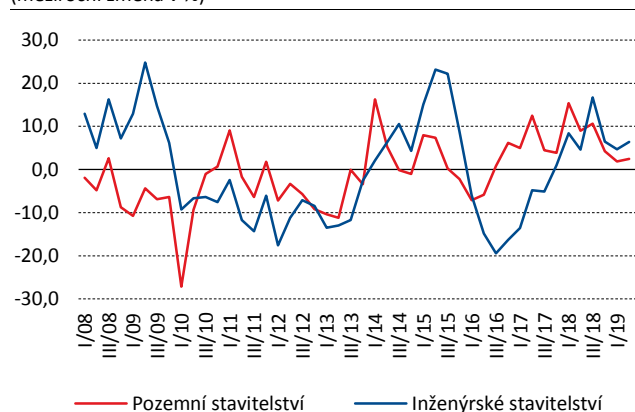
V důsledku vyššího růstu stavební produkce než zaměstnanosti se zvýšila produktivita o 3,4 %. Zásluhou obdobného vývoje produktivity práce a reálných mezd došlo ke stagnaci reálných jednotkových mzdových nákladů.

8.2 Stavební povolení a stavební zakázky

Počet vydaných stavebních povolení ve 2. čtvrtletí 2019 meziročně rostl. Stavební úřady vydaly celkem 22 639 stavebních povolení, což představuje meziroční růst o 4,5 %. Tahounem růstu byla nová výstavba (+7,8 %). Stavební povolení rostla pro výstavbu bytových budov jen mírně (o 0,6 %), ale u nebytových nastal pokles (o 2,8 %). **Orientační hodnota povolených staveb** během 2. čtvrtletí 2019 činila 107,0 mld. Kč, což **znamenal růst o 19,5 %**. Ten byl způsoben zejména růstem změny dokončených staveb (i nová výstavba rostla velmi slušně).

Z jednotlivých krajů se na celkovém počtu vydaných stavebních povolení (v kumulaci za 2. čtvrtletí 2019) nejvíce podílel Středočeský kraj s 4 688 povoleními (podíl 20,7 %), Jihomoravský kraj s 2 427 (10,7 %) a Moravskoslezský

Pozemní a inženýrské stavitelství
(meziroční změna v %)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Mzdy, produktivita práce a jednotkové mzdové náklady
(firmy s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna v %)

	2018			2019	
	1. Q	2. Q	celý rok	1. Q	2. Q
Prům. hr. měs. nomin. mzda na fyz. os.	7,1	6,8	7,4	6,1	6,3
Prům. hr. měs. reálná mzda na fyz. os.	5,2	4,4	5,1	3,2	3,4
Produktivita práce (ve s. c.)	13,0	7,0	8,5	1,9	3,4
Nominál jedn. mzdové náklady	-5,2	-0,3	-1,1	4,1	2,8
Reálné jedn. mzdové náklady	-7,0	-2,4	-3,1	1,3	0,0

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

¹⁰ Meziroční růst kalendářně očištěné produkce byl 4,0 %.

s 2 024 (8,9 %). **Nejvyšší orientační hodnotu stavebních povolení a podíl na celku vykázal taktéž Středočeský kraj** (12,7 mld. Kč, 11,9 %), následovaný Prahou (10,6 mld. Kč, 10,0 %) a Jihomoravským krajem (9,1 mld. Kč, 8,5 %). V kategorii bytových staveb nejvyšší orientační hodnoty vykázaly kraje Středočeský (5,9 mld., 18,4 % mld. Kč) následovaný Prahou (4,1 mld. Kč, 12,9 %) a Jihomoravským krajem (3,6 mld. Kč, 11,1 %).

Pro budoucí vývoj celého odvětví stavebnictví jsou důležitým ukazatelem stavební zakázky, které naznačují nejen, jak se bude vyvíjet poptávka po stavebních pracích, ale především na ni navazující produkce v nadcházejících měsících. **Počet (nových) uzavřených zakázek v tuzemsku**, přijatých během 2. čtvrtletí (stavebními podniky s 50 a více zaměstnanci), **se snížil** meziročně o 9,7 % na 16 774. Stavební podniky uzavřely v tuzemsku nové zakázky v hodnotě 64,2 mld. Kč, které byly meziročně nižší o 9,9 %. **Hodnota stavebních zakázek klesla v pozemním stavitelství** meziročně o 8,1 % a **v inženýrském stavitelství** o 11,3 %. Podniky odvětví pozemního stavitelství uzavřely ve 2. čtvrtletí zakázky v hodnotě 28,2 mld. Kč a podniky inženýrského stavitelství za 36,0 mld. Kč.

8.3 Bytová výstavba

Ve 2. čtvrtletí 2019 **stavební podniky zahájily výstavbu 9 536 bytů, což znamenalo meziroční růst o 6,7 %**. Ve stejném období roku 2018 byla zahájena výstavba 8 938 bytů, nicméně v předkrizových letech, do roku 2008, se jejich počty pohybovaly okolo 11 tisíc. Letošní růst byl tažen zejména růstem výstavby v bytových domech o 36,6 %, ale výstavba v rodinných domech klesla (o 3,7%).

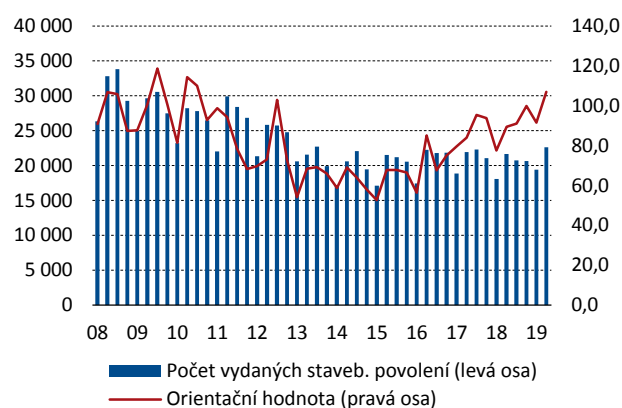
Výstavba zahájená v jednotlivých krajích odráží různou dynamiku rozvoje jednotlivých regionů, odlišnou strukturu bytového fondu i obyvatelstva. **Ve 2. čtvrtletí se v devíti krajích zvýšil počet zahájených bytů a v pěti snížil.** Nejvyšší počet v absolutních číslech již tradičně zaznamenal Středočeský kraj (1 554 bytů s meziročním poklesem o 16,5 %), další kraje až s odstupem: Praha (1 241, -3,4 %) a Jihomoravský kraj (933, -10,7 %).

Ve 2. čtvrtletí 2019 bylo dokončeno celkem 8 313 bytů, což znamenalo meziroční růst o 3,9 %. Počet bytů v bytových domech vzrostl o 22,1 % na 3 065 bytů a počet bytů dokončených v rodinných domech se snížil meziročně o 0,9 % (na 4 363). Rostlo stavebnictví jako celek, stejně tak i zahájená a dokončená bytová výstavba.

Vývoj úrokových sazeb u hypotečních úvěrů ve 2. čtvrtletí pokračoval v poklesu započatém již v únoru 2019. Podle údajů Hypoindexu Fincentra průměrná úroková míra z hypoték rostla prakticky po celý rok 2018 až do ledna 2019, kdy dosáhla 3,0 % (to souviselo s politikou ČNB, tzn. s růstem dvoutýdenní repo sazby a se zpřísnováním obezřetnostních limitů v oblasti poskytování hypotečních úvěrů). Poté nastal pozvolný pokles, který pokračuje i v polovině roku 2019. Průměr za 2. čtvrtletí 2019 byl 2,8 % (průměr v 1. Q 2019 byl 2,96 %) a v červenci průměrná úroková sazba (u hypotečních úvěrů) již byla 2,68.

Počet vydaných stavebních povolení a orientační hodnota povolených staveb

(orientační hodnota je v mld. Kč)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Vývoj stavebních zakázek u podniků s 50 a více zaměstnanci

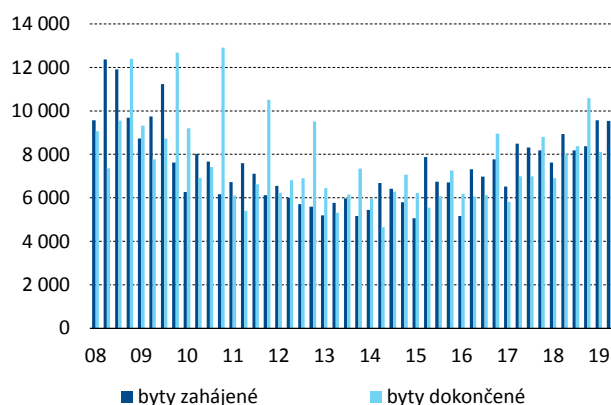
(meziroční změna v %)

	2018			2019	
	1. Q	2. Q	celý rok	1. Q	2. Q
Nové zakázky v tuzemsku (počet)	-7,5	10,4	4,4	5,5	-9,7
Nové zakázky v tuzemsku (hodnota)	30,1	32,8	16,4	15,6	-9,9
v tom: pozemní stavit. (hodnota)	27,0	29,0	17,1	2,9	-8,1
inženýrské stavit. (hodnota)	32,8	35,9	15,7	26,2	-11,3
Stav ke konci období (počet)	-3,0	3,8	7,0	1,7	-1,3
Stav ke konci období (hodnota)	12,5	21,3	15,0	15,3	7,1
v tom: tuzemsko (hodnota)	14,8	27,5	19,0	20,1	10,7
v tuzemsku: veřejné (hodnota)	18,0	37,2	24,6	30,2	16,3
v tuzemsku: soukromé (hodnota)	10,5	14,5	11,2	5,8	1,8
zahraničí (hodnota)	-4,0	-16,9	-13,3	-25,5	-27,6

Pramen: ČSÚ, tabulka MPO

Bytová výstavba

(počet bytů)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Rostla průměrná výše hypotéky, a to na 2,29 mil. Kč (v 1. Q 2019 byla 2,23 mil. Kč), což znamenalo 7,1% růst. **Za 2. čtvrtletí bylo uzavřeno 20 491 nových hypotečních smluv**, což je **meziročně o 17,2 % smluv méně. Poklesly i objemy**, které dosáhly 47,0 mld. Kč a byly meziročně nižší o 11,3 %.

8.4 Výhled stavební produkce

Po velmi silném roku 2018 (meziroční růst 9,2 %) byla 1. polovina roku 2019 pro stavebnictví značně pozvolnější (+2,4 % mizr. v 1. Q a 3,5 % ve 2. Q 2019). Pozitivním faktem, jenž dává důvod k optimističtějšímu očekávání je, že stavební firmy mají zakázky přibližně na 11 měsíců dopředu (přibližně pro 40 % firem je to delší doba než loni, pro zhruba 43 % obdobná a pro zbylých cca 17 % kratší). Naopak stavebnictví negativně ovlivní meziroční pokles nových zakázek. **Naše očekávání** ohledně budoucího vývoje tuzemské stavební produkce (pro rok 2019) **se nemění**, nadále očekáváme **kladný meziroční růst stavební produkce, nicméně pomalejším tempem, než v roce 2018**. Toto očekávání jde proti posledním číslům indexu důvěry ve stavebnictví, který se do poloviny roku 2019 držel v kladných číslech, srpnové číslo již naznačuje objevující se pesimismus. Největším limitem vyššího růstu je platná legislativa, nízká připravenost veřejných zakázek a nedostatek pracovníků. Určitou nejistotu vývoje pro tuzemské stavebnictví v roce 2019 bude, kolik veřejných staveb se ještě stihne zahájit a taktéž objem dotací z EU, které se podaří vyčerpat do konce roku.

8.5 Stavebnictví v EU

V Evropské unii i v eurozóně stavební produkce ve 2. čtvrtletí rostla. V Evropské unii produkce meziročně vzrostla o 2,2 % a v eurozóně o 2,3 %. EU vykazuje kladná tempa růstu soustavně od 3. čtvrtletí 2013, oproti eurozóně, kde stavební výroba roste nepřetržitě až od 4. čtvrtletí 2015. Produkce pozemního stavitelství v EU byla za 2. čtvrtletí meziroční vyšší o 1,9 % a v eurozóně o 2,1 %. V inženýrském stavitelství byl vývoj následující: EU vykazovala meziroční růst o 4,1 %, což je totožné tempo, jako ve 2. čtvrtletí 2018. Eurozóna vykazovala 2,4% růst, což je snížení tempa oproti 2. čtvrtletí 2018 (o 0,6 p. b.).

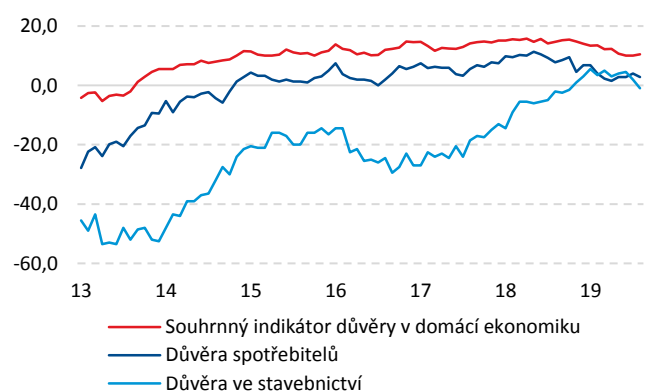
V rámci jednotlivých zemí, stavební produkce v Německu meziročně rostla o 2,0 %, ve Francii o 1,4 % a ve Spojeném království o 0,3 %. **Stavebnictví v ČR rostlo (o 4,0 %) jako desáté¹¹ nejrychlejší v rámci EU**, tzn. růst ČR je nadprůměrný. Při pohledu na limitující faktory (vyčerpaný trh práce, vysoké ceny nemovitostí, vysoká srovnávací základna, pomalý proces získávání stavebního povolení) je 4,0% růst velmi slušný.

Orientační hodnota povolených staveb
(meziroční změna v %)

	2018			2019	
	1. Q	2. Q	celý rok	1. Q	2. Q
Orientační hodnota povolených staveb (celkem)	-2,8	6,6	1,5	18,1	19,5
v tom: nová výstavba	-2,2	25,3	6,4	18,6	15,2
změna dokončených staveb	-3,7	-16,2	-6,3	17,3	27,4
z celku: bytové budovy	6,9	-2,9	-0,1	35,4	17,3
nebytové budovy	-34,9	1,8	-5,7	6,5	17,7

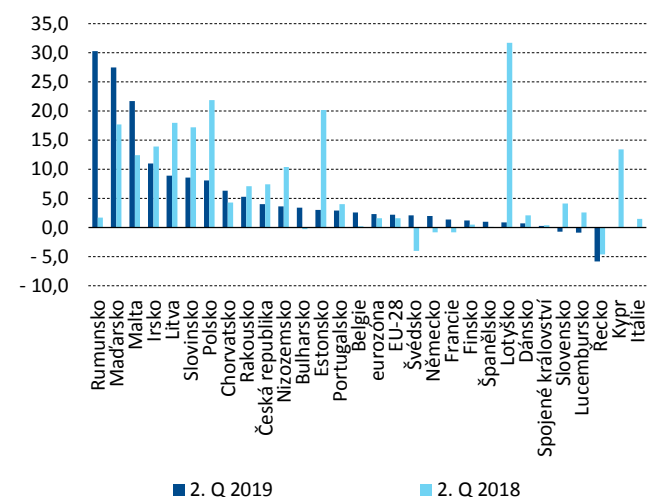
Pramen: ČSÚ, tabulka MPO

Vývoj předstihových indikátorů

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Stavební produkce v mezinárodním srovnání ve 2. Q 2019
(meziroční změna v %, kalendářně očištěno)

Pramen: Eurostat, graf MPO

¹¹ V době psaní této kapitoly nebyla dostupná data za Kypr a Itálii.

9 Zahraniční obchod se zbožím

Zahraniční obchod se zbožím se i ve 2. čtvrtletí 2019 vyvíjel pozitivně, navzdory horším podmínkám v evropském zpracovatelském průmyslu a mezinárodním obchodě. Vyšší než před rokem byl objem vyvezeného a dovezeného zboží, stejně tak i přebytek obchodní bilance, protože vývoz rostl rychleji než dovoz. Vývoj zahraničního obchodu tak celkově korespondoval s příznivým vývojem tuzemské ekonomiky.

9.1 Souhrnné výsledky

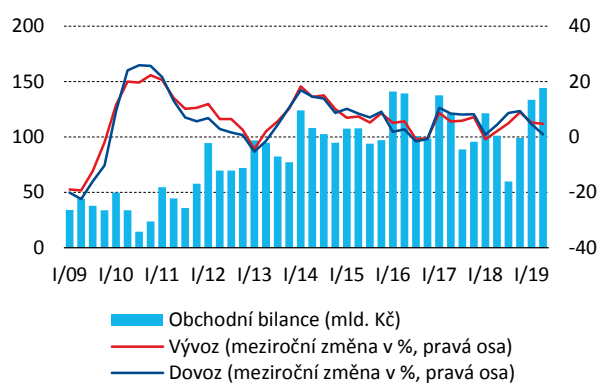
Zahraniční obchod se zbožím¹² ve 2. čtvrtletí 2019 zlepšil meziročně svůj výkon. Hodnota vyvezeného a dovezeného zboží byla vyšší o 44,1 mld. Kč¹³ a stoupla na 1 849,9 mld. Kč. Tempa růstu vývozu byla meziročně vyšší, zatímco tempa dovozu zvolnila. Vývoz vzrostl o 3,9 % na 956,2 mld. Kč a dovoz o 1,0 % na 893,7 mld. Kč. Svižnější tempo růstu vývozu než dovozu se kladně promítlo do obchodní bilance, která vykázala přebytek 62,4 mld. Kč, který byl meziročně vyšší o 26,8 mld. Kč. Vysokým přebytkům zahraničního obchodu napomáhá nižší dovozní aktivita a pomalejší růst investic. Lepší výsledky exportérům zajistilo mimo jiné i oslabení české koruny a solidní poptávka po českém zboží v zahraničí.

Vazba české ekonomiky na obchod se zahraničím, resp. na vývoz, se **projevuje vysokým podílem ZO na hrubém domácím produktu**. Podíl vývozu zboží k HDP (v b. c.) ve 2. čtvrtletí 2019 klesl na 64,6 % z 66,1 % ve 2. čtvrtletí 2018. Export služeb se snížil na 12,1 % z 12,4 %, stejně tak i podíl celkového vývozu vůči HDP, ze 78,5 % na 76,7 %.

Podle údajů přeshraniční statistiky¹⁴ ve 2. čtvrtletí 2019 vzrostl obrat zahraničního obchodu meziročně o 60,6 mld. Kč na 2 151,8 mld. Kč. Obchodní bilance skončila přebytkem ve výši 144,2 mld. Kč, který byl vlivem rychlejšího růstu vývozu než dovozu meziročně vyšší o 43,0 mld. Kč. Vývoz meziročně vzrostl rychlejším tempem, a to o 4,7 %, než dovoz, který byl vyšší jen o 0,9 %.

Česká koruna k euru v průměru za 2. čtvrtletí 2019 oslabilo meziročně o 0,3 % a vůči dolaru více, a to o 6,3 %. Ceny vývozu a dovozu vlivem slabší koruny meziročně vzrostly; vývozní ceny v průměru o 1,7 % a dovozní o 1,5 %. Směnné relace se vlivem rychlejšího růstu vývozních cen udržely

Zahraniční obchod České republiky
(přeshraniční pojetí, mld. Kč, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Meziroční změna vývozu, dovozu a salda obchodní bilance
(přeshraniční pojetí, mld. Kč, meziroční změna v %)

	2018 2Q	duben	2019 květen	červen	2Q
Vývoz (meziroční změna v %)	2,1	10,0	8,6	-4,0	4,7
Dovoz (meziroční změna v %)	4,4	9,0	1,9	-7,5	0,9
Saldo (v mld. Kč)	101,2	46,8	52,0	45,4	144,2
Meziroční změna salda (v mld. Kč)	-20,0	7,1	25,1	10,8	43,0

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹² Údaje podle metodiky národního pojetí, které vycházejí ze změny vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty.

¹³ V analýze jsou obsaženy údaje podle stavu k 6.8.2019 včetně dopočtů, které budou v průběhu roku zpřesňovány

¹⁴ Vzhledem k tomu, že podrobnější údaje jsou k dispozici pouze za přeshraniční statistiku zahraničního obchodu, a také z důvodu kontinuity s předchozími analýzami, jsou dále uvedeny pouze výsledky podle přeshraniční statistiky. Statistika přeshraniční vykazuje podobné tendence, ale výrazně rozdílné objemy a příznivější výsledky, protože sleduje fyzický pohyb zboží přes hranice bez ohledu na to, zda dochází k obchodu mezi českými a zahraničními subjekty. Tyto údaje jsou mezinárodně srovnatelné.

v kladném pásmu a vykázaly hodnotu 100,2 (ve 2. čtvrtletí 2018 byly 100,8 %). S vyloučením kurzového vlivu byly směnné relace také kladné.

9.2 Teritoriální struktura

Diverzifikace vývozu ve 2. čtvrtletí 2019 zůstala nadále bez velkých změn. Největší objem českého vývozu a dovozu je tradičně uskutečňován v rámci zemí Evropské unie, z čehož vyplývá silná provázanost české republiky s ekonomikami těchto států. Do zemí evropské osmadvacítky směřovalo 83,7 % celkového domácího vývozu a uskutečnilo se 63,9 % dovozu. Podíl tohoto uskupení na celkových vývozech a dovozech meziročně oslabil, nicméně celková hodnota vyvezeného a dovezeného zboží byla vyšší o 18,8 mld. Kč. **Obchodní bilance se státy Evropské unie skončila přebytkem ve prospěch ČR** ve výši 320,1 mld. Kč, což je o 54,3 mld. Kč více než ve stejném období roku 2018.

Pozici nejsilnějšího zahraničního partnera tradičně obhájilo Německo, i když jeho podíl na celkovém vývozu i dovozu ve 2. čtvrtletí 2019 mírně klesl. Vývoz do Německa byl meziročně vyšší o 3,2 %, dovoz se však snížil o 3,7 %. Lepší výkon vývozu se odrazil příznivě ve prospěch ČR v obchodní bilanci, která navýšila přebytek meziročně o 21,0 mld. Kč na 117,3 mld. Kč.

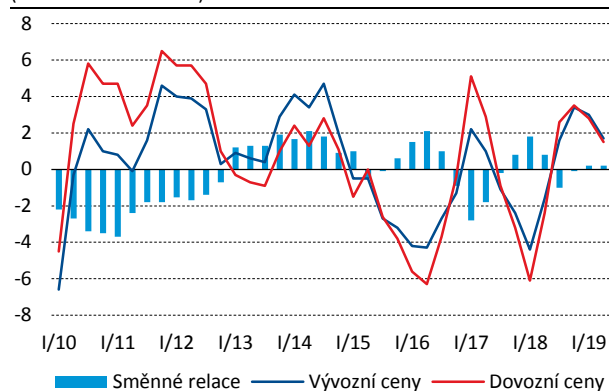
Druhé nejvyšší kladné saldo dosáhla ČR v obchodu se Slovenskem. Jeho přebytek, který je však oproti Německu třetinový, meziročně vzrostl o 9,0 mld. Kč na 41,3 mld. Kč. Vyšší byl i vývoz, o 4,7 %, když stoupl na 87,0 mld. Kč. Důvodem se naopak snížil o 9,9 % na 45,7 mld. Kč. Třetí nejvyšší aktivní saldo jsme měli se Spojeným královstvím. Ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostlo o 2,2 mld. Kč na 30,5 mld. Kč. Pořadí prvních pěti zemí s nejvyššími přebytky oproti stejnému období loňského roku zůstalo beze změny, dále následuje Francie a Rakousko.

Zápornou bilanci obchodu se zbožím má naopak ČR převážně s asijskými zeměmi. Nejvyšší deficit vykázal opět obchod s Čínou, která se na vedoucí pozici umísťuje pravidelně od roku 2002. Na druhém místě se dlouhodobě drží Korejská republika a následuje Japonsko. Z evropských zemí se v první desítce vyskytuje od roku 2012 pravidelně Polsko, které ve 2. čtvrtletí vykázalo čtvrtý nejvyšší schodek.

Poptávka po českém zboží na zahraničních trzích roste a s tím i snaha velké části českých exportérů rozšířit portfolio svých obchodních partnerů o nová odbytiště a minimalizovat tak rizika plynoucí z přílišné závislosti na zemích Evropské unie. **Ve 2. čtvrtletí 2019 se dařilo rozvíjet obchodní vztahy také s perspektivními trhy mimo EU**, především se zeměmi s tranzitivní ekonomikou, jako je Srbsko, Kosovo, Bosna a Hercegovina a Makedonie. Celkový vývoz do těchto zemí prudce akceleroval, meziročně o 135,7 %, čímž se zároveň zvýšil jejich podíl na celkových vývozech. Dobrý výkon zaznamenal i vývoz do Spojených států amerických, kam vzrostl dvouciferným tempem. Dařilo se i exportu např. do Švýcarska, Japonska, Norska, Jižní Afriky, Maroka, Egyptu, Hongkongu, Brazílie, Tchaj-wanu atd.

Ceny vývozu, dovozu, směnné relace

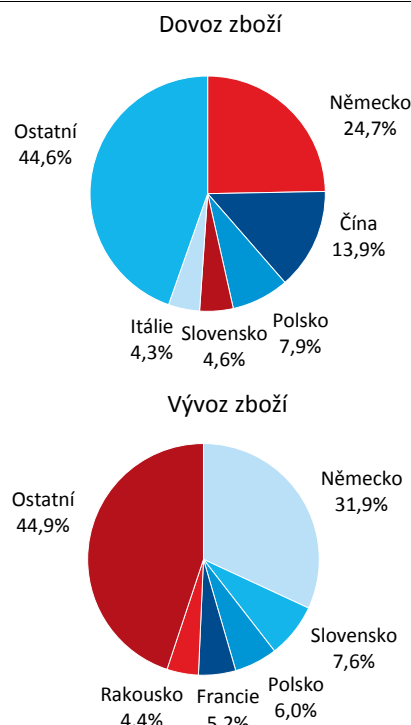
(meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Největší obchodní partneři ČR ve 2. čtvrtletí 2019

(přeshraniční pojetí, podíl z celku v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Teritoriální struktura zahraničního obchodu ČR

	V Ý V O Z		
	2.Q 2018	2.Q 2019	index
	mil. Kč	mil. Kč	
Celkový zahraniční obchod ČR	1 096,2	1 148,0	104,7
* Státy s vysp. tržní ekonomikou	998,8	1 043,2	104,4
** Státy EU 28	924,5	961,0	104,0
z toho: Německo	354,3	365,7	103,2
Slovensko	83,1	87,0	104,7
** Státy ESVO	19,6	46,8	238,7
** Ostatní státy s vysp. tržní ek.	54,7	58,4	106,8
z toho: USA	22,6	27,3	120,9
* Rozvojové země	40,7	43,6	107,1
* Státy s tranzitivní ekonomikou	6,7	15,8	235,7
* Společensví nezávislých států	34,5	29,3	84,9
z toho: Rusko	22,4	24,4	109,0
* Ostatní */	14,7	15,4	104,6
z toho: Čína	13,9	14,6	104,8
* Nespecifikováno	0,8	0,8	97,9
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	971,7	1 011,6	104,1

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Navzdory pokračujícím oboustranným sankcím zrychlil vývoz do Ruské federace. Vzrostl o 9,0 %, čímž se následně mírně navýšil podíl Ruské federace na celkovém českém vývozu na 2,1 %. Nicméně nadále se drží pod 3 % dosahovanými dlouhodobě v období před rokem 2014. Dovozy z Ruska naopak propadly, meziročně o 20 %, a následně se tak zmenšil podíl Ruska na našich celkových dovozech a došlo i ke snížení deficitu obchodní bilance.

Dařilo se vývozu zboží do zemí zařazených v exportní strategii ČR¹⁵ mezi prioritní a zájmové země. Export do zájmových zemí vzrostl hodnotově o 14,0 %, tj. o 7,3 mld. Kč, což zajistilo navýšení podílu těchto zemí na celkovém exportu ČR na 5,2 %. Vývoz ve skupině prioritních zemí byl vyšší o 6,0 %, tj. o 5,8 mld. Kč, což vedlo k mírnému navýšení podílu těchto zemí na celkovém vývozu oproti stejnému období roku 2018 na 8,9 %.

9.3 Komoditní struktura

K dobrému výsledku českého zahraničního obchodu v nejvyšší míře přispěly stroje a dopravní prostředky, které jsou hlavní vývozní i dovozní položkou. Ve 2. čtvrtletí 2019 vývoz této skupiny zboží rostl rychleji (meziročně o 6,9 % na 679,1 mld. Kč) než dovoz (o 1,6 % na 474,5 mld. Kč), a tak obchod se stroji a dopravními prostředky vytvořil nejvyšší přebytek obchodní bilance s největším meziročním růstem (o 36,3 mld. na 204,7 mld. Kč).

Ve skupině strojů a dopravních prostředků zaujímala největší podíl na celkových vývozech silniční vozidla. Jejich podíl se mírně snížil na 36,3 % při růstu vývozu o 6,8 % na 246,6 mld. Kč. Současně vykázaly absolutně nejvyšší meziroční přírůstek vývozu ve skupině SITC7 ve výši 15,6 mld. Kč. Druhý nejvyšší přírůstek (14,7 mld. Kč) vykázala telekomunikační zařízení. Ve skupině SITC7 vzrostl meziročně vývoz všech sledovaných podskupin zboží s výjimkou kovozpracujících strojů a strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu.

9.4 Výhled zahraničního obchodu

Aktuální výsledky konjunkturálních průzkumů stvrzují setrávající ochlazení tempa růstu zahraniční poptávky. Index nákupních manažerů ve zpracovatelském průmyslu (PMI) v eurozóně klesl v srpnu na hodnotu 47,0 bodu a již sedmý měsíc v řadě se nachází pod hranicí 50 bodů oddělující růst od poklesu aktivity. Znamky blížící se recese indikuje také index podnikatelského klimatu německého institutu Ifo, který se snížil na 94,3 bodu.

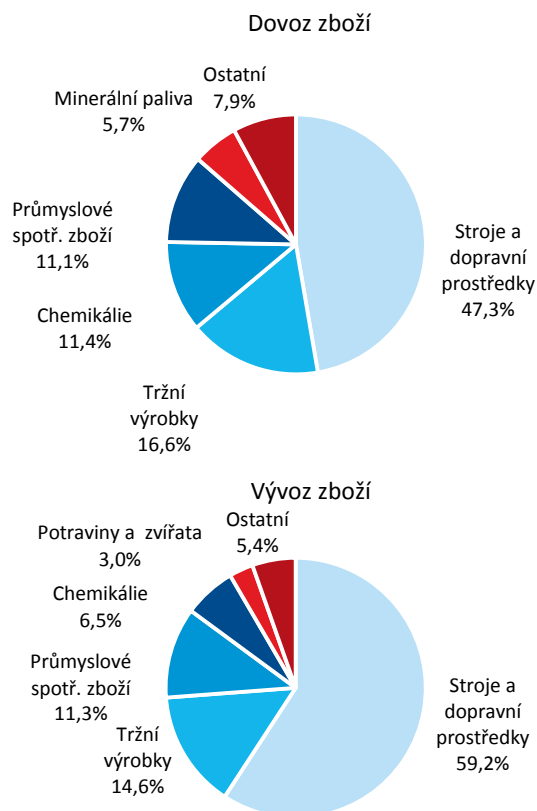
Hlavním rizikem pro vývoj českého zahraničního obchodu je vysoká úroveň ekonomické a politické nejistoty ve světě, která spolu s pokračujícím globálním obchodním napětím

Komoditní struktura zahraničního obchodu podle SITC (meziroční změna v mld. Kč, v %)

	Vývoz (podíl v %)	Dovoz (podíl v %)	Saldo 2.Q 2019 (v mld. Kč)	Saldo 2.Q 2018 (v mld. Kč)	Meziroční změna salda
Celkem	100,0	100,0	144,2	101,2	43,0
Potraviny a živá zvířata	3,0	4,6	-12,2	-10,4	-1,9
Nápoje a tabák	0,8	0,8	1,4	1,6	-0,1
Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	2,2	2,1	4,2	3,2	1,0
Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	1,8	5,7	-36,7	-39,5	2,8
Živočišné a rostlinné oleje	0,2	0,2	0,7	0,6	0,1
Chemikálie a příbuzné výrobky	6,5	11,4	-38,9	-41,2	2,3
Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	14,6	16,6	1,9	-0,4	2,3
Stroje a dopravní prostředky	59,2	47,3	204,7	168,4	36,3
Průmyslové spotřební zboží	11,3	11,1	18,7	19,2	-0,5
Komodity a předměty obchodu aj.	0,3	0,3	0,5	-0,2	0,7

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Hlavní komodity podle SITC ve 2. čtvrtletí 2019 (přeshraniční pojetí, podíl z celku v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹⁵ Exportní strategie ČR pro období 2012 – 2020 charakterizuje prioritní a zájmové země jako ekonomiky, které skýtají velký potenciál pro zvýšení českého exportu, a trhy, na kterých je již české zboží či služby známé, nebo trhy, kde za konkurencí z jiných zemí ČR zaostává a potřebuje budovat či posílit své pozice. Mezi prioritní země se řadí: Brazílie, ČLR, Indie, Irák, Kazachstán, Mexiko, Ruská federace, Srbsko, Turecko, Ukrajina, USA, Vietnam. Mezi zájmové země: Angola, Argentina, Austrálie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Egypt, Etiopie, Chile, Ghana, Chorvatsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Kolumbie, Maroko, Moldavsko, Nigérie, Norsko, Peru, Senegal, Singapur, Spojené arabské emiráty, Švýcarsko a Thajsko.

utlumuje výkon evropského zpracovatelského průmyslu. Tempa hospodářského růstu zemí eurozóny zpomalují, slábne průmyslová výroba u našeho hlavního obchodního partnera, Německa, kde klesá také objem objednávek, především pro export. Zároveň polevuje i poptávka po osobních automobilech na klíčových zahraničních trzích. To vše jsou faktory, které výhledově ohrožují budoucí vývoj českého zahraničního obchodu.

9.5 Zahraniční obchod EU

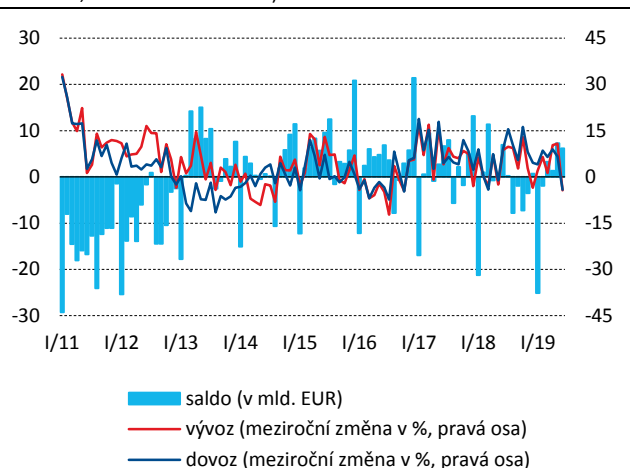
Zahraniční obchod Evropské unie jako celku ve 2. čtvrtletí 2019¹⁶ pokračoval v růstovém trendu. Vývoz meziročně vzrostl o 5,3 % na 514,6 mld. EUR a dovoz o 3,7 % na 499,8 mld. EUR. Rychlejší tempo růstu vývozu než dovozu příznivě ovlivnilo bilanci zahraničního obchodu, která navýšila přebytek meziročně o 8,0 mld. EUR na 14,7 mld. EUR. Navzdory panující nejistotě ohledně budoucího vývoje světové ekonomiky kvůli obchodním sporům i nevyřešenému brexitu, si evropský zahraniční obchod vedl dobře.

Výrobky zpracovatelského průmyslu, především stroje a dopravní prostředky, zaujímají vedoucí postavení v obchodě zemí evropské osmadvacátky. Obchod se stroji a dopravními prostředky ve 2. čtvrtletí 2019 se na celkovém vývozu podílel 40,4 % a na dovozu 32,0 %. Jejich vývoz byl meziročně vyšší o 3,0 % a dovoz o 5,7 %. Obchodní bilance vykázala vysoký přebytek ve výši 48,1 mld. EUR, který byl však vlivem rychlejšího růstu dovozů než vývozů meziročně nižší o 2,5 mld. EUR. Naopak nejvyššího deficitu ve výši 69,2 mld. EUR, který se meziročně snížil o 1,3 mld. EUR, dosáhla minerální paliva.

K vysokému objemu celkového zahraničního obchodu zemí Evropské unie přispělo největší měrou tradičně Německo. Stabilně si drží největší podíl jak na vývozech celého společenství (26,6 %), tak i na dovozech (17,8 %). Na straně vývozů se na druhém místě drží dlouhodobě Spojené království, třetí ve sledovaném období skončila Francie a za ní Itálie a Nizozemsko. Česká republika s podílem 1,4 % obhájila třinácté místo. Z hlediska dovozů nedoznal žebříček zemí také žádných podstatných změn. Druhé místo dlouhodobě obsazuje Nizozemsko, po něm ve sledovaném období skončilo Spojené království, Francie a Itálie. Česká republika s 1,8% podílem postoupila z jedenáctého místa před rokem na místo desáté.

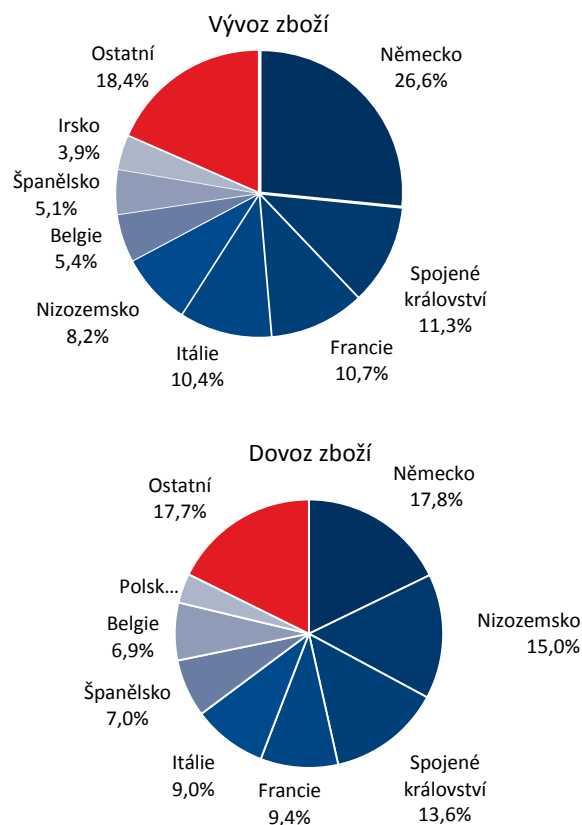
Zahraniční obchod Evropské unie

(mld. EUR, meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Podíl vybraných zemí na vývozu a dovozu Evropské unie (podíl z celku v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

¹⁶ V analýze jsou obsaženy údaje podle stavu k 16. 8. 2019, které budou v průběhu roku ještě zpřesňovány.

10 Maloobchod

Maloobchodu se ve 2. čtvrtletí 2019 nadále dařilo, ačkoliv růst tržeb meziročně zpomalil. K jeho dobrému výkonu přispívá rekordní zaměstnanost, růst příjmů i kladný sentiment spotřebitelů promítající se do růstu spotřeby domácností, která je hlavní hnací silou růstu domácí ekonomiky.

10.1 Tuzemský maloobchod

Maloobchodní tržby včetně motoristického segmentu a prodeje pohonných hmot **ve 2. čtvrtletí meziročně zvolnily růst na 3,6 % v b. c., resp. 2,4 % v s. c.** Vývoj maloobchodu ovlivnil nižší počet pracovních dní, kterých bylo oproti stejnému období předchozího roku o jeden méně a zároveň vysoká srovnávací základna předchozího roku. Vynikající finanční kondice českých domácností a jejich přetrvávající důvěra v budoucnost se odrazily také v konečné spotřebě domácností, která vzrostla meziročně o 2,7 % v b. c. Projevu se tak silná vzájemná souvislost mezi maloobchodními tržbami a spotřebou domácností.

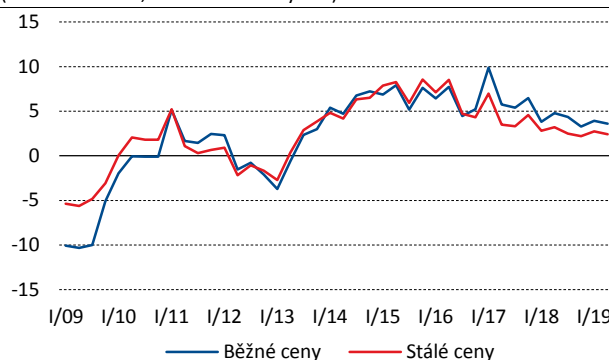
Tržby motoristického segmentu, tj. obchod, opravy a údržba motorových vozidel, byly meziročně reálně nižší o 2,3 %¹⁷. Tuzemská poptávka po nových automobilech zpomaluje, a to navzdory vysokému stáří vozového parku v České republice. **Tržby za prodej pohonných hmot** v průměru za 2. čtvrtletí zpomalily růst na 1,6 %. Vývoj tržeb v tomto segmentu ovlivnily nižší ceny pohonných hmot, do kterých se promítaly nižší světové ceny minerálních paliv, hlavně ropy.

Tržby v maloobchodě s potravinami zrychlily růst na 3,8 %, čemuž silně napomohl růst cen potravin. Dlouhodobě v dobré kondici se drží **tržby za prodej nepotravinářského zboží**, které však zmírnily růst na 6,2 %. Jejich vývoj je odrazem pozitivní nálady mezi spotřebiteli a růstu životní úrovně, s čímž souvisí trend zvyšování výdajů na volnočasové aktivity a nákup zbytečného zboží. Ve sledovaném období šly na odbyt jak výrobky pro domácnost, počítačové a komunikační zařízení, oděvy, obuv, farmaceutické, kosmetické, zdravotnické a drogistické zboží, tak i výrobky pro kulturu a rekreaci.

Prodej prostřednictvím internetu nebo zásilkových služeb, nejúspěšnější segment maloobchodu, si nadále drží **nejvyšší dynamiku růstu**. Sice meziročně zpomalil tempo růstu tržeb na 17,9 %, ale prodeje rostly z velmi vysokých základů.

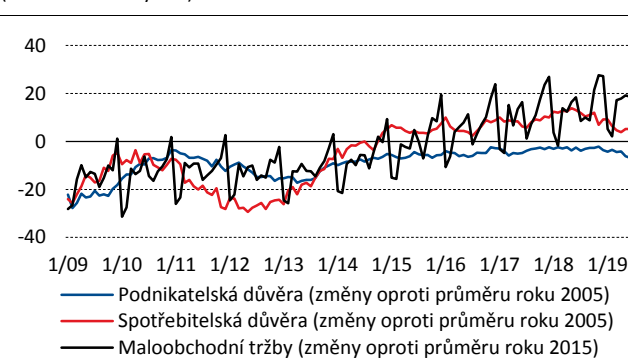
Z posledních dostupných dat vyplývá, že **hrubý disponibilní důchod domácností ve 2. čtvrtletí 2019 zpomalil** meziroční růst na 6,5 % a míra úspor stoupla na 10,6 %. Domácnosti

Tržby maloobchodu včetně motoristického segmentu a prodeje pohonných hmot
(CZ-NACE 45+47, meziroční změny v %)

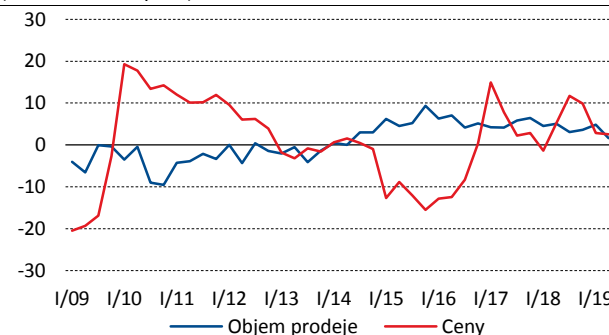
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Ekonomická důvěra a maloobchodní tržby
(meziroční změny v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Objem prodeje pohonných hmot a jejich ceny
(meziroční změny v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹⁷ Údaje o maloobchodu v textu jsou vyjádřeny ve stálých cenách.

rostoucí část svých disponibilních příjmů tak začínají postupně více směřovat i do úspor.

Poslední průzkumy mezi spotřebiteli vykazují nadále vysokou důvěru spotřebitelů v ekonomiku. Nezaměstnanost je stále nízká a mzdy, podporované příznivou situací na trhu práce, nadále rostou, což indikuje, že růst maloobchodních tržeb bude pokračovat i v dalších měsících, ale s mírnější dynamikou. Porostou totiž z vysokých základů. Tempo růstu maloobchodních tržeb tak zůstane i nadále na slušné úrovni.

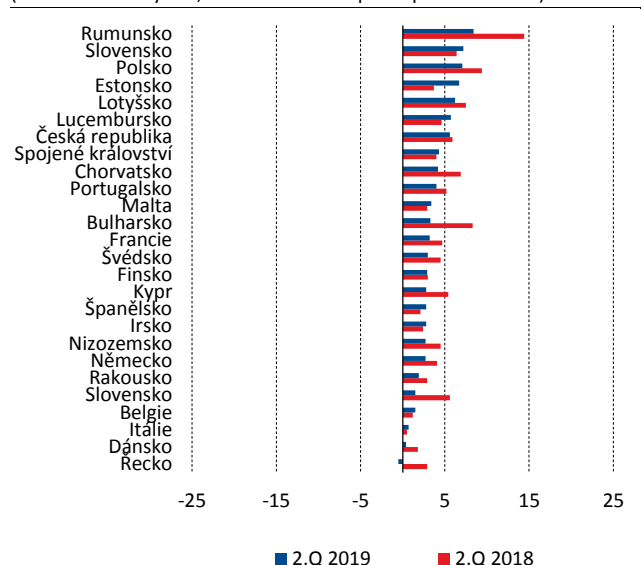
10.2 Maloobchod EU

Obrat maloobchodu v zemích Evropské unie ve 2. čtvrtletí 2019 ve srovnání s předchozím rokem zvolnil svůj výkon, když růst zpomalil na 3,2 % ze 4,0 %. Zvolnil také růst obrátu v eurozóně, a to na 2,6 % ze 3,4 %. Obrat maloobchodu meziročně vzrostl u všech sledovaných zemí kromě Řecka. Nejvyšší růst dlouhodobě vykazují země, které do EU vstoupily v roce 2004 a později. Česká republika obhájila deváté místo a její údaj je vyšší (+5,6 %), než uvádí ve svém šetření Český statistický úřad, protože rozdíl je způsoben mimo jiné vlastními dílčími výpočty a dopočty Eurostatu.

Ve výsledcích evropského maloobchodu se prozatím nestihla negativně projevit klesající důvěra spotřebitelů v zemích EU. Z průměrné hodnoty -4,4 bodu před rokem index spotřebitelské důvěry klesl v průměru za 2. čtvrtletí 2019 na -6,8 bodu. Méně optimistické byly země eurozóny, jejichž indikátor si pohoršil, a to z -4,7 bodu na -7,0 bodu. Z důvodu těsné provázanosti české a německé ekonomiky je pro nás důležitým ukazatelem především německý index, který se od konce roku 2018 drží v záporném pásmu. Z průměrné hodnoty +0,9 bodu před rokem se v tomto sledovaném období dostal na -1,7 bodu.

Obrat maloobchodu kromě automobilového průmyslu v EU28

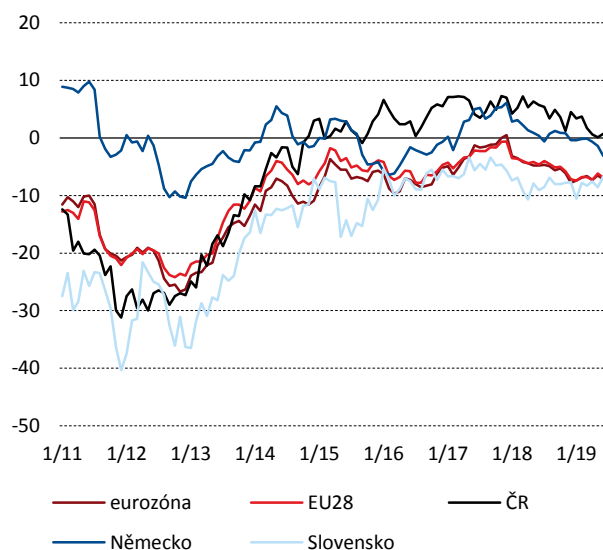
(meziroční změny v %, očištěno od vlivu počtu pracovních dní)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Index důvěry spotřebitelů v EU28

(meziroční změny v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

Makroekonomické ukazatele ČR

Ukazatel	2017					2018					2019	
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.-4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.-4.Q	1.Q	2.Q
HDP^{x/} (objem v běžných cenách ^{xx/} , změna ve stálých cenách)	1 224,1	1 258,6	1 277,4	1 293,9	5 053,9	1 307,9	1 321,1	1 341,2	1 364,5	5 334,7	1 388,4	1 405,5
	2,9	5,1	5,1	5,1	4,5	4,2	2,4	2,5	2,7	2,9	2,7	2,7
Spotřeba domácností	576,6	586,8	595,2	605,2	2 363,4	611,8	621,0	629,5	634,6	2 496,9	646,0	657,1
	3,6	4,8	4,6	4,4	4,4	4,3	3,4	3,1	2,5	3,3	2,7	2,7
Spotřeba vlády	235,9	240,1	242,3	250,1	968,4	258,4	262,6	270,7	272,4	1 064,1	278,5	286,7
	1,7	1,2	0,8	1,5	1,3	3,3	3,6	4,8	4,1	3,9	3,0	3,4
Spotřeba neziskových institucí	7,7	7,9	8,1	8,2	31,9	8,4	8,7	8,8	9,1	35,0	9,2	9,4
	6,9	5,7	4,3	2,6	4,9	3,7	4,8	5,7	7,7	5,5	4,6	3,7
Hrubý fixní kapitál	302,5	312,6	317,1	320,7	1 252,9	327,5	337,7	346,8	348,9	1 360,7	347,6	352,4
	-0,7	5,5	5,0	6,1	4,0	8,1	6,6	7,4	6,5	7,1	3,3	0,9
Změna zásob a cenností	5,6	15,1	17,8	17,3	55,8	15,3	3,7	11,0	6,1	36,1	22,9	-1,4
Vývoz zboží a služeb	1 013,4	1 020,5	996,3	1 003,6	4 033,7	1 020,8	1 037,4	1 050,0	1 078,5	4 186,7	1 062,4	1 078,4
	5,8	7,3	7,6	7,7	7,1	4,9	3,5	4,3	4,8	4,4	1,4	2,2
Dovoz zboží a služeb	917,6	924,1	899,4	911,1	3 652,2	934,4	949,9	975,6	984,9	3 844,8	978,1	977,0
	3,6	5,9	7,1	8,4	6,3	7,3	5,1	6,3	4,9	5,9	2,0	1,4
Bilance zahraničního obchodu	95,8	96,4	96,9	92,5	381,5	86,4	87,5	74,4	93,6	341,9	84,3	101,3
Průměrná měsíční mzda^{xxx/} (meziroční změna v %)												
nominální	4,5	6,9	6,1	7,4	7,0	8,6	8,6	8,5	6,9	8,1	7,4	7,2
reálná	2,1	4,6	3,5	4,7	4,4	6,6	6,2	6,0	4,7	6,0	4,6	4,3

Pramen: ČSÚ

Pozn.: x/ očištěno o sezónní a kalendářní vlivy

xx/ vlivem zaokrouhlování dochází na desetinných místech v některých součtových údajích k nepřesnostem

xxx/ za celé hospodářství, na přepočtené počty zaměstnanců

Hrubý domácí produkt (změna v %, ve stálých cenách, sezónně a kalendářně upravená data)

	mezičtvrtletně				meziročně			
	2018		2019		2018		2019	
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Maďarsko	1,5	1,1	1,4	1,1	5,3	5,0	5,2	5,2
Rumunsko	1,3	1,0	1,2	1,0	3,8	4,0	4,9	4,6
Polsko	1,4	0,4	1,4	0,8	5,6	4,6	4,6	4,2
Litva	0,4	1,4	1,2	0,8	3,1	3,7	4,0	3,9
Estonsko	1,3	1,2	0,9	0,4	5,0	5,0	4,6	3,8
Bulharsko	0,7	0,8	1,2	0,8	3,1	3,2	3,5	3,5
Kypr	0,8	1,0	0,6	0,8	3,8	3,8	3,2	3,2
Lotyšsko	1,3	0,9	-0,1	0,7	5,1	5,3	3,2	2,9
Česká republika	0,6	0,9	0,6	0,7	2,5	2,7	2,7	2,7
Slovensko	0,8	0,6	0,7	0,5	4,3	3,7	3,4	2,6
Slovinsko	1,2	0,6	0,6	0,2	4,7	3,0	3,5	2,6
Chorvatsko	0,5	0,3	1,5	0,2	2,6	2,5	3,8	2,5
Španělsko	0,5	0,6	0,7	0,5	2,5	2,3	2,4	2,3
Dánsko	0,5	0,8	0,2	0,8	2,7	2,6	1,9	2,3
Řecko	1,0	-0,1	0,2	0,8	2,0	1,5	1,1	1,9
Nizozemsko	0,2	0,5	0,5	0,5	2,5	2,0	1,9	1,8
Portugalsko	0,3	0,4	0,5	0,5	2,1	1,7	1,8	1,8
Rakousko	0,2	0,6	0,4	0,2	2,3	2,2	1,7	1,6
Švédsko	-0,1	1,1	0,5	-0,1	1,6	2,3	2,0	1,4
EU28	0,3	0,4	0,5	0,2	1,9	1,5	1,6	1,4
Francie	0,3	0,4	0,3	0,3	1,5	1,2	1,3	1,4
Spojené království	0,7	0,2	0,5	-0,2	1,6	1,4	1,8	1,2
Finsko	0,1	0,1	0,5	0,5	1,8	0,8	0,9	1,2
Belgie	0,3	0,4	0,3	0,2	1,5	1,2	1,3	1,2
eurozóna	0,2	0,3	0,4	0,2	1,7	1,2	1,3	1,2
Německo	-0,1	0,2	0,4	-0,1	1,1	0,6	0,9	0,4
Itálie	-0,1	-0,1	0,1	0,0	0,5	0,0	-0,1	-0,1

Pramen: Eurostat

Srovnání vývoje spotřebitelských cen v ČR, vybraných zemích EU a USA (meziroční změna v %, z harmonizovaných indexů)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019					
										1	2	3	4	5	6
Česká republika	1,2	2,2	3,5	1,4	0,4	0,3	0,6	2,4	2,0	2,0	2,4	2,6	2,4	2,6	2,4
Eurozóna	1,6	2,7	2,5	1,3	0,4	0,0	0,2	1,5	1,8	1,4	1,5	1,4	1,7	1,2	1,3
EU	2,1	3,1	2,6	1,5	0,5	0,0	0,3	1,7	1,9	1,5	1,6	1,6	1,9	1,6	1,6
Belgie	2,3	3,4	2,6	1,2	0,5	0,6	1,8	2,2	2,3	1,8	2,0	2,2	2,0	1,7	1,3
Irsko	-1,6	1,2	1,9	0,5	0,3	0,0	-0,2	0,3	0,7	0,8	0,7	1,1	1,7	1,0	1,1
Maďarsko	4,7	3,9	5,7	1,7	0,0	0,1	0,4	2,4	2,9	2,8	3,2	3,8	3,9	4,0	3,4
Německo	1,1	2,5	2,1	1,6	0,8	0,1	0,4	1,7	1,9	1,7	1,7	1,4	2,1	1,3	1,5
Polsko	2,6	3,9	3,7	0,8	0,1	-0,7	-0,2	1,6	1,2	0,6	1,3	1,7	2,1	2,2	2,3
Portugalsko	1,4	3,6	2,8	0,4	-0,2	0,5	0,6	1,6	1,2	0,6	0,9	0,8	0,9	0,3	0,7
Rakousko	1,7	3,6	2,6	2,1	1,5	0,8	1,0	2,2	2,1	1,7	1,4	1,7	1,7	1,7	1,6
Finsko	1,7	3,3	3,2	2,2	1,2	-0,2	0,4	0,8	1,2	1,2	1,3	1,1	1,5	1,3	1,1
Švédsko	1,9	1,4	0,9	0,4	0,2	0,7	1,1	1,9	2,1	2,0	1,9	1,8	2,1	2,1	1,6
Lotyšsko	-1,2	4,2	2,3	0,0	0,7	0,2	0,1	2,9	2,6	2,9	2,8	2,7	3,3	3,5	3,1
Řecko	4,7	3,1	1,0	-0,9	-1,4	-1,1	0,0	1,1	0,8	0,5	0,8	1,0	1,1	0,6	0,2
Slovensko	0,7	4,1	3,7	1,5	-0,1	-0,3	-0,5	1,4	2,5	2,2	2,3	2,7	2,4	2,7	2,7
Slovinsko	2,1	2,1	2,8	1,9	0,4	-0,8	-0,2	1,6	1,9	1,2	1,3	1,6	1,8	1,6	1,9
Španělsko	2,0	3,0	2,4	1,5	-0,2	-0,6	-0,3	2,0	1,7	1,0	1,1	1,3	1,6	0,9	0,6
USA	1,6	3,5	2,1	1,3	1,3	-0,7	0,5	1,7	2,2	1,0	1,0	1,4	1,6	1,3	1,1

Pramen: data Eurostat

Pozn.: Harmonizované indexy spotřebitelských cen (HICP) jsou srovnatelné indexy spotřebitelských cen členských států EU, ale nenahrazují národní indexy.

Na rozdíl od tuzemského indexu spotřebitelských cen jsou ve struktuře spotřebního koše a vahách HICP zahrnuty tržby za nákupy cizinců a není zahrnuto hypotetické nájemné.

Srovnání vývoje cen průmyslových výrobců v ČR a ve vybraných zemích EU (meziroční změna v %)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019					
									1	2	3	4	5	6
Česká republika	1,2	5,5	2,2	0,8	-0,8	-3,2	-3,3	1,8	2,1	2,9	3,6	3,8	4,3	3,8
Eurozóna	2,7	5,7	2,8	-0,2	-1,5	-2,7	-2,3	3,1	3,2	2,9	3,0	2,9	2,6	1,6
EU	3,1	6,1	2,8	0,0	-1,6	-3,3	-1,9	3,6	3,7	2,9	3,1	3,0	2,9	1,9
Belgie	5,4	8,1	3,5	0,5	-4,5	-4,2	-1,8	9,0	7,1	5,4	5,9	6,4	4,7	3,3
Německo	1,5	5,1	1,7	0,1	-1,0	-1,8	-1,6	2,6	2,7	6,8	4,7	2,4	3,5	1,7
Řecko	6,0	7,4	4,9	-0,6	-0,8	-5,9	-5,4	4,3	3,3	0,3	2,6	4,0	3,4	0,2
Španělsko	3,7	6,9	3,8	0,6	-1,3	-2,1	-3,2	4,4	3,0	1,8	1,7	2,5	2,4	1,2
Irsko	1,5	6,5	3,1	1,5	-0,4	-4,3	-2,8	3,4	-2,0	-0,1	0,4	1,0	1,1	1,5
Maďarsko	7,3	6,1	5,3	-0,5	-2,1	-3,0	-3,1	4,6	6,2	6,0	5,3	5,5	6,5	5,4
Rakousko	4,1	4,8	0,9	-0,9	-1,5	-2,1	-2,5	1,9	3,0	2,2	2,3	2,1	1,6	0,7
Polsko	3,7	7,6	3,6	-1,2	-1,4	-2,4	-0,2	4,8	2,8	2,4	2,9	2,5	2,9	1,9
Portugalsko	5,7	6,0	3,0	-0,4	-1,6	-4,2	-1,8	3,7	3,0	1,4	1,4	2,1	2,0	0,2
Slovinsko	2,0	3,8	1,0	0,3	-1,0	-0,5	-1,4	1,3	1,9	1,1	1,6	1,6	2,0	2,2
Slovensko	-2,8	2,7	3,8	-0,2	-3,7	-4,3	-4,4	2,6	5,1	3,2	4,0	4,5	4,0	4,1
Finsko	6,6	5,8	2,3	0,8	-0,8	-2,2	-1,7	2,8	3,9	3,7	3,5	2,6	2,6	2,0
Švédsko	3,0	0,9	-0,4	-0,6	0,0	-1,0	-0,1	4,1	5,5	5,5	5,2	4,7	4,5	3,8

Pramen: data Eurostat

Průmysl – 2. Q 2019 (s. c. = stálé ceny - na bázi roku 2015; stejné období min. roku = 100)

		průmysl. produkce (IPP)	tržby z prodeje vl. výr. a služeb v b. c.	tržby z přímého vývozu v b. c.	prům. počet zaměst. FO	produkt. práce z tržeb	průměrná nominál. mzda	mzda přepočt. indexem cen výrobků	jednotkové mzdové náklady		průměrná mzda v Kč
									nominální	reálné	
B	Těžba a dobývání	-6,6	-5,8	-14,7	-4,6	-1,3	4,3	-3,1	5,7	-1,9	38 627
D	Výr. a rozvod el., plynu, tepla a klimat. vzduchu	1,9	10,3	239,3	3,1	7,0	5,2	-2,8	-1,6	-9,1	49 787
C	Zpracovatelský průmysl	0,1	3,5	1,7	-0,5	4,0	6,7	4,0	2,6	0,0	36 324
10	Výroba potravinářských výrobků	1,9	6,7	2,4	-2,5	9,5	8,3	4,1	-1,0	-4,9	29 051
11	Výroba nápojů	-1,9	1,1	3,5	1,2	0,0	9,3	5,8	9,3	5,8	44 156
12	Výroba tabákových výrobků	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Výroba textilií	-1,9	1,4	0,8	-4,6	6,3	7,3	4,4	0,9	-1,8	27 706
14	Výroba oděvů	-2,2	11,9	11,1	-3,7	16,2	9,8	3,0	-5,5	-11,4	20 339
15	Výroba usní a souvisejících výrobků	3,7	18,1	9,6	-10,8	32,3	8,6	5,4	-18,0	-20,3	23 123
16	Zprac. dřeva, výr. dřev., kork. výr., kr. výr. náb.	-9,1	-9,8	-9,5	-4,5	-5,6	7,4	5,9	13,8	12,2	30 834
17	Výroba papíru a výrobků z papíru	2,3	9,5	17,0	-0,3	9,8	7,8	5,9	-1,8	-3,5	34 353
18	Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	0,3	8,6	8,5	-2,2	11,0	3,5	0,4	-6,8	-9,6	29 671
19	Výroba koksu a rafinovaných ropných výrobků	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Výroba chemických látek a chem. přípravků	-4,9	-4,0	-3,2	1,5	-5,4	7,1	4,5	13,2	10,4	38 749
21	Výroba zákl. farmac. výrobků a farmac. přípr.	19,2	22,4	16,5	3,3	18,5	8,1	5,2	-8,8	-11,2	38 881
22	Výroba pryžových a plastových výrobků	-0,4	1,0	-1,9	-0,2	1,2	6,4	5,9	5,1	4,6	33 710
23	Výroba ostatních nekovových minerál. výrobků	-3,7	2,7	1,3	-2,3	5,1	7,0	-0,8	1,8	-5,6	36 916
24	Výr. zákl. kovů, hutní zprac. kovů, slévárství	-2,6	-3,8	-7,0	-1,6	-2,3	5,1	5,2	7,6	7,7	34 618
25	Výr. kovových konstrukcí a kovoděln. výrobků	-2,0	3,2	2,8	1,0	2,2	6,1	3,3	3,8	1,1	33 066
26	Výroba počítačů, elektron. a optických přístrojů	6,2	7,2	3,4	-11,6	21,2	8,0	5,8	-10,9	-12,7	35 377
27	Výroba elektrických zařízení	7,0	8,8	-1,3	4,0	4,6	5,4	5,2	0,8	0,6	34 752
28	Výroba strojů a zařízení	-2,9	0,7	0,4	-0,7	1,3	5,7	3,4	4,3	2,1	35 431
29	Výroba motor. voz. (kr. motocykl.), přívěs. a návěs.	1,1	2,9	2,2	-0,1	3,0	6,4	5,8	3,3	2,7	45 647
30	Výroba ostatních dopravn. prostředků a zařízení	7,0	9,7	12,6	2,6	6,9	8,0	7,5	1,0	0,6	38 345
31	Výroba nábytku	2,0	2,6	4,1	-4,7	7,6	7,1	5,4	-0,4	-2,0	27 894
32	Ostatní zpracovatelský průmysl	-3,6	-4,6	-2,4	-1,2	-3,4	6,9	5,2	10,7	9,0	30 655
33	Opravy a instalace strojů a zařízení	-0,4	9,2	11,6	6,2	2,8	9,1	3,9	6,2	1,1	41 219
	Průmysl celkem	0,1	3,6	2,0	-0,5	4,2	6,6	3,0	2,4	-1,1	36 778

Pramen: ČSÚ, tabulka + výpočty MPO

Pozn.: */ Podíl na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslu.

**/ Podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb sekce, odvětví a oddílu.

Průmysl (organizace s 50 a více zaměstnanci)

CZ-NAZE		Počet jedn.	Index. prům. prod.	Tržby bez DPH za prodej vlast. výr. a služeb v mil. Kč			Tržby bez DPH za přímý vývoz v mil. Kč				Průměrný počet zaměstnanců FO			Průměrné měsíční tržby na jednoho zaměstnance			Průměrná měsíční mzda		
				b.c. 2019 (2. Q)	meziroč. změna	Podíl b.c. prům=100	b.c. 2019 (2. Q)	meziroč. změna	Podíl */ b.c. prům=100	Podíl **/ b.c. prům=100	osob 2019	meziroč. změna	Podíl prům=100	v Kč 2019	meziroč. změna	Úroveň prům=100	v Kč 2019	meziroč. změna	Úroveň prům=100
B	Těžba a dobývání	38	93,4	12 854	-5,8	1,2	2 175	-14,7	0,2	16,9	21 293	-4,6	2,2	201 227	-1,3	54,6	38 627	4,3	105,0
D	Výr.a rozv.el.a.j.energ	97	101,9	49 147	10,3	4,5	4 163	239,3	0,4	8,5	29 327	3,1	3,0	558 610	7,0	151,6	49 787	5,2	135,4
C	Zpracovatelský průmysl	4 000	100,1	1 019 205	3,5	94,3	646 922	1,7	59,8	63,5	927 713	-0,5	94,8	366 207	4,0	99,4	36 324	6,7	98,8
10	Výr.potravin.výr.	379	101,9	51 443	6,7	4,8	12 488	2,4	1,2	24,3	63 424	-2,5	6,5	270 366	9,5	73,4	29 051	8,3	79,0
11	Výroba nápojů	52	98,1	16 560	1,1	1,5	3 563	3,5	0,3	21,5	10 935	1,2	1,1	504 815	0,0	137,0	44 156	9,3	120,1
12	Výr.tabákových výrobků	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Výroba textilií	107	98,1	11 564	1,4	1,1	8 560	0,8	0,8	74,0	17 996	-4,6	1,8	214 195	6,3	58,1	27 706	7,3	75,3
14	Výroba oděvů	53	97,8	1 605	11,9	0,1	1 093	11,1	0,1	68,1	6 842	-3,7	0,7	78 201	16,2	21,2	20 339	9,8	55,3
15	Výr.usní a souvis.výr.	22	103,7	776	18,1	0,1	576	9,6	0,1	74,2	2 873	-10,8	0,3	90 073	32,3	24,5	23 123	8,6	62,9
16	Zpr.dřeva kr.nábytku	91	90,9	11 776	-9,8	1,1	7 694	-9,5	0,7	65,3	13 293	-4,5	1,4	295 302	-5,6	80,2	30 834	7,4	83,8
17	Výr.papíru a výrobk z p	95	102,3	18 858	9,5	1,7	11 539	17,0	1,1	61,2	16 172	-0,3	1,7	388 706	9,8	105,5	34 353	7,8	93,4
18	Tisk a rozm.nahr.nosičů	63	100,3	5 383	8,6	0,5	2 135	8,5	0,2	39,7	9 367	-2,2	1,0	191 560	11,0	52,0	29 671	3,5	80,7
19	Výr.koks.,raf.rop.prod.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Výr.ch.látek a ch.příp.	117	95,1	37 175	-4,0	3,4	24 216	-3,2	2,2	65,1	25 901	1,5	2,6	478 422	-5,4	129,9	38 749	7,1	105,4
21	Výr.zák.farm.výa f.př.	28	119,2	9 571	22,4	0,9	7 908	16,5	0,7	82,6	9 943	3,3	1,0	320 869	18,5	87,1	38 881	8,1	105,7
22	Výr.přýž.a plast.výr.	381	99,6	65 530	1,0	6,1	39 568	-1,9	3,7	60,4	75 175	-0,2	7,7	290 566	1,2	78,9	33 710	6,4	91,7
23	Výr.ost.nekov.miner.v.	169	96,3	33 164	2,7	3,1	14 449	1,3	1,3	43,6	43 689	-2,3	4,5	253 029	5,1	68,7	36 916	7,0	100,4
24	Výz.kovů,slévárenství	120	97,4	48 904	-3,8	4,5	21 823	-7,0	2,0	44,6	40 299	-1,6	4,1	404 513	-2,3	109,8	34 618	5,1	94,1
25	V.kov.konstr.,kovod.v.	671	98,0	63 195	3,2	5,8	43 824	2,8	4,1	69,3	100 976	1,0	10,3	208 613	2,2	56,6	33 066	6,1	89,9
26	V.počítač a optič.přís.	123	106,2	87 309	7,2	8,1	62 451	3,4	5,8	71,5	34 330	-11,6	3,5	847 739	21,2	230,1	35 377	8,0	96,2
27	Vý.elektrických zař.	264	107,0	72 638	8,8	6,7	48 882	-1,3	4,5	67,3	90 628	4,0	9,3	267 166	4,6	72,5	34 752	5,4	94,5
28	Výr.stroj a zařiz.j. n.	526	97,1	79 196	0,7	7,3	56 574	0,4	5,2	71,4	105 978	-0,7	10,8	249 097	1,4	67,6	35 431	5,7	96,3
29	V.motor.vozidel,k.motoc	299	101,1	331 956	2,9	30,7	246 053	2,2	22,8	74,1	174 598	-0,1	17,8	633 753	3,0	172,0	45 647	6,4	124,1
30	V.os.dopr.prostř.a zař.	71	107,0	15 845	9,7	1,5	12 392	12,6	1,1	78,2	22 190	2,6	2,3	238 014	6,9	64,6	38 345	8,0	104,3
31	Výroba nábytku	97	102,0	5 765	2,6	0,5	3 448	4,1	0,3	59,8	11 038	-4,7	1,1	174 097	7,6	47,3	27 894	7,1	75,8
32	Ost.zpracov.průmysl	114	96,4	12 006	-4,6	1,1	7 625	-2,4	0,7	63,5	24 870	-1,2	2,5	160 922	-3,4	43,7	30 655	6,9	83,4
33	Opr.a inst.stroj a zař.	154	99,6	13 469	9,2	1,2	4 773	11,6	0,4	35,4	24 624	6,2	2,5	182 330	2,8	49,5	41 219	9,1	112,1
Průmysl celkem		4 135	100,1	1 081 206	3,6	100,0	653 260	2,0	60,4	60,4	978 334	-0,5	100,0	368 383	4,2	100,0	36 778	6,6	100,0

Pramen: ČSÚ, tabulka + výpočty MPO

Pozn.: */ Podíl na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslu.

**/ Podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb sekce, odvětví a oddílu tržby.

Stavebnictví - produkce, zaměstnanost

Stavebnictví (u indexů stejné období min. roku = 100)	Měrná jednotka	2015 1. - 12.	2016 1. - 12.	2017 1. - 12.	2018 1. - 12.	2019 1. - 3.	2019 4. - 6.
Index stavební produkce (s.c.)	%	106,8	94,4	103,3	109,2	102,4	103,5
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	%	-0,8	-1,5	0,0	0,6	0,5	0,1
Prům. hr. měs. nomin. mzda na fyz. os. (v Kč)	Kč	23 590	24 558	25 710	27 613	26 887	29 186
Index prům. hr. měs. nomin. mzda na fyz. os.	%	4,3	4,1	4,7	7,4	6,1	6,3

Pramen: ČSÚ

*/ Sledováno u podniků s 50 a více zaměstnanci.

Bytová výstavba

	Měrná jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	1. Q 2019	2. Q 2019
Počet bytů: zahájených	počet	40 381	43 747	43 796	43 531	37 319	28 135	27 535	23 853	22 108	24 351	26 378	27 224	31 521	33 121	9 566	9 536
	%	3,4	8,3	0,1	-0,6	-14,3	-24,6	-2,1	-13,4	-7,3	10,1	8,3	3,2	15,8	5,1	25,6	6,7
dokončených	počet	32 863	30 190	41 649	38 380	38 473	36 442	28 630	29 467	25 238	23 954	25 095	27 322	28 569	33 850	8 114	8 313
	%	1,8	-8,1	38,0	-7,8	0,2	-5,3	-21,4	2,9	-14,4	-5,1	4,8	8,9	4,6	18,5	17,7	3,9

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod – teritoriální struktura

Ukazatel	OBRAT		Meziroční změna v %	VÝVOZ		Meziroční změna v %	DOVOZ		Meziroční změna v %	SALDO OBCHODNÍ BILANCE	
	2. Q 2019			2. Q 2019			2. Q 2019			2. Q 2018	2. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod ČR	2 151 778	100,0	2,9	1 147 986	100,0	4,7	1 003 792	100,0	0,9	101 182	144 194
Vyspělé tržní ekonomiky	1 762 251	81,9	1,8	1 043 191	90,9	4,4	719 060	71,6	-1,8	266 736	324 131
EU28	1 601 984	74,4	1,2	961 045	83,7	4,0	640 939	63,9	-2,7	265 831	320 106
ESVO	60 005	2,8	93,9	46 820	4,1	138,7	13 185	1,3	16,3	8 274	33 635
Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	123 351	5,7	5,7	58 415	5,0	6,8	64 936	6,6	4,6	-7 369	-6 520
Rozvojové ekonomiky	120 992	5,6	1,4	43 607	3,8	7,1	77 385	7,7	-1,6	-37 892	-33 779
Tranzitivní ekonomiky	30 791	1,4	143,2	15 776	1,4	135,7	15 015	1,5	151,6	727	761
Společenství nezávislých států	70 318	3,3	-15,5	29 262	2,5	-15,1	41 056	4,1	-15,8	-14 292	-11 794
Ostatní *)	160 808	7,5	15,0	15 393	1,3	4,6	145 415	14,5	16,2	-110 424	-130 022
Nespecifikováno	6 618	0,3	26,8	757	0,1	-2,1	5 861	0,6	31,9	-3 672	-5 104
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	1 727 590	80,3	1,2	1 011 576	88,1	4,1	716 013	71,3	-2,6	236 481	295 563

Pramen: ČSÚ

Pozn.: *) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Zahraniční obchod ČR s vybranými státy (pořadí zemí dle podílu na vývozu v roce 2019)

	OBRAT					VÝVOZ					DOVOZ					BILANCE	
	2. Q 2018		2. Q 2019		Index 19/18	2. Q 2018		2. Q 2019		Index 19/18	2. Q 2018		2. Q 2019		Index 19/18	2. Q 2018	2. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Německo	612 408	29,3	614 103	28,5	100,3	354 343	32,3	365 682	31,9	103,2	258 065	25,9	248 421	24,7	96,3	96 278	117 261
Slovensko	133 812	6,4	132 729	6,2	99,2	83 079	7,6	87 022	7,6	104,7	50 732	5,1	45 707	4,6	90,1	32 347	41 315
Polsko	141 729	6,8	147 547	6,9	104,1	65 609	6,0	68 723	6,0	104,7	76 120	7,7	78 823	7,9	103,6	-10 510	-10 100
Francie	91 073	4,4	92 801	4,3	101,9	57 998	5,3	59 939	5,2	103,3	33 076	3,3	32 862	3,3	99,4	24 922	27 076
Rakousko	78 176	3,7	78 413	3,6	100,3	48 609	4,4	50 136	4,4	103,1	29 567	3,0	28 277	2,8	95,6	19 042	21 859
Itálie	87 815	4,2	89 670	4,2	102,1	44 042	4,0	46 881	4,1	106,4	43 773	4,4	42 789	4,3	97,8	270	4 092
Spojené království	71 544	3,4	62 402	2,9	87,2	49 925	4,6	46 459	4,0	93,1	21 619	2,2	15 943	1,6	73,7	28 306	30 516
Nizozemsko	66 650	3,2	72 930	3,4	109,4	39 231	3,6	42 750	3,7	109,0	27 419	2,8	30 180	3,0	110,1	11 812	12 571
Španělsko	55 736	2,7	57 859	2,7	103,8	37 337	3,4	39 351	3,4	105,4	18 399	1,8	18 508	1,8	100,6	18 938	20 843
Maďarsko	57 758	2,8	61 948	2,9	107,3	33 048	3,0	36 520	3,2	110,5	24 711	2,5	25 429	2,5	102,9	8 337	11 091
Spojené státy	50 876	2,4	53 749	2,5	105,6	22 564	2,1	27 280	2,4	120,9	28 311	2,8	26 468	2,6	93,5	-5 747	812
Ruská federace	56 631	2,7	51 804	2,4	91,5	22 406	2,0	24 428	2,1	109,0	34 225	3,4	27 376	2,7	80,0	-11 819	-2 948
Belgie	39 950	1,9	41 163	1,9	103,0	23 828	2,2	23 851	2,1	100,1	16 122	1,6	17 312	1,7	107,4	7 706	6 539
Švédsko	26 792	1,3	27 700	1,3	103,4	18 254	1,7	19 138	1,7	104,8	8 537	0,9	8 563	0,9	100,3	9 717	10 575
Rumunsko	29 845	1,4	32 092	1,5	107,5	16 309	1,5	17 476	1,5	107,2	13 536	1,4	14 615	1,5	108,0	2 772	2 861

Pramen: ČSÚ

Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	2. Q 2019			2. Q 2019			2. Q 2018	2. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod	1 147 986	100,0	4,7	1 003 792	100,0	0,9	101 182	144 194
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	33 941	3,0	4,2	46 191	4,6	7,6	-10 383	-12 249
1 Nápoje a tabák	9 156	0,8	-1,4	7 745	0,8	0,1	1 554	1 411
2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	25 763	2,2	5,1	21 553	2,1	1,1	3 207	4 210
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	20 727	1,8	-0,6	57 397	5,7	-4,9	-39 481	-36 670
4 Živočišné a rostlinné oleje	2 259	0,2	10,0	1 603	0,2	8,0	569	656
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	75 186	6,5	8,9	114 086	11,4	3,5	-41 167	-38 899
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	168 116	14,6	-1,2	166 258	16,6	-2,6	-448	1 858
7 Stroje a dopravní prostředky	679 149	59,2	6,9	474 452	47,3	1,6	168 369	204 697
8 Průmyslové spotřební zboží	130 234	11,3	0,5	111 553	11,1	1,0	19 190	18 681
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	3 454	0,3	32,0	2 954	0,3	3,9	-227	500

Pramen: ČSÚ

Pozn.: "6" - jde zejména o kůže a kožené výrobky, výrobky z pryže, ze dřeva, papír a výrobky z něj, textilní výrobky kromě oděvů, cement, sklo, porcelán, keramiku, železo a ocel, neželezné kovy, kovové výrobky

"8" - jde zejména o prefabrikované budovy, zdravotnickou, instalační ap. techniku, nábytek, galanterii, oděvy, obuv, přístroje, zbraně munici, sportovní potřeby, hračky

Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR s Německem

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	2. Q 2019			2. Q 2019			2. Q 2018	2. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod	365 682	100,0	3,2	248 421	100,0	-3,7	96 278	117 261
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	6 963	0,6	-0,2	11 030	1,1	9,8	-3 064	-4 067
1 Nápoje a tabák	928	0,1	10,6	1 387	0,1	16,5	-352	-459
2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	7 708	0,7	2,7	2 938	0,3	-2,1	4 506	4 770
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	5 869	0,5	3,6	10 009	1,0	-17,7	-6 504	-4 140
4 Živočišné a rostlinné oleje	380	0,0	4,3	257	0,0	-2,3	101	123
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	17 313	1,5	8,6	30 774	3,1	-4,2	-16 186	-13 461
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	51 691	4,5	-3,6	48 012	4,8	-4,1	3 523	3 679
7 Stroje a dopravní prostředky	224 853	19,6	6,7	118 613	11,8	-3,2	88 266	106 240
8 Průmyslové spotřební zboží	49 481	4,3	-5,1	25 219	2,5	-4,8	25 650	24 262
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	494	0,0	-2,6	180	0,0	6,5	338	314

Pramen: ČSÚ

Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR se Slovenskem

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	2. Q 2019			2. Q 2019			2. Q 2018	2. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod	87 022	100,0	4,7	45 707	100,0	-9,9	32 347	41 315
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	8 392	0,7	7,1	2 722	0,3	10,0	5 359	5 670
1 Nápoje a tabák	1 698	0,1	2,7	370	0,0	14,8	1 330	1 328
2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	1 830	0,2	-4,3	2 160	0,2	4,6	-153	-330
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	7 247	0,6	2,2	3 807	0,4	-45,0	175	3 440
4 Živočišné a rostlinné oleje	232	0,0	0,1	78	0,0	1,2	154	154
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	8 004	0,7	5,1	4 154	0,4	-11,6	2 912	3 850
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	14 391	1,3	-1,9	11 702	1,2	-1,2	2 822	2 689
7 Stroje a dopravní prostředky	35 398	3,1	8,9	16 241	1,6	-7,4	14 956	19 157
8 Průmyslové spotřební zboží	9 320	0,8	2,3	4 409	0,4	-7,2	4 357	4 911
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	510	0,0	5,8	64	0,0	36,9	436	446

Pramen: ČSÚ

Maloobchod – Indexy tržeb bez DPH (stálé ceny, meziroční změny v %)

	2015				2016				2017				2018				2019	
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
Maloobchod včetně motoristického segmentu	7,9	8,3	5,9	8,5	7,1	8,5	4,7	4,3	7,0	3,5	3,3	4,6	2,8	3,2	2,5	2,2	2,7	2,4
Obchod, opravy a údržba motorových vozidel	12,0	14,3	8,3	13,4	8,4	13,4	5,4	4,9	10,7	0,2	-1,2	1,7	-3,3	0,4	-0,7	-4,4	-2,0	-2,3
Maloobchod kromě motorových vozidel	5,9	5,5	4,8	6,4	6,5	6,0	4,4	4,1	5,1	5,3	5,5	5,9	6,1	4,6	3,9	5,2	5,1	4,7
Maloobchod kromě pohonných hmot	5,9	5,6	4,8	6,1	6,5	5,9	4,4	3,9	5,2	5,4	5,5	5,9	6,3	4,6	4,1	5,4	5,1	5,1
Prodej pohonných hmot	6,2	4,6	5,2	9,4	6,3	7,1	4,2	5,2	4,2	4,1	5,8	6,4	4,5	5,1	3,0	3,6	4,8	1,6
Maloobchod s potravinami	4,5	2,8	4,8	3,9	6,9	3,9	2,4	0,1	0,3	4,0	2,7	2,4	5,0	0,3	1,8	1,6	0,1	3,8
Maloobchod s nepotravinářským zbožím	7,3	8,4	4,8	7,9	6,1	7,7	6,4	7,0	10,0	6,8	7,9	8,6	7,4	8,3	6,1	8,2	9,4	6,2
Maloobchod s počítačovým a komunikačním zařízením ve spec. prodejnách	23,9	11,6	11,4	7,7	-0,6	5,1	-1,4	6,4	10,7	11,0	10,8	15,0	14,5	8,2	10,8	11,8	10,0	10,1
Maloobchod s výrobky převážně pro domácnost ve spec. prodejnách	6,9	6,9	4,1	6,6	5,4	9,0	7,6	2,8	7,0	3,1	6,0	7,1	7,6	7,7	3,5	5,5	6,2	5,0
Maloobchod s výrobky pro kulturu a rekreaci ve spec. prodejnách	8,6	13,0	7,4	6,1	10,0	6,9	8,5	4,9	11,8	5,9	6,6	9,6	1,1	12,5	9,0	8,0	18,7	4,9
Maloobchod s oděvy, obuví a koženým zbožím ve spec. prodejnách	-1,4	7,3	0,0	7,8	5,3	5,8	2,7	6,2	12,7	9,0	13,7	9,7	2,8	9,6	2,6	7,6	12,0	4,9
Maloobchod s farmaceutickým, zdravotnickým, kosmetick. a drogistickým zbožím ve spec. prodejnách	2,8	2,3	1,6	4,1	1,9	4,5	3,7	4,1	5,3	2,4	1,3	3,1	3,6	4,2	2,9	3,8	3,3	3,0
Maloobchod ve stáncích a na trzích	2,5	2,1	1,5	1,1	-3,1	-2,3	2,7	1,4	3,6	3,4	-1,8	1,4	4,8	-1,4	0,4	1,7	0,1	1,8
Maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy	21,5	19,7	11,5	16,9	15,1	19,1	18,4	20,0	19,8	16,5	16,7	16,1	18,1	17,1	17,9	17,6	17,0	14,3
Maloobchod prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby	29,5	26,9	14,3	20,1	18,6	23,0	24,8	23,9	25,3	21,4	20,3	19,1	21,5	19,7	21,0	19,7	19,1	17,9

Pramen: ČSÚ